

राही

अ म्यूझिकल लवस्टोरी

सूरज काशिनाथ गाताडे

“राही”

अ म्युझिकल लवस्टोरी

(कादंबरी)

सूरज काशिनाथ गाताडे

ई साहित्य प्रतिष्ठान

“राही” - अ म्युझिकल लवस्टोरी

सूरज काशिनाथ गाताडे

स्क्रिनरायटर्स असोसिएशन मेम्बरशीप नंबर - २१८३१

रा. पेठवडगांव, ता. हातकणंगले, जिल्हा - कोल्हापूर, महाराष्ट्र - ४१६११२

ई-मेल आयडी - surajgatade26@gmail.com

मोबाईल व व्हॉट्सएप - 9890137797

फेसबुक - <http://www.facebook.com/suraj.gatade.140>

इन्स्टाग्राम - <http://www.instagram.com/surajgatade26>

या पुस्तकातील लेखनाचे सर्व हक्क लेखकाकडे सुरक्षित असून पुस्तकाचे किंवा त्यातील अंशाचे पुनर्मुद्रण वा नाट्य, चित्रपट किंवा इतर रूपांतर करण्यासाठी लेखकाची परवानगी घेणे आवश्यक आहे तसे न केल्यास कायदेशीर कारवाई होऊ शकते.

This declaration is as per the Copyright Act 1957 read with Sections 43 and 66 of the IT Act 2000. Copyright protection in India is available for any literary, dramatic, musical, sound recording and artistic work. The Copyright Act 1957 provides for registration of such works. Although an author's copyright in a work is recognised even without registration. Infringement of copyright entitles the owner to remedies of injunction, damages and accounts.

प्रकाशक: ई साहित्य प्रतिष्ठान

www.esahity.com

esahity@gmail.com

Whatsapp- 9987737237

(विनामूल्य पुस्तके मिळण्यासाठी आपले नाव व गाव कळवा)

प्रकाशन: २० डिसेंबर २०२५

©esahity Pratishthan®2025

- विनामूल्य वितरणासाठी उपलब्ध.
- आपले वाचून झाल्यावर आपण हे फॉरवर्ड करू शकता.

हे ई पुस्तक वेबसाईटवर ठेवण्यापूर्वी किंवा वाचनाव्यतिरिक्त कोणताही वापर करण्यापूर्वी ई-साहित्य प्रतिष्ठानची परवानगी घेणे आवश्यक आहे.

प्रस्तावना : -

प्रेमकथा या सर्वांच्याच जिऱ्हाळ्याचा विषय असतात. त्यामुळं त्या लिहिण्याचा मोह लेखकाला देखील आवरता येत नाही. त्यातील या प्रकार म्हणा अगर प्रयोग म्हणा. परंतु आपल्याला तो आवडेल अशी आशा आहे...

सदर कथेविषयी सांगायचं, तर ही कथा मी २०१७ ला लिहिली होती, ती चित्रपट पटकथा स्वरूपात, माझ्या एका मित्राला चित्रपट करायचा होता म्हणून. तो स्वतः निर्मिती करणार होता, परंतु खूप प्रयत्न करून देखील त्यास ते शक्य झालं नाही... आणि कथा अशीच पडून राहिली. मीही या दरम्यान थोडं बहुत लिहिलं, पण या कथेची कादंबरी करू हे खूप मनात असून घडत नव्हतं... एका फॉर्मॅट मधील लेखन दुसऱ्या फॉर्मॅटमध्ये रूपांतरित करणं हे थोडं कठीण काम आहे म्हणून अनेक प्रयत्न करून हे कादंबरी रूपांतर मध्ये मध्ये राहत होतं. यावर्षी मात्र मनावर घेतलं आणि यावर्षीच्या एप्रिलमध्येच कादंबरी रूपांतरणाचं काम पूर्ण केलं... त्याच महिन्यात अमेझॉन किंडलवर कादंबरी प्रकाशित केली आणि आता ईसाहित्यच्या वाचकांसाठी मी ही कादंबरी घेऊन आलो आहे... ती आपल्यापर्यंत पोहोचवण्यासाठी नेहमीप्रमाणे सुनील सामंत सर आणि ईसाहित्य टीम ने मदत केली त्यासाठी त्यांचे आभार...

ही प्रेमकथा एक सांगीतिक कथा आहे, या कथेची पार्श्वभूमीच संगीत व्यवसायावर आधारलेली आहे. त्यामुळे आवश्यक तिथे कथेला पुढे नेण्यासाठी

मला गाण्यांची जोड देणे गरजेचे होते. त्यासाठी मग ईसाहित्यकडूनच मला ईसाहित्यवरील काही कवितासंग्रह उपयोगात आणता येतात का ते पाहण्यास सांगितले आणि त्यांनी सुचवलेल्या कवी व कवियत्रींचे काव्यसंग्रह मी डाऊनलोड करून वाचून काढले...

मला सांगायला आनंद होतो व थोर कृतज्ञताही वाटते, की संबंधित कवी व कवियत्री यांनी मला त्यांच्या कविता माझ्या सदर कथेसाठी वापरण्याची मोठ्या दिलाने परवानगी दिली... व कथेतील सिच्युएशन्सना पूरक ठरतील अशी काही काव्यपुष्पं वेचली, जी कथेशी अगदी एकजीव होऊन गेली आहेत.

कवितारूपी आशीर्वाद दिलेले कवी, कवियत्री व त्यांचे काव्यसंग्रह पुढीलप्रमाणे :-

1) काव्यसंग्रह : आकाश - आसावरी काकडे

कविता : 1) साद

2) नको ना

3) गीत

4) स्वर्ग

5) अरूप तोवर

6) वाट

7) मला भेटले

8) ओंजळ भरली

https://www.esahity.com/uploads/5/0/1/2/501218/aakash_asavari_kakade.pdf

2) काव्यसंग्रह : मी फक्त टींब - प्रतिभा गोरे

कविता : 1) ध्यास

2) ही तुझी रे द्वारका

3) सांजवेळी

https://www.esahity.com/uploads/5/0/1/2/501218/timb_pratibha_gore.pdf

3) काव्यसंग्रह : सुचल्या जेव्हा ओळी - शिरीष मोराणकर

कविता : 1) आभाळ साक्ष

2) वर वर शांत

3) नितांत

4) स्वर गहिवरला

https://www.esahity.com/uploads/5/0/1/2/501218/sjo_shirish_morankar.pdf

4) काव्यसंग्रह : पाऊस गाणी - शैलेश हिंदळेकर

कविता : 1) आभाळ कठोर झाले

2) तू पाठवलेला पाऊस मिळाला

https://www.esahity.com/uploads/5/0/1/2/501218/paooos_gan_i_shailesh_hindalekar.pdf

संमतीसाठी ईमेलद्वारे संवाद चालू असताना आसावरी काकडे मॅडम आणि प्रतिभा गोरे मॅडम या बहिणी आहेत हे मला आसावरी मॅडम यांच्याकडून समजलं... वाटलं, दोन्ही बहिणी किती प्रतिभावंत आहेत... शिवाय दोघींच्या काव्यसंग्रहात मला हव्या असणाऱ्या कविता मिळणे हा भारीच योगायोग जुळून आला... आणि यांनी मला त्यांच्या कविता कादंबरीत वापरण्यास संमती दिली ही माझ्यासाठी भाग्याची गोष्ट ठरली.

त्याचसोबत शिरीष मोराणकर सर व शैलेश हिंदळेकर सरांनी सुद्धा मला त्यांच्या कविता माझ्या कथेत वापरण्यास सहज अनुमती दिली.

वयाने आणि कार्यकर्तृत्वाने दोन्ही तुलनेत मी या सर्वांपेक्षाच लहान, तरी असे असतानाही तसे न भासवता व माझ्यावर विश्वास दाखवून मला आपले काव्यरूपी कृपाशीर्वाद देऊन मला मोठे सहकार्य केले यासाठी मी या सर्वांचा अत्यंत ऋणी आहेच, शिवाय त्यासाठी मी कितीही यांचे उपकार मानले तरी ते थोडेच आहेत अन्यथा ईसाहित्यच्या वाचकांसाठी ही कादंबरीच मला उपलब्ध करता आली नसती... त्यामुळे या सर्वांचे खूप उपकार आहेत... यांच्या सहकार्यामुळेच मी 'राही' आपल्या वाचनास घेऊन येऊ शकलो... हे मी कधी विसरणार नाही...

सुजाण वाचकांनी कथा कशी आहे याकडे लक्ष देऊन त्याची समीक्षा करावी व ती चांगली आहे, की नाही याची पोचपावती द्यावी ही नम्र इच्छा व्यक्त करतो.

शिवाय ही देखील विनंती करतो, की संबंधित कवितासंग्रहांची लिंक मी दिली आहे, तर ते काव्यसंग्रह सुद्धा डाऊनलोड करून, आवर्जून वाचावेत आणि कसे वाटले हे संबंधित कवी, कवयित्रींना कळवावेत. हे सर्वच काव्यसंग्रह सुद्धा आपल्याला वेगळी अनुभूती व विचार किंवा किमान आनंद देतील हे खात्रीने सांगतो... तेव्हा नक्की वाचून कवी व कवयित्रींना प्रतिक्रिया कळवावी ही नम्र विनंती...

कथेचा रसास्वाद घ्यावा ही आणखी एक अखेरची विनंती करून प्रस्तावित थांबवतो... आशा आहे माझा हा नवा प्रयोग म्हणजे 'राही' ही सांगीतिक प्रेमकथा वाचकांच्या पसंतीस पडेल....

“जाणकार, सुजाण वाचकांना सादर अर्पण....

“राही”

अ म्युझिकल लवस्टोरी

सदर कथा पूर्णतः काल्पनिक असून त्याचा कोणत्याही वास्तविक घटना वा व्यक्तींशी संबंध नाही. तसे साम्य आढळून आल्यास तो योगायोग समजावा.

१.

अनुभवणाऱ्यासाठी ती एक सुखद व आल्हाददायक सकाळ होती. आणि अशा या मनमोहन प्रातः समयी मधुर अशा गाण्याच्या सुरावटी विखुरल्या गेल्या होत्या, जणू पहाट समयी परिजातकाचा सडा एका मृदूध पसरवणाऱ्या ओल्या मातीच्या धरणीवर पडलेला असावा.

अशा या आल्हाद वातावरणात सुरेंद्रच्या भव्य आणि अत्याधुनिक म्युझिक स्टुडिओ मधील त्याच्या प्रशस्त केबिनमध्ये हलकासा प्रकाश खेळत होता. भिंतींना आधुनिक ध्वनीरोधक पॅनल्स लावलेले होते. मधोमध, एका उंच स्टूलवर बसून ओंकार आपल्या गिटारच्या तारांवर हळुवार बोटं फिरवत होता. त्याच्या ओठांवर एक सुरेख धून उमटत होती.

वाद्यांच्या तालावर तो स्वतःच हरवून गेला होता. त्याची बोटे नाजूकपणे त्याच्या गिटारच्या सुरावटी छेडत होती. त्याचे बारीकसे हलणारे ओठ, डोळ्यांमध्ये उमटणारा गूढ भाव, सगळं काही एका स्वप्नसदृश वातावरणात रंगत होतं, तो गाणे म्हणत असताना...

गाणं संपताच केबिनमध्ये शांतता पसरली. तिथं हजर सर्वच ओंकारच्या गाण्याने मंत्रमुग्ध झाले होते.

"वारे भरारा बावरे,
भुरभुर वाहू लागले.

काळ्या ढगांना लेवूनी,
 आभाळ मग झाकोळले.
 मी गंध ओल्या मातीचा,
 हुंगून अवचित ताडले.
 हे थेंब तू सखयेच गं,
 गावांत माझ्या धाडले.
 थोडे जरि कितिदा तुला,
 जेव्हा कधीही लाभले.
 चतकोर सुख माझ्याकरिता,
 वेगळे तू काढले."

सुरेंद्र, जो अनुभवी संगीत दिग्दर्शक होता, जो मराठी चित्रपट सृष्टीच्या संगीताचा बादशाह म्हणून ज्याचा गेली दोन दशकांहून अधिक लौकिक होता, तो त्याच्या टेबलाच्या मागे खुर्चीत रेलून बसलेला होता. त्याच्या हातात एक सिगार होती. बाजूला त्याची सहकारी निधी, काही वादक, आणि मराठीतील गाजलेला गायक नंदू आपल्या सहकारी अक्षय सोबत हजर होते.

"व्वा!!! एकदम जबरदस्त! भारी केलं आहेस गाणं!" सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावर आनंदाचा झरा भासावा असा, उल्हास ओसंडून वाहणारा भाव उमटला. "आग लावेल हे कंपोजिशन!" तो उल्हासित उद्गारला.

ओंकार मात्र थंड होता. "थेंक्यू सर..." इतकं सुंदर गाणं सादर करून त्याच्या आवाजात कुठलाही उत्साह नव्हता.

सुरेंद्रने सिगार तोंडातून काढली आणि ओंकारकडे पाहत विचारलं, "बरं, हे गाणं ठीक आहे, पण काल मी तुला जे मेल केलेलं, ते गाणं झालं का?"

ओंकारनं थोड्या संकोचाने मान वर केली. "नाही सर... ते गाणं अजून मला फील होत नाहीये म्हणून..."

ओंकारचं आत्ताच ऐकलेलं सुंदर गाणं ऐकून प्रफुल्ल झालेला सुरेंद्रचा चेहरा तात्काळ बदलला. त्याने कपाळावर आठ्या घालून सिगार बाजूला टाकली. "ते फील बिल घाल खड्ड्यात!" तो चिडून म्हणाला. "मला उद्या सकाळी आठ वाजता ते गाणं हवंय! प्रोड्यूसरला मी काय उत्तर देऊ? दहा लाखांचं अॅडव्हान्स पेमेंट घेऊन बसलोय मी!"

ओंकारच्या डोळ्यांत कळकळ उमटली. "पण सर, लिरिक्स तर हृदयाला भिडले पाहिजेत ना? त्याशिवाय दि बेस्ट म्युझिक कसं बाहेर येईल? कोणतंही गाणं हे स्वतः जन्म घेतं, त्याला जबरदस्तीने निर्माण नाही करता येत..."

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावर तिरस्काराची छटा उमटली. "आता तू मला माझा धंदा शिकवणार का?" तो उपहासाने हसला. "२८ वर्ष झाली इंडस्ट्रीत म्युझिक डायरेक्टर म्हणून काम करतोय! तुझं वय सुद्धा तेवढं नाही! अशा गाण्याचा काही उपयोग नाही, जे विकता येत नाही! गाणं आतून-बाहेरून असं काही नसतं! आपल्याला तेच द्यावं लागतं, जे प्रोड्यूसर आणि डिरेक्टरला हवं असतं! आणि 'त्यांनी' फायनल केलेलं गाणं तुला उद्या तयार करून द्यायचंय!" सुरेंद्रने अखेरचा निर्णय सुनावला.

ओंकारचा चेहरा कठोर झाला. तो एका झटक्यात उठला आणि दरवाज्याकडे निघाला.

"आणि एक लक्षात ठेव," सुरेंद्रचा आवाज पुन्हा घुमला, "गाणं चांगलं झालं पाहिजे!!"

ओंकार काही न बोलता दरवाजा उघडून बाहेर गेला. त्याच्या मनात मात्र एकच प्रश्न घोळत होता—‘आयुष्यभर असं स्वतः भावनांना तिलांजली देऊनच संगीत करावं लागेल का?

संध्याकाळचे सावट स्टुडिओच्या भव्य इमारतीवर पडत होते. पार्किंग लॉटमध्ये दिवे लागले होते, पण ओंकारच्या चेहऱ्यावर मात्र संतापाची छाया होती. तो अक्षयसोबत उभा होता. त्याच्या चेहऱ्यावरचा तणाव स्पष्ट दिसत होता. अक्षय या इंडस्ट्रीतलाच काय, पण या खोट्या जगातला ओंकारचा एकमेव सच्चा मित्र...

"याच्या बानं तरी कधी दिलं होतं का संगीत?" इतका वेळ स्वतःतच धुमसत असणाऱ्या ओंकारच्या मनातील राग अचानक ज्वालामुखीच्या मुखातून लाव्हारस उफाळावा तसा बाहेर पडला.

ओंकारचा आवाज धगधगत होता, "साला मी बनवलेली गाणी पाच वर्षं झालं स्वतःच्या नावानं खपवतोय! आणि ह्यो मला शिकवतोय! गेली २५ वर्षं दुसऱ्यांना पिळून त्या हेच करतोय, हे काय मला म्हाईत नाय व्हय! चाटू साला!"

अक्षयला मात्र त्याचा आवेश पाहून हसू फुटलं, "अरे! हो... हो! कंट्रोल कर!" त्याने ओंकारचा हात धरत शांत करण्याचा प्रयत्न केला.

"कंट्रोल?!" ओंकारने संतापाने हात झटकला, "अरे, तू लिरिक्स वाचलेस? किती फालतू आहेत ते! त्याला धड यमक सुद्धा नाहीये! मी कसं ते कम्पोझ

करणाराय? काही तरी... काही तरी फिलिंग्स असायला पाहिजेत की नाही गाण्यात? का फक्त र ला र, ट ला ट जोडलं की झालं गाणं?"

अक्षयने समजावत निःश्वास सोडला, "पण आपण करू काय शकतो? हीच तर आपली इंडस्ट्री आहे!"

ओंकारने चिडून अक्षयकडे एक कटाक्ष टाकला. त्याच्या डोळ्यांत एक वेगळीच चमक होती—निराशेची, रोषाची, आणि एकवेळेस तर बंडाची.

"तुम्हाला जमतंय, तर तुम्ही करा!" तो आवेशात म्हणाला, "मी चाललो!" आणि तो चालूही पडला.

अक्षय त्याच्या पाठोपाठ काही बोलायला गेला, पण ओंकार त्याचं काही ऐकून घेणार नाही हे जाणून तो जागीच थांबला आणि त्याने हताशपणे मान डोलावून आपली गाडी जवळ केली.

इकडे ओंकार सुद्धा हताशपणे चालत होता. त्याच्या मनात विचारांचं काहूर माजलं होतं. स्टुडिओत झालेला अपमान, सुरेंद्रचं वर्चस्व गाजवणं, आणि स्वतःच्या संगीतावरच स्वतःचा हक्क नसल्याची वेदना—सगळं त्याच्या डोक्यात घोळत होतं. तो आपल्याच तंद्रीत, डोकं खाली घालून बस थांब्याच्या दिशेने चालत राहिला.

रस्त्यावर तुरळक वाहतूक होती. रात्रीचे दिवे एका विशिष्ट तालात लुकलुकत होते. हवेत थोडासा गारवा होता, पण ओंकारच्या मनात मात्र एक वेगळंच तापट वादळ घोघावत होतं.

बस थांब्यावर कॉलेजची काही मुलं आणि मुली हसत-खेळत उभी होती. त्यांच्या कानात हेडफोन्स होते. कोणी मोबाईल स्क्रील करत होतं, तर कोणी हलक्या तालावर डोलत होतं. त्यांचं जग वेगळंच होतं—निर्व्याज, हलकंफुलकं आणि ओंकारसारख्या संगीतकाराच्या वेदनांपासून पूर्णपणे अनभिज्ञ.

काही काळाच्या अंतराने, एका क्षणी दूरवरून बसचे दिवे चमकले. बस थांब्यावर थांबली, आणि सगळे प्रवासी गडबडीने आत शिरले. ओंकारही त्यांच्यात मिसळून बसमध्ये चढला.

ओंकारने आत येऊन एका खिडकीजवळच्या रिकाम्या सीटवर स्थान घेतलं. बस हलकासा झोका घेत पुढे सरकली. बाहेरच्या टिमटिमत्या दिव्यांकडे पाहत त्याच्या मनात एक निराशेची छटा उमटली.

त्याच्या शेजारी येऊन एक कॉलेजची मुलगी बसली. ती कानात हेडफोन घालून काहीतरी ऐकत होती. तिच्या चेहऱ्यावर हलकसं स्मित होतं, जणू एखाद्या मधुर गाण्यात ती हरवून गेली होती.

ओंकार तिच्याकडे पाहून परत खिडकीबाहेर बघायला लागला. पण अचानक तिच्या मोबाईलवर लखव प्रकाश पडला, आणि नकळत त्याची नजर तिच्या मोबाईल स्क्रीनवर स्थिरावली.

त्या तरुणीच्या मोबाईल मधील म्युझिक प्लेअर पाहताच, ओंकारच्या लक्षात आलं, की ती मुलगी ज्या गाण्यात रंगली होती, त्या गाण्याचं संगीत ओंकारनेच साकारलेलं होतं. पण संगीतकार म्हणून नांव झळकत होत तें—सुरेंद्रचं.

ओंकारच्या छातीत एकदम धस्स झालं. हळूहळू त्याच्या चेहऱ्यावर वेदनेचं सावट उमटू लागलं. कधी काळी हे गाणं त्याने एका रात्रीभर मेहनत घेऊन तयार केलं होतं. त्या प्रत्येक सुरांत त्याच्या भावनांचा ठसा होता. पण आता, त्याच्या नावाचा कुठेच उल्लेख नव्हता. संगीताची धून जरी त्याची होती, तरी त्या गाण्याच्या निर्मितीचे श्रेय कोणीतरी दुसऱ्याच्याच भाळी लिहिलं होतं.

ते सहन न होऊन त्याने झटकन नजर मोबाईलवरून हटवली आणि तो खिडकीबाहेर पाहू लागला. आता बाहेरचं अंधारलेलं शहर त्याला अधिकच निरस वाटू लागलं होतं.

बस थोड्याच वेळात त्याच्या स्टॉपवर आली. ओंकार शांतपणे उतरला. आता कुठे जायचं, हे त्याला ठाऊक होतं—घर. पण खरंतर, त्याच्या मनात एक वेगळीच उलथापालथ सुरू होती. ते घर तर त्याचं कुठं होतं...

रस्त्यावरच्या वाऱ्याने त्याचे केस हलकेच विस्कटले. डोक्यात विचारांचे घनघोर वादळ होतं. आपल्या स्वप्नांना ओरबाडून घेणारं हे गूढ शहर... या शहरात स्वतःचं नाव मिळवणं एवढं अवघड का आहे?

पायाखाली रस्त्याच्या दगडी फरशीचा थंड स्पर्श जाणवत होता. समोर त्याच्या घरी जाणारा रस्ता होता. पण त्या रस्त्यावर चालताना तो स्वतःच हरवत चालला होता...

स्वतःच्या अस्तित्वाच्या शोधात...

२.

ओंकारच्या घरात रात्र असल्याने बाहेर रस्त्याकडेला लागलेल्या लाईट्सचा मंद पिवळसर प्रकाश पसरला होता. छोट्याशा हॉलमध्ये कोपऱ्यात ठेवलेल्या म्युझिक सिस्टीमच्या समोर तो बसला होता. समोर गाण्याचा एक कागद पसरलेला होता, आणि बाजूला अजून काही कागद अस्ताव्यस्त टाकलेले होते. त्या कागदांवर खरडलेले शब्द म्हणजे काही ओळी पुसून टाकलेल्या, काही अर्धवट लिहिलेल्या— त्याच्या मनातल्या गोंधळाचं प्रतिबिंबच जणू.

त्याने कागद हातात घेतला आणि गाण्याची जुळवणी करण्याचा प्रयत्न सुरू केला. काही सुर लावून त्याने गुणगुणायला सुरुवात केली, पण मनासारखं होत नव्हतं. चढ-उतार नीट जमले नाहीत की त्याचा चेहरा नाराज होत होता. एक-दोन वेळा गिटार उचलली, काही कॉर्डस् वाजवल्या, पण काहीच भिडत नव्हतं.

शेवटी वैतागून त्याने कागद डेस्कवर फेकून दिला.

"शीट यार!!!" तो चिडून म्हणाला आणि खुर्चीत मागे रेलत वैतागाने डोळे गच्च मिटून बसला.

थोडा वेळ त्याने डोळे मिटून घेतले. मन शांत करण्याचा प्रयत्न केला. मग पुन्हा कागद उचलला. यावेळी त्याने थोडं वेगळं काहीतरी गुणगुणायला सुरुवात केली. त्याच्या आवाजात एक वेगळीच तगमग होती, जणू आतून कुठेतरी एखादं खरंखुरं गाणं जन्माला येत होतं.

आणि इतक्यातच मोबाईलचा रिंगटोन घुमली. त्याने दुर्लक्ष केलं.

मग लँडलाईन वाजू लागली. ओंकारने त्या आवाजाकडेही साफ दुर्लक्ष केलं.
मोबाईल पुन्हा पुन्हा वाजत राहिला, पण त्याने तो हातात घेतलाही नाही.
आता त्याला कोणीही डिस्टर्ब करायला नको होतं.

ओंकारचा होम स्टुडिओ – पहाट झाली होती...

रात्रभर काम केल्यामुळे ओंकारचे डोळे लालसर झाले होते. भूक, तहान,
झोप—सगळं विसरून त्याने फक्त एकच गोष्ट केली होती... संगीत.

संपूर्ण खोलीत त्याच्या कामाची साक्ष देणाऱ्या गोष्टी विखुरल्या होत्या—
हार्मोनियमच्या बासरीत अडकलेले काही पेन्सिलचे ठसे, गिटारच्या जवळ पडलेले
क्रम्पल केलेले लिрикस्चे कागद, आणि पोर्टेबल रेकॉर्डरचा चालू असलेला लाल
दिवा.

टेबलावरच एका बाजूला त्याच्या रात्रीच्या जेवणाची ताटली देखील अजून
तशीच होती—न स्पर्शलेली. ताटातील पोळी कोरडी पडली होती, भाजीचा वास
थोडासा आंबटसर वाटत होता. पण त्याला या सगळ्याशी काहीच देणं-घेणं नव्हतं.

त्याने शेवटचं एक रेकॉर्डिंग पूर्ण केलं आणि ते सेव करून ठेवले. मोबाईल
हातात घेत तो मेल ड्राफ्ट करत असतानाच पुन्हा फोन वाजला.

तो थोडा वेळ अनोळखीपणे स्क्रीनकडे बघत राहिला. मग हळूच त्याने कॉल
उचलला.

"हॅलो?" त्याने दमलेल्या आवाजात विचारलं.

"झालं गाणं?" अक्षयचा आवाज फोनच्या पलीकडून ऐकू आला, "सुरेंद्र बोंबलालाय! आत्ताच त्याचा मला फोन येऊन गेला."

ओंकारने डोळे चोळले. अजूनही झोपेची तंद्री त्याच्या मेंदूत सैरावैरा फिरत होती. "हं..." तो अर्धवटच उत्तरला.

"लवकर सेंड कर मग त्याला." अक्षय घाईत बोलत होता, "थैंक गॉड तू कालसारखा वागला नाहीस. तू हे काम केलं नसतंस, तर सुरेंद्र तुझ्यावर लीगल एक्शन घेणार होता. तू गेल्यावर तो तसं म्हणाला पण मला."

हे ऐकताच ओंकारची झोप पूर्णपणे उडाली. तो सरळ बसला.

"काय?" त्याचा आवाज थोडा उग्र झाला, "तो असं कसं करू शकतो? आणि तो नोटीस मध्ये काय लिहिणार होता, की मी त्याच्या नावावर खपवायला गाणं कंपोझ केलं नाही हे?"

अक्षय काही क्षण शांत राहिला, जणू काही सांगावं का नको ह्याच गोंधळात होता. शेवटी त्याने एक मोठा निःश्वास घेतला आणि म्हणाला, "तू लिरिक्स चोरलेस हे."

ओंकारच्या अंगाचा तिळपापड झाला. "असलं भिकारडं लिरिक्स मी कशाला चोरू?!" तो अक्षरशः किंचाळला.

"ते कोर्टाला कोण सांगणार?" अक्षयच्या आवाजात एक प्रकारची असहाय्यता होती. "ते सुरेंद्रवरच विश्वास ठेवणार ना. आणि हेच सांगायला काल किती फोन केले, पण तू उचललेच नाहीस."

ओंकारच्या मनात एकामागून एक विचारांच्या लाटांनी उसळण घेतली. हे असंच चालू राहणार होतं का? त्याचं नाव, त्याचं संगीत, त्याचं श्रेय... हे असंच कुणीतरी ओरबाडून नेत राहणार का?

"बस्स! आता लई झालं! इथून पुढं मी त्याच्या सोबत काम करणार नाही म्हणून सांग त्याला!" ओंकार ठाम आवाजात म्हणाला.

"अरे, पण..." अक्षय काहीतरी म्हणणार होता, पण ओंकारने सरळ फोन कट केला.

त्याने पटकन मेल ओपन केला. कम्पोजिशनचं फोल्डर सुरेंद्रच्या मेल आयडीला अटॅच केलं. आणि त्याने एकच ओळ लिहिली—

"I QUIT!"

आणि त्याने तो मेल सुरेंद्रला सेंड केलाही.

स्क्रीनवर "Mail Sent Successfully" असा संदेश झळकला.

ओंकारने मोबाईल टेबलावर फेकला आणि खुर्चीत मागे रेलत डोळे मिटले. हे करताच त्याच्या हृदयात एका अनामिक शांततेने प्रवेश केला होता.

त्याने एक मोठा श्वास घेतला. आज त्याने एक निर्णय घेतला होता. आजपासून त्याच्या जीवनाच्या नव्या पर्वाला सुरुवात होत होती...

सकाळच्या वेळी बाजारात नेहमीसारखीच लगबग होती. विक्रेत्यांचे आवाज, गाड्यांचे हॉर्न, लोकांची चहलपहल—सगळं वातावरण गजबजलेलं होतं. ओंकार या गोंधळातही आपल्या विचारांत हरवलेला होता.

त्याच्या हातात ब्रेडचा पॅक आणि दुधाची बाटली होती, पण डोक्यात अजूनही कालचा प्रसंग आणि मग मघाशी अक्षयने सांगितलेले सुरेंद्रचे वागणे फिरत होता. सुरेंद्रच्या कडवट शब्दांचा प्रतिध्वनी त्याच्या कानात घुमत होता.

‘कला माणसाला मुक्त जगायला शिकवते... पण या सुरेंद्रसारख्या लोकांमुळे कलाकारांना गुलाम व्हावं लागतं. त्यापेक्षा नकोच ते!’

त्याने दीर्घ श्वास घेतला. आता सुरेंद्रशी काही संबंध नाही, पण पुढे काय? ही कला, ही प्रतिभा—याचा उपयोग कुठे करायचा? की सगळं सोडून द्यावं...???

तो विचारांच्या नादात होता आणि अचानक—

ठक!

काहीतरी जोरात धडकलं. तो भानावर आला आणि समोर पाहताच त्याला कळलं— तो एका मुलीला धडकला होता.

ती मुलगीसुद्धा चालत असतानाच धडक होऊ नये म्हणून बाजूला वळली होती, पण उशीर झाला होता. तिच्या हातातील फुलांची टोपली सटकून निसटली आणि रस्त्यावर सारी फुलं विखुरली. तीही तोल जाऊन खाली कोसळली होती.

गुलाब, चमेली, मोगन्याची टवटवीत फुलं जमिनीवर पडली. त्यात एका अर्धवट उमललेल्या फुलात अडकलेलं एक नाजूक फुलपाखरू मात्र या घटनेने मुक्त झालं आणि हवेत झेपावलं.

ओंकार पटकन तिला सावरायला खाली वाकला.

"सॉरी... सॉरी..." करत लगबगीने हात पुढे केला, पण तो न घेता ती स्वतःच सावरून फुले टोपलीत गोळा करू लागली.

मग तोही तिला मदत करत भरभर फुलं गोळा करू लागला.

अशात गडबडीत दोघांची बोटं एकमेकांना स्पर्शून गेली, पण ती क्षणभरच. ओंकारने तिच्या हातातल्या वेताच्या छोट्याशा टोपलीत त्याने गोळा केलेला फुलांचा संभार ठेवला.

आणि अगदी तेव्हाच... त्यांच्या नजरा जुळल्या. क्षणभर सगळं थांबल्यासारखं वाटलं.

ती साध्या वेशात होती—पांढरा सूट जो आता धुळीने थोडा मलिन झाला होता, आणि गडद निळी ओढणी असा तिचा साधा पण तिच्या सौंदर्याला खुलून दिसणारा पेहराव होता. तिचा निरागस चेहरा खूपच गोडसर आणि कोमल होता, पण तिच्या डोळ्यांत एक प्रकारची गूढ शांतता होती.

ती मुलगी अत्यंत सुंदर होती. मोठे बोलके डोळे, नाकावर हलकासा घामाचा थेंब, कपाळावरून मागे सरकलेले मोकळे केस... अशा मंत्रमुग्ध करणाऱ्या तिला ओंकार पाहतच राहिला. तिला बघताच क्षणी ओंकारच्या मनात काहीतरी हललं.

इकडे मात्र तिच्या चेहऱ्यावर एक संमिश्र भाव होता—थोडासा गोंधळ, थोडं वैतागलेपण आणि त्यात मिसळलेली एक नाजूक शांतता.

ओंकारच्या ओठांवर तरळलेले स्वर काही बोलण्याच्या आतच—

"अद्विका!"

एक जरबी हाक ऐकू आली. तो भारदस्त आवाज ऐकताच ती मुलगी दचकली.

रस्त्याच्या दुसऱ्या टोकाला मंदिराच्या पायऱ्यावरून लगबगीने उतरणारे एक मध्यमवयीन गृहस्थ तिला बोलावत होते. पांढरा इन केलेला सदरा, काळी पॅन्ट, डोळ्यांवर जुन्या प्रकारचा चष्मा—त्यांचा चेहरा कठोर होता.

"काय वेंधळी आहेस! बघून चालत जा की जरा. सगळी फुलं मातीत गेली. उगाच पूजेला उशीर! देवाला आता अशी फुलं वाहायची का? तुझे कपडे पण बघ कसे झालेत! जा, आता घरी!" ती ठीक आहे हे पाहून ते गृहस्थ जागेवरूनच बोलले.

अद्विकाने ओंकारकडे एक नजर टाकली आणि गप्प खाली मान घालून फुलांची टोपली उचलली.

ओंकारला हे सगळं बघून काहीसं अपराधी वाटलं. तो तिच्या वडिलांकडे गेला.

"माफ करा काका. चूक माझी होती... मी फुलांचे पैसे देतो." तो अपराधी म्हणाला.

त्या गृहस्थांनी ओंकारकडे तिरकस नजरेने पाहिलं.

"त्याची काही गरज नाही. ती आहेच तशी. चालता चालताही पडते..."

ओंकारने हलकं स्मित केलं, "थॅक्यू."

त्या गृहस्थांनी हलके स्मित केले आणि ते फुलांच्या दुकानाकडे चालते झाले.

अद्विका मात्र तिथून निघून गेली होती. ओंकार तिथेच उभा राहिला. अद्विकाच्या जाण्याच्या दिशेने त्याची नजर फिरली. काही क्षण विचार केला आणि मग तोही तिच्या मागे चालू लागला.

थोडं पुढे गेल्यावर एक छोटी गल्ली लागली, जिथे फारशी गर्दी नव्हती. तिथे जाऊन अद्विकाने चालण्याचा वेग कमी केला. ओंकारने संधी साधून आपली गती वाढवली आणि अखेर तिच्यासमोर येऊन उभा राहिला. ती दचकलचीच.

"मघाशी जे झालं... त्याबद्दल सॉरी. माझ्यामुळं उगाच तुम्हाला ओरडा खावा लागला..." तो संकोचाने म्हणाला.

अद्विकाने खाली नजर वळवली. "काही प्रॉब्लेम नाही..."

ओंकार हसला. तिच्या गोंधळलेल्या चेहऱ्याकडे पाहत तो सहजपणे म्हणाला, "समजून घेतल्याबद्दल थेंक्यू!"

ती काही बोलली नाही, "हं." म्हणून फक्त हलक्या पावलांनी ती पुढे निघाली.

ओंकारला तरीही समाधान झालं नाही. त्याचा अपराधबोध कमी झाला नव्हता. पण तो पुन्हा तिच्यासमोर आला.

"तुम्ही... माझ्यासोबत चहा घेणार? इथे जवळच आहे माझं घर..."

अद्विकाने चमकून पाहिलं. तिच्या चेहऱ्यावर हलकासा भीतीचा आणि गोंधळाचा भाव होता.

"न... नाही नको. मला घरी जायला हवं..." आणि तिची नजर आपल्या खराब झालेल्या कपड्यांकडे गेली.

ओंकार हसला. त्याच्या हसण्यात कोणताही हेतू नव्हता, ती त्याला टाळते आहे हे त्याला समजलं होतं.

"माफ करा, मी असं तुमच्या मार्गात यायला नको होतं, हे सभ्यपणाचं लक्षण नाही, पण तुमची भेट घेण्यावाचून राहवलं नाही. माहीत आहे असं वाटेत येणं हा माझा आणखी एक अपराधाच, पण मला प्रायश्चित्त करण्याची एक संधी द्याल अशी आशा करतो..." तो म्हणाला.

ती काहीच बोलली नाही.

"मग पुन्हा कधी तरी..." त्यानेच विचारले.

अद्विकाच्या चेहऱ्यावर काहीसं दडपण आलं. तिने संकोचून हलक्याने मान हलवली आणि ती झपाझप पुढे निघाली.

ओंकार तिच्या मागे जाणाऱ्या तिला पाहत उभा राहिला.

त्याच्या चेहऱ्यावर हलकं स्मित उमटलं.

त्या दिवसाची सुरुवात अशी काही विलक्षणी झाली होती, की ज्याने ओंकारच्या आयुष्यात काहीतरी वेगळं घडणार होतं...

३.

सकाळच्या त्या प्रसन्न वातावरणात मंदिराची घंटा हलक्या तालात घुमत होती. ईश्वरावर आस्था असणाऱ्यांसाठी तिथल्या मंद वाऱ्याने धूपाच्या सुवासात अजूनच भक्तीभावाचा गोडवा भरला होता. ओंकारने मंदिराच्या आवारात पाय ठेवला आणि नजर फिरवली.

आज तो इथे एका खास कारणासाठी आलेला होता— ते कारण होतं,
'अद्विका.'

तो कुठेतरी मनाशीच खात्री करून आलेला होता, की ती नक्की इथे येईल. आणि जर आली नाही, तरीही तो इथे तिच्या आठवणींसोबत काही वेळ घालवणार होता.

मंदिराच्या पायऱ्यांवर त्याने थोडा वेळ उभं राहून आत डोकावलं. काही श्रद्धाळू भक्त शिवाच्या मूर्तीसमोर हात जोडून उभे होते. काहींनी डोळे मिटून ध्यान लावलं होतं. पण ओंकारचं पूर्ण लक्ष मंदिराच्या एका कोपऱ्यावर होतं— जिथे फुलं आणि प्रसाद विकणारी एक लहानशी गाडी होती.

आणि काही निमिषार्धात मग अपेक्षित असणारी 'ती' दिसली.

'अद्विका' मंद चालत त्या फुलांच्या गाडीपाशी ती एकटीच होती. नाजूक गुलाबी रंगाचा पंजाबी ड्रेस, ओढणी हलक्या वाऱ्यात सैलसर डोलत होती. तिच्या हातात पुजेच्या फुलांची टोपली होती, आणि ती सावकाश मंदिराच्या पायऱ्या चढत होती.

ओंकारच्या चेहऱ्यावर नकळत हसू उमटलं.

तोही हळूहळू तिच्या दिशेने गेला.

अद्विका मंदिराच्या आत गेली. ती देवासमोर उभी राहिली, डोळे मिटले आणि हात जोडले.

ओंकार तिच्या मागून काही अंतरावर उभा होता.

त्या शांततेतही त्याच्या मनात विचारांचे वादळ उसळले होते. तिच्या अस्तित्वानेच मंदिरात वेगळाच प्रकाश पडल्यासारखा त्याला वाटत होता. तो तिच्या अगदी जवळ गेला, इतकं जवळ की जर तिने डोळे उघडले, तर तिला तो सहज दिसला असता.

काही क्षण तसेच गेले. मग अद्विकाने सावकाश डोळे उघडले आणि थोडीशी वळली.

त्याच्या नजरेला तिची टपोरी नजर भिडली.

क्षणभर दोघेही स्तब्ध.

अद्विकाने काही न बोलता त्याच्याकडे पाहिलं.

"हाय." ओंकारने दोघांतील मुकपण तोडलं.

अद्विकाने थोडं चमकून त्याच्याकडे पाहिलं. तिने काही न बोलता टोपलीतील फुलांमध्ये नजर रोखली.

"तुम्ही काही बोलला नाहीत, पण मी अजूनही वाट पाहतोय," ओंकार हसत म्हणाला.

अद्विका ओंकारकडे पाहून काहीतरी बोलणार होती, पण तेवढ्यात मागून तिच्या वडिलांचा आवाज आला.

"अद्विका!" पुन्हा वडिलांचा आवाज.

तिचा देह जणू काही ताठच झाला. तिने पटकन मागे पाहिलं. तिचे वडील मंदिराच्या बाहेर उभे होते, हातात प्रसाद आणि एक तुपाचा दिवा. चेहऱ्यावर थोडासा कठोर भाव होता.

"पूजेसाठी स्वामी वाट पहात आहेत, नमस्कार झाला असेल, तर तिकडे ये." आणि ते पुजाऱ्याच्या खोलीकडे चालू लागले.

अद्विकाने एकवार ओंकारकडे पाहिलं, आणि मग न बोलता वडिलांकडे निघाली.

ओंकार तिच्या जाणाऱ्या पाठमोऱ्या आकृतीकडे पाहत राहिला.

ती मंदिराच्या पायऱ्या उतरू लागली. पण अचानक थोडं अंतर जाऊन ती थांबली.

क्षणभर ती गप्प उभी राहिली. मग हळूच वळून तिने त्याच्याकडे पाहिलं.

नजर अगदी थेट. काही बोलायचं होतं पण शब्द नव्हते.

त्या एका नजरभर ओंकारच्या मनात कित्येक गोष्टी उमटल्या.

आणि नंतर ती काही न बोलता वळून मंद पावलांनी वडिलांसोबत निघून गेली.

ओंकारच्या चेहऱ्यावर हसू उमटलं.

"चहा अजूनही ड्यू आहे, अद्विका..." तो हलक्या स्वरात स्वतःशी म्हणाला.

सकाळचं कोवळं उन अनाथाश्रमाच्या अंगणात पसरलं होतं. वाऱ्याच्या झुळकीने गच्च हिरव्या पानांमध्ये संथ हालचाल सुरू केली होती. मुख्य कार्यालयाच्या बाहेर खेळणाऱ्या मुलांच्या किलबिलाटाने वातावरण प्रसन्न झालं होतं.

आश्रमाच्या प्रशस्त आवारात एका पांढऱ्या रंगाच्या गाडीनं प्रवेश केला. काही क्षणांनंतर ओंकार गाडीतून बाहेर आला. ओळखीच्या जागी परत आल्याचा अनुभव त्याच्या चेहऱ्यावर स्पष्ट होता. दोन महिने तो इथे आला नव्हता. वेगवेगळ्या कामात, वैयक्तिक संघर्षात, त्याला वेळच मिळाला नव्हता. पण मनाच्या एका कोपऱ्यात आश्रम, इथली मुलं होतीच.

ओंकार पायऱ्या चढत आत आला. आताही त्याने आलेला सुरेंद्रचा फोन न उचलता कट करून पुन्हा खिशात सारला होता. तो मुख्य कार्यालयाच्या दिशेने गेला.

आत शिरल्यावर श्रुती आपल्या टेबलावर बसून काही कागदपत्रं तपासत होती. त्याला पाहताच, तिच्या चेहऱ्यावर आश्चर्य दाटलं.

"ओंकार! तब्बल दोन महिन्यांनी दर्शन दिलंत!"

श्रुती जंजाळ या अनाथाश्रमाची सर्वेसर्वा, अगदी पंचविशीच्या आसपासची, पण इतका मोठा डोलारा एकटी सांभाळत होती.

ती उठून उभी राहिली. तिच्या स्वरात थोडी नाराजी होती, पण त्याहून अधिक आनंद होता.

"हो... थोडं गोंधळात होतो." ओंकारने नकळत मान खाली घातली, "तुमच्या वडिलांच्या निधनाची बातमी ऐकली... खूप वाईट वाटलं, श्रुती. मी यायला हवं होतं."

श्रुतीच्या डोळ्यात एक क्षणासाठी भावनांचा पूर आला. पण ती सावरली.

"आता आला आहात हे काही कमी नाही..." ती गोड हसली, "बाबांचा जाणं खूप कठीण गेलं. त्यांनी आयुष्यभर हा आश्रम वाढवलाय. आता हा संपूर्ण भार माझ्यावर आलाय." बोलताना जबाबदारीचा भार मात्र तिच्या चेहऱ्यावर कसला तो नव्हता.

ओंकारने तिला धीर देत म्हंटलं, "तुमच्यासारख्या धाडसी माणसांना काहीही कठीण नाही, श्रुती. तुम्ही यशस्वी व्हाल. आणि मी कायम इथे आहे... जसं जमेल तसं मदत करायला."

श्रुती हलकं हसली, "आभार, ओंकार."

ओंकारने एक लिफाफा खिशातून काढला होता—आर्थिक मदतीचा. आश्रमाच्या सर्वेसर्वा, श्रुती जंजाळ समक्ष ओंकारने त्यांच्यासमोर लिफाफा ठेवला.

"थोडी मदत... सध्या फार काही नाही, पण जेवढं शक्य होतं ते..." तो नम्रपणे म्हणाला.

श्रुतीने एकवार त्या लिफाफ्याकडे पाहिलं आणि मग ओंकारकडे. मग ती म्हणाली, "एवढंही कमी नाही या कठीण काळात ओंकार. मदतीसाठी खरंच आभार. आलाच आहात तर चला, तुमच्याशी अजून कोणाची ओळख करून द्यायची आहे, तुमच्या सारखाच आणखी एक मदतीचा हात आहे मला. इथेच आहे ती. आपण आलाच आहात आणि तीही इथे आहे, तर आपली भेट घालून देते." ती उठली आणि कक्षाच्या बाहेर चालुही पडली.

ओंकार तिच्या मागे चालू लागला. त्याला माहित नव्हतं, की पुढच्या काही े क्षणात त्याचं आयुष्य क्षणभरासाठी थांबणार होतं.

जसजसं ते एका वर्गाच्या जवळ पोहोचले, तसतसं त्याला त्या पुढच्या वर्गातून ऐकू येणाऱ्या आवाजाकडे लक्ष गेलं.

"नमस्ते सदा वत्सले मातृभूमे..."

एक ओळ स्तब्ध. मग त्याच ओळी मागून गाणारी लहान मुलं. ते स्वर मंद, पण गोड होते. आणि त्या सुरात काहीतरी ओळखीचं होतं.

दोघे वर्गाशी आले, तसे ओंकारचं लक्ष आत गेलं. ओंकार थांबला. त्याच्या हृदयाचा ठोका चुकला.

त्या लहान वर्गाच्या मध्यभागी 'ती' उभी होती. 'ती...?'

अद्विका!

तिचं अस्तित्व त्या मुलांच्या समोर एक मंद दीपासारखं भासत होतं. ती त्या गाण्यात हरवली होती. मुलांच्या सुरात मिसळत, त्यांना शिकवत... स्वतःला

विसरून. साधेपणाने मोहरलेली अशी. उंचसखल आवाजांच्या गोंधळातही शांत. पांढरे शुभ्र वस्त्रं लायलेली ती साक्षात सरस्वती भासत होती, तिचं तिथलं अस्तित्व म्हणजे त्या लहान मुलांच्या नजरांना उज्ज्वल भविष्याचे आश्वासन देणारं होतं, आणि ओंकारच्या डोळ्यांना विस्मय देणारं...

ओंकारला विश्वासच बसला नाही काही काळ तर. तो क्षणभर स्तब्ध झाला.

त्या पहिल्या भेटीत तिने विखुरलेली फूलं गोळा करताना तिला पाहिली, ती अद्विका आज विखुरलेल्या जीवनांना गोळा करत होती.

एव्हाना मुले गप्प झाल्याने भानावर आलेल्या अद्विकाचेही ओंकार व श्रुतीकडे लक्ष गेले होते. तिच्या नजरेला ओंकार भेटला. त्या दोघांनीच जाणावं, अशी त्यांची एक शांत नजरानजर झाली.

ओंकारला तिथं पाहून ती आश्चर्य व गोंधळ अशी संमिश्र मनःस्थितीत गेली होती.

ओंकार व श्रुती दोघे वर्गात प्रवेशकर्ते झाले, तसे सगळे शांत झाले. मुलांचा एकसाथ नमस्तेचा गजर झाला. ओंकारसाठी तर त्या वर्गाच्या समोर येताच सगळं जग जागीच स्तब्ध झालं होतं.

"मुलांनो, बघा, आपल्याला भेटायला कोण आलंय!" श्रुतीने हसून घोषणा केली.

सर्व मुलांनी एकसाथ हसत ओरडून म्हटलं, "ओंकार सर!"

ओंकार चमकला. भानावर आला. त्याने नकळत मान हलवली.

अद्विकाही त्याच्याकडे पाहात होती. तिच्या त्या नजरेत आश्चर्य होतं, प्रश्न होते...

"आणि ही माझी मैत्रीण – अद्विका!" श्रुतीने आनंदाने ओळख करून दिली.

ओंकार आणि अद्विका एकमेकांशी हसले, पण ओळख नव्याने झाल्यासारखी काहीच भावना त्यांच्या चेहऱ्यावर नव्हती. उलट एकमेकांना आधी पासून ओळखत असलेले भाव दोघांच्याही डोळ्यांत तरळत होते.

"हे?" अद्विका प्रश्नार्थक बोलली.

"आपल्या आश्रमाला मदत करतात अधून मधून. चांगले गृहस्थ आहेत. वडील होते, तेव्हा वेळ मिळाला, की मुलांना गाणे शिकवायला सुद्धा यायचे." श्रुती म्हणाली आणि ती ओंकारकडे बघून हसली, "आणि आशा करते, की इथून पुढेही येत राहतील."

ओंकारही हसला.

"नक्कीच. नक्कीच!"

"तुम्ही आश्रमासाठी मदत करता? माहीत नव्हतं." अद्विकाने हलकं विचारलं.

"फार काही मोठं करत नाही. बाकी योगायोग काही वेळा आपल्याला हवं तसं खेळवतात. नाही?!" तो मंद स्वरात म्हणाला.

अद्विका त्याच्याकडे पाहत राहिली. तो इथे कसा आला असेल, याच विचारात ती काही क्षण हरवली.

"तुम्ही ओळखता एकमेकांना?" श्रुतीने सस्मित विचारले.

अद्विकाला काय बोलायचं सुचेना. मग ओंकारच बोलला,

"हो. शिव मंदिरात एकदोनदा भेट झाली आहे."

"बरं. चला, मी येते काही कामं आहेत." श्रुती म्हणाली, आणि तिच्या ऑफिसकडे निघून गेली.

"मीही येतो. चालू द्या तुमचं." ओंकार हुन म्हणाला.

आणि ओंकार वर्गातून बाहेर पडला, तो त्या आश्रमाच्या आवारातच थांबला.

कधी एकदा ती शिकवणी संपवतेय आणि अद्विका पुन्हा भेटतेय, असं त्याला झालं होतं. अद्विका शिकवणी संपवून फ्री होईपर्यंत तो आश्रमाच्या आवारात तिथल्या लहान मुलांसोबत खेळत थांबला.

त्या सकाळच्या कोवळ्या उन्हात अनाथाश्रमाच्या आवारात एक वेगळीच शांतता होती. मोठ्या झाडांच्या सावलीत लहान मुले खेळत होती, काही झोपाळ्यावर बसून हसत होती, तर काही शाळेच्या खोल्यांत अभ्यासात मग्न होती. या आश्रमाचा आत्मा होती अद्विका—ती एका वर्गात मुलांना गाणं शिकवत होती, सहज, पण पूर्ण तन्मयतेने. तिचा आवाज आसमंत भारून टाकणारा होता... त्यात मुलांशी खेळता खेळतात ओंकार देखील मुग्ध झाला होता.

जेव्हा अद्विका शिकवणी संपवून आपल्या कक्षाकडे निघाली, ओंकार तिथेच एका झाडाखाली उभा होता. त्याने तिला पाहिलं. त्या दुपारच्या उन्हात ती अधिकच

नाजूक भासत होती. चालताना तिच्या ड्रेसच्या ओढणीने वाऱ्याशी खेळ करावा, तसं तिचं अस्तित्व त्या शांत वातावरणात फुलत होतं.

तिचा चेहरा मात्र विचारात गढलेला होता. ती जवळ येताच, तो तिच्यासमोर गेला.

"आपण अजून इथेच?" ती थोडी स्तिमित होत म्हणाली.

"हो. आपल्याशी थोडं बोलावं म्हणून...", तो मंद हसला, "मला माहित नव्हतं आपण इथे असाल."

"मला वाटलं, इथेही तुम्ही... म्हणजे..."

"तुमच्या मागून आलो असे न?" तो हसला, "पण तुम्ही ऐकलंत ना, श्रुती काय म्हणाल्या, खूप आधीपासून मी इथे येतोय." तो स्पष्टीकरण देत म्हणाला, "पण तुम्ही... इथे...?"

ती थोडावेळ काहीच न बोलता त्याच्याकडे पाहत राहिली. मग, हसून हळूच बोलू लागली, "ही संस्था श्रुतीच्या वडिलांची होती. महिनाभरापूर्वी त्यांचं निधन झालं आणि आता सगळी जबाबदारी तिच्या एकटीच्या खांद्यावर आहे. म्हणून मग वेळ मिळेल तेव्हा तिला मदत म्हणूनी इथे मुलांची काळजी घ्यायला येतेय..."

"तुम्ही कधीच कुणाला मदत नाकारत नाही, असं दिसतं." तो मंद स्वरात म्हणाला.

अद्विकाने फक्त स्मित केलं.

"पण अजून मला मदत केली नाहीत!" ओंकार सूचक बोलला.

"पण तुम्ही इथे आल्याचं मला नाही कळलं?" ती त्याचा रोख टाळून त्याला विचारत होती.

ओंकारने दीर्घ श्वास घेतला. तो आता खरं सांगणार होता...

"आई-वडील आहेत, पण काही कारणांनी नाराज आहेत. संगीत हा माझा छंद होता, पण त्याला व्यवसाय म्हणून स्वीकारावं, असं माझ्या घरच्यांना वाटलं नाही. म्हणून घर तुटलं. असं समजा, की आई-वडील असूनही... मी अनाथ आहे."

अद्विका अचानक स्तब्ध. तोही थोडा गप्प झाला, मग धीर साठवून पुन्हा बोलू लागला,

"इतका अनाथ की ज्या संगीतासाठी त्यांना सोडलं, तेही संगीत आता मला दुरावतंय, त्यागावं लागतंय..." ओंकार हसला, पण त्या हसण्यात वेदना होत्या.

अद्विका त्याच्याकडे पाहत राहिली.

"या मुलांकडे पाहिलं, की त्यांच्यात मला माझाच भास होतो. म्हणून वेगवेगळ्या अनाथाश्रमांना शक्य ती मदत करत असतो. आज वेळ होता म्हणून इथे आलो... आणि अनायासे आपली भेट झाली. हा चमत्कारच म्हणायचा."

त्याच्या डोळ्यांत एक वेगळीच चमक होती. अद्विका मात्र गंभीर होती. नक्की काय बोलावं, हे तिला उमगत नव्हतं.

तेव्हा ओंकारच हसला आणि म्हणाला, "आता तरी चहा घेऊ शकतो ना?"

आपला गंभीर भाव दूर सारून अद्विका हलकं हसली, "आता काम आहे. संध्याकाळी नक्की." ती अश्वासक म्हणाली.

ओंकारने तिच्याकडे पाहिलं आणि मग मंद हसला.

"ठीक आहे. वाट पाहीन." तो म्हणाला.

ती स्मित करून निघाली. तो तिथेच उभा होता, तिच्या जाण्याच्या दिशेने पाहत.

ती काही पावलं पुढे गेली. मग थांबली. हळूहळू मागे वळून त्याच्याकडे पाहिलं. त्या नजरेत...

काहीतरी होतं. ओंकार भारावला.

ती निघून गेली, पण तिच्या अस्तित्वाचा एक हलका परिमळ अजूनही त्या हवेत होता.

आणि तो तिच्या त्या स्मिताच्या आठवणींमध्ये हरवला होता.

४.

संध्याकाळची वेळ होती, गर्द हिरवाईने वेढलेल्या त्या टेकडीवर शूटिंगचा माहोल रंगात आला होता. हवेत थोडंसं दवाचं ओलसरपण होतं आणि हलकासा वारा झाडांच्या पानांशी काहीसं गुपित बोलत होता. त्या पार्श्वभूमीवर ओंकारने कंपोझ केलेलं रोमँटिक गाणं रेकॉर्ड होत होतं.

**"तुझ्या डोळ्यांत हरवून जावं,
त्या सावल्यांमध्ये रंगून जावं..."**

गाण्याच्या तालावर चित्रित होत असलेल्या चित्रपटाचे नायक-नायिका एका रस्त्यावरून हातात हात घालून चालत होते. डोळ्यांत एक वेगळंच स्वप्न होतं. नायकाने थांबून नायिकेच्या कपाळावर अलगद हात ठेवला, ती थोडी लाजली आणि त्याने तिला अलगद जवळ घेतले. कॅमेरा त्यांचा जवळ येणारा क्षण टिपत होता. आणि-

"कट्टु!!!"

डिरेक्टरच्या आवाजाने सगळे शांत झाले. एक क्षणभर पसरलेली ती प्रेममयी जादू विरघळून गेल्यासारखी वाटली.

"परफेक्ट! एकदम परफेक्ट शॉट!!" डिरेक्टर उत्साहात टाळ्या वाजवत ओरडला.

त्याच्या बाजूला उभा असलेला चित्रपट निर्माता भारावला होता.

"काय जबरदस्त गाणं झालंय! इंडस्ट्री जिंकून घेणार हे गाणं नक्की!" तो सुरेंद्रच्या हातात हात देत म्हणाला.

सुरेंद्र हा सगळा गौरव ऐकत स्वतःवर खुश होता.

"थँक्स! थँक्स! हे फक्त माझं नाही, तर दिग्दर्शक साहेबांच्या मेहनतीचंही फळ आहे!" सुरेंद्रने प्रोड्यूसरचे हात थोपटले.

डिरेक्टर हसत म्हणाला, "हे म्हणजे सूर्यानं काजव्याचं कौतुक केल्यासारखं आहे!"

तिघेही मोठ्याने हसले. गायक म्हणून तिथं उपस्थित नंदूचे देखील कौतुक होत होते. तिथं नंदू या गायकाचा सहकारी म्हणून अक्षय सुद्ध हजर होता. गाण्याची प्रशंसा ऐकून तोही सुखावला होता, भलेही सुरेंद्रचं नांव आलं होतं, पण हे कम्पोजिशन होतं, तर ओंकारचंच. दिग्दर्शक, निर्माता दोघांना गाणं आवडलं आहेच, पण चित्रपटाचा मुहूर्तच ओंकारच्या गाण्याने झाला आहे ही आनंदी बातमी ओंकारला द्यावी म्हणून त्याने लवकरच आपल्या मोबाईलवर ओंकारचा नंबर शोधून कॉल लावला.

इथे, ओंकार आपल्या छोट्याशा बाल्कनीत गुलाबाचं रोपटं लावत होता. त्याच्या हातात माती लागलेली होती, पण चेहऱ्यावर एक विलक्षण समाधान होतं. त्याच्या मोबाईलचा स्पीकर चालू होता आणि त्यावर अक्षयचा आवाज ऐकू येत होता.

"ओम्या, तुला सांगतो, तुझ्या गाण्याने धुमाकूळ घातलाय! फिल्मच्या मुहूर्तच तुझ्या गाण्याने झालाय. आता सुरेंद्र पुन्हा तुझ्याकडे येईल की नाही बघ!" अक्षयच्या आवाजात उत्साह होता.

ओंकार तिरस्करणीय हलकसं हसला. हातातली माती झटकत म्हणाला, "ह्या गोष्टीवरूनच त्यांची अक्कल कळते! ते माझं सर्वात वाईट कम्पोजिशन आहे. ते गाणं म्हणजे े माझ्या कल्पनेला कलंक लावणारं आहे!"

"असू दे! पण आता पुन्हा काही काम आलं, तर सोडू नकोस!" अक्षयने आग्रह केला.

"फर्गेट इट यार! मला नकोय आता काहीही संबंध या इंडस्ट्रीशी. माझा मूड खराब नको करू. आज माझी डेट आहे."

अक्षय क्षणभर स्तब्ध झाला, आणि मग मोठ्याने हसला. "काय? आणि मला काही सांगितलं नाहीस?"

अक्षयच्या प्रश्नाने ओंकार क्षणभर थांबला. त्याने रोपट्याकडे पाहिलं. त्या गुलाबाच्या नाजूक पाकळ्यांवर त्याची बोटं अलगद फिरली.

"ती... एका देवदूतासारखी आहे..." तो म्हणाला.

अक्षयच्या चेहऱ्यावर गोड हसू उमटलं.

"सांग ना रे नीट, भेट कशी झाली?"

ओंकार हलकसं हसला. डोळे मिटले आणि त्याला तो दिवस आठवला.

बाजार गर्दीने भरलेला होता. लोकांची लगबग, हातगाड्यांवरचे आवाज, आणि कुठेतरी मागे वाजणारी मंद सुरावट. ओंकार दूध आणि ब्रेड घेत होता. विचार करत चालत असतानाच तो अचानक कोणाशी तरी धडकला.

एक टोपली हातातून सुटली, आणि फुलं जमिनीवर सांडली. एक अर्धवट उमललेलं गुलाबाचं फूल बाजूला पडलं, त्यावर बसलेलं फुलपाखरू अचानक उडालं आणि हवेत विरून गेलं.

ओंकारने नजर वर केली.

समोर एक मुलगी उभी होती. सिम्पल, तरीही खूप सुंदर. तिच्या मोठ्या डोळ्यांत आश्चर्य आणि थोडासा गोंधळ दिसत होता.

'सॉरी... सॉरी... मी... माझं लक्ष नव्हतं...' ओंकार थोडा घाबरत म्हणाला.

तिने खाली वाकून आपली फुलं वेचायला सुरुवात केली. ओंकारही मदतीला लागला. हातात एक-दोन फुलं घेऊन ती वर पाहणार एवढ्यात त्यांची नजरानजर झाली.

क्षणभर दोघेही स्तब्ध झाले.

ओंकार त्या क्षणात हरवला होता. तिचे केस हळुवार वाऱ्यात उडत होते. तिच्या गालांवर लाजरे गुलाबी छटा उमटल्या होत्या.

ओंकार त्या क्षणाने मंत्रमुग्ध झाला. त्याने आपल्या हातातले उरलेले फुलं मुठीत घट्ट दाबून ठेवली आणि तिच्याकडे पाहत राहिला.

"सुरेंद्रचाच विचार करत असताना मी तिला धडकलो." ओंकार आठवण सांगत होता, "तिच्या हातातली फूलं पडली, त्यांतल्या एका गुलाबात कसं कुणास ठाऊक अडकून राहिलेलं एक फुलपाखरू मुक्त झालं. आणि मला वाटलं, कसं कुणास ठाऊक, पण मीच कशातून तरी मुक्त झालोय..."

अक्षय हसत म्हणाला, "मग सुरेंद्रला थॅक्यू कधी बोलणारेस?"

ओंकारने फोन बाजूला ठेवत हलकं हसला. "सुरेंद्रच्या तर... आणि तुझ्या पण! चल, ठेव फोन. मूड खराब करू नकोस!" उगाचच खोटं वैतागत ओंकारने फोन ठेवला.

तिकडे अक्षय मोठ्याने हसत सुटला होता.

इकडे मात्र, ओंकार शांतपणे प्रेमाने गुलाबाचं रोपटं कुरवाळ होता. त्याच्या चेहऱ्यावर एक विचार उमटला—

अद्विका...

संध्याकाळच्या हलक्या गुलाबी सावल्या हळूहळू काळोखात मिसळत होत्या. 'ब्रू कॅफे'च्या बाहेर मिणमिणत्या दिव्यांच्या प्रकाशात शहराची वर्दळ मंदावत चालली होती. आत, कोपऱ्यातल्या टेबलावर दोन कपांमधून निघणाऱ्या वाफेप्रमाणेच दोन अनोळखी पण ओळखीची वाटणारी माणसं ओंकार आणि अद्विका हे बसले होते.

अद्विकाच्या चेहऱ्यावर सहजतेचा मुखवटा असला, तरी डोळ्यांत एक विलक्षण संकोचता होती. ओंकार काही वेळ तिच्याकडे पाहत होता, मग हलकंसं स्मित करत म्हणाला –

"एक विचारू?"

अद्विकाने कपात बघतच मान हलवली.

"तू माझ्यासोबत इथे यायला कशी तयार झालीस?" तो त्याला भेडसावत असलेली शंका विचारत होता, "म्हणजे... तुला पाहिलं की वाटतं, तू फारसं कोणाशी बोलत नसावीस. अनोळखी माणसांशी तर नाहीच नाहीच."

अद्विका शांत हसली. ती हळूवारपणे कप उचलत म्हणाली, "कारण तुम्ही मला चहासाठी विचारलंत, कॉफीसाठी नाही..." ती स्पष्ट बोलली.

क्षणभर स्तब्धता पसरली आणि मग ओंकारच्या चेहऱ्यावर मनमोकळं हसू उमटलं.

"ब्रिलियंट! मला आवडलं तुझं उत्तर." तो म्हणाला.

ओंकार तिच्या नजरेत सखोल काहीतरी शोधत होता.

"तू मला मित्र म्हणून स्वीकारलंस, पण अजून नांव मात्र सांगितलं नाहीस."

"मैत्रीत नावाची गरज असते असं मला वाटत नाही..." अद्विकाने सहज उत्तर दिलं.

ओंकार तिच्याकडे पाहत राहिला.

"तू विचारानं खूप बोलड आहेस. आय लाईक इट!" तो म्हणाला.

अद्विकाने चमकून त्याच्याकडे पाहिलं.

"अं?" ती दचकून संभ्रमाने उद्गारली.

ओंकार तिच्याकडे पाहून हलकसं हसत म्हणाला, "मी 'आय लाईक इट' म्हटलं, 'आय लव्ह यू' नाही!"

क्षणभर तिने ओंकारकडे पाहिलं. तिच्या चेहऱ्यावर हलकासा गोंधळ जाणवत होता, पण त्याच वेळी एक नाजूक स्मित देखील होतं.

ती चहा घेत म्हणाली, "नांवाचं म्हणाल, तर बाबांनी मला बोलावतानाच तुम्ही ऐकलं असेल ना? श्रुतीनेही सांगितलं आहे."

ओंकारने हसून मान हलवली, "हो, पण मला तुझ्या तोंडून ऐकायचं होतं."

तो चहा घेत तिच्याकडे पुन्हा हसून पाहू लागला. तिच्या गालावर हलकंसं लालीचं छटाळ होतं, जी तिने नकळत लपवण्याचा प्रयत्न केला.

त्या शांत, निवांत क्षणात...

शेजारच्या टेबलावर बसलेल्या एका व्यक्तीच्या मोबाईलवर रिंगटोन वाजली.

ओंकारचं बनवलेलं गाणं...

त्या गाण्याची पहिलीच नोट कानावर पडताच, त्याचा चेहरा अचानक गंभीर झाला.

तो स्तब्ध झाला. कसंसंच झालं त्याला.

त्याने कप उचलला, पण प्यायलाच गेला नाही. हात स्थिर, पण नकळत बोटामध्ये एक तणाव जाणवत होता. तो जणू भूतकाळात हरवल्यासारखा वाटला. त्याच्याच संगीताचा त्याला त्रास होत होता...

अद्विकाने त्याच्या चेहऱ्यावर लक्ष केंद्रित केलं.

"काय झालं?" ती काळजीतून विचारू लागली.

आपली वेदना लपवत ओंकारने हळूच नकारार्थी मान हलवली.

"काही नाही..."

पण त्याच्या आवाजात एक वेदना सादर दिसत होती.

तो शून्यात बघत होता, आणि नकळत टेबलावर त्याची मुठ घट्ट आवळली गेली होती.

रिंगटोन अजूनही वाजत होती.

"तुम्हाला हे गाणं आवडत नाही का?" अद्विकाने हळूच विचारलं.

ओंकार क्षणभर शांत राहिला. मग कटाक्ष टाकत म्हणाला,

"मला मुळात गाणंच आवडत नाही!" तो त्रासिक म्हणाला.

"काही कारण..." अद्विका विचारत होती.

तो काही क्षण तिच्या डोळ्यांत पाहत राहिला. मग एक दीर्घ श्वास घेत म्हणाला, "मला असली व्यावसायिक गाणी आणि अशा गाण्यांशी संबंधित व्यवहारी माणसं आवडत नाहीत. हे लोक फक्त पैशांसाठी गाणी बनवतात. भावनेशी यांना काही देणं-घेणं नाही!"

त्याच्या आवाजात एक अज्ञात वेदना होती. ओंकारच्या चेहऱ्यावर हलकंसं दडपण स्पष्ट जाणवत होतं.

"अद्विका, ही अशी गाणी कधीच गाणी नसतात... ती फक्त एक 'प्रॉडक्ट' असतात..."

त्याच्या बोलण्यातली तीव्रता तिला जाणवली.

अद्विका क्षणभर स्तब्ध राहिली. मग हळूवारपणे तिने त्याच्या आवळलेल्या मुठीवर आपला हात ठेवला.

"आय एम सॉरी..." तिने ओंकार प्रति आपली सहानुभूती प्रकट केली.

त्या एक आपुलकीच्या कोमल स्पर्शाने ओंकार काही क्षण शांत झाला. त्याने तिच्याकडे पाहिलं.

तिच्या डोळ्यांत सहानुभूती होती, पण त्याहून अधिक समजून घेण्याची इच्छा होती.

त्या स्पर्शात काहीतरी होतं – जणू एखादी हरवलेली शांतता परत आल्यासारखी...

रेस्टॉरंटच्या बाहेर रस्त्यावर वर्दळ होती, पण त्या गर्दीतही त्या दोघांत एक प्रकारची शांती होती.

सूर्यास्ताने संपूर्ण आकाशावर केशरी आणि जांभळ्या छटा उधळल्या होत्या. हलका वारा त्या दोघांना स्पर्श करून जात होता.

त्यांच्यात शब्द नव्हते, पण त्यांच्या चालण्यात एक विलक्षण सहजता होती.

अचानक, अद्विका थांबली.

ओंकार तिच्याकडे पाहू लागला.

तिने एक क्षण त्याच्याकडे पाहून मंद हसत विचारलं,

"तुम्ही म्हणालात तुम्हाला गाण्याशी संबंधित माणसं आवडत नाहीत... पण मला गाणं हा माझा श्वास वाटतो, म्हणजे मी... माझाही तिरस्कार वाटेल का तुम्हाला?"

ओंकार उत्तरादाखल म्हणाला, "मला गाण्यांशी संबंधित ती माणसं आवडत नाहीत, जी गाण्याकडे व्यवहार म्हणून पाहतात... तू तशी नाहीस... तुझं गाणं ऐकलं आहे मी अनाथाश्रमात. तू आणि तुझं गाणं एकजीव आहात. गाण्यावरचं तुझं प्रेम निर्भेळ आहे. संगीत क्षेत्रातल्या व्यावसायिकांसारखं ते व्यवहारी नाही हे मी समजलो आहे." तो हसला.

अद्विका त्याच्या डोळ्यांत बघत राहिली. त्याच्या शब्दांनी तिच्या मनात विचारांचं वादळ उठवलं होतं. ती काहीच बोलली नाही. फक्त अद्विकाने मग एक हलकं स्मित केलं. आणि दोघं पुन्हा चालू लागले... एका अनोख्या नव्या सुरुवातीच्या दिशेने...

५.

संध्याकाळची वेळ. मुंबईतल्या एका महागड्या संगीत स्टुडिओमधील सुरेंद्रच्या कक्षाच्या मोठ्या काचेतून समोरचं गजबजलेलं शहर उभं दिसत होतं. कक्षाच्या आत मंद, मोहक प्रकाश पसरलेला होता.

सुरेंद्र जोशीच्या टेबलावर महागडी मद्याची बाटली, एक पेटवलेली चिलम आणि गाण्याची रेकॉर्ड्स अस्ताव्यस्त पडलेली होती.

संपूर्ण कक्षात एका मधुर गीताच्या लयदार चाली निनादत होत्या. त्या सुरावटींनी त्या क्षणापुरती शांतता निर्माण केली होती.

सुरेंद्र जोशी डोळे मिटून ते गीत ऐकत होता. पन्नाशी ओलांडलेला, पण तरीही डॅशिंग. त्याचे केस काळसर तपकिरी, चेहऱ्यावर एक कायम शिताफीचा भाव.

गाणं ऐकताना आत्ता त्याच्या चेहऱ्यावर समाधानाचं हलकंसं स्मित होतं. गीताच्या लयीत त्याचे हात नकळत ताल धरत होते. कधी हवेत गिरक्या घेत, कधी टेबलावर बोटांनी हलकेसर ठेका धरत. जणू तो स्वतःच त्या सुरांत विरघळला होता...

त्याच वेळी... त्याच्या बाजूला निधी उभी होती.

निधी – सुरेंद्रची खास सहाय्यक. ती देखणी, गडद निळ्या रंगाच्या कार्यालयीन पोशाखात. तिचे केस सुबक बांधलेले, चेहऱ्यावर आत्मविश्वास आणि बोलण्यात एक सुस्पष्टता. पण आज तिच्या चेहऱ्यावर हलकासा संकोच स्पष्ट जाणवत होता.

तिने हलकंसं घसा साफ केला आणि एकदाचा विषय काढला.

"सर, पुढील चित्रपटांची गाणीही तशीच हवी आहेत निर्मात्यांना..."

सुरेंद्रने डोळे न उघडताच हसत विचारलं, "मग?"

निधी जरा अडखळली.

"मग... ओंकारला परत बोलवायचं?"

हे नांव उच्चारताच गीताच्या सुरावटी एक क्षणासाठी विस्कळीत झाल्यासारखं वाटलं सुरेंद्रला. सुरेंद्रचा हात स्थिर झाला. त्याने हळूच डोळे उघडले आणि निधीकडे वळला.

"तुला वाटतं, बोलावून तो येईल?"

निधीने अलगद नकारार्थी मान हलवली.

सुरेंद्र मंद हसला. पण त्याच्या डोळ्यात त्या हास्याचा लवलेशही नव्हता. त्याने समोर नजर रोखली. एक क्षणभर त्याचा चेहरा गंभीर झाला.

"तो एक अद्वितीय कलाकार आहे! पण त्याचवेळी भयंकर विक्षिप्तही आहे!" तो हसत म्हणाला, "प्रतिभावान कलावंत नेहमीच थोडे हट्टी आणि वेडे असतात... आणि अशी माणसं तेव्हाच काही अफलातून निर्माण करतात, जेव्हा ते खोल नैराश्यात असतात."

त्याच्या आवाजातील धार आता तीव्र होत चालली होती, "म्हणून, तो जितका जास्त हतबल होईल, तितकं उत्तम संगीत देईल. आणि... त्यामुळे आपल्याला त्याचा कमकुवत बिंदू शोधायचा आहे!"

त्याच्या चेहऱ्यावर हलकीशी कपटी स्मितरेषा उमटली.

निधी काही क्षण स्तब्ध होती. तिला हे ऐकून अस्वस्थ वाटत होतं. पण तिनं काहीच बोलायचं नाही असं ठरवलं. कारण सुरेंद्र अशा माणसांपैकी नव्हता, ज्याच्याशी नीतिमतेवर वाद घालता येईल. ग्रामोफोन रेकॉर्डवर चालू असलेल्या गीताचा शेवटचा स्वर हवेत विरून गेला. त्याच क्षणी, सुरेंद्रनं चिलम ओठांजवळ नेली आणि ती शांतपणे पेटवली. एका झुरक्यात धुराच्या वलयांमध्ये त्याच्या चेहऱ्यावरचं हसणं आणखी गडद झालं. मग त्यानं रेकॉर्ड फिरवून पुन्हा नवं गीत सुरू केलं. आणि सुरेंद्र पुन्हा त्या सुरावटींमध्ये तल्लीन झाला...

त्या कक्षाच्या मंद प्रकाशात सुरेंद्रचा चेहरा अधिक गूढ आणि भयावह दिसू लागतो...

सकाळच्या कोवळ्या उन्हात रस्ता हलकासा सोनेरी वाटत होता. सूर्य उगवतीकडे चालला होता. मंदिराच्या दिशेने जाणाऱ्या वाटेवर हलकीशी धूळ उडत होती. एकीकडे, फुलांच्या स्टॉलवर विविध रंगांची आणि सुगंधांनी भरलेली फुलं विकली जात होती. दुसरीकडे, रस्त्याच्या टोकाशी असलेल्या एका टपरीवर गरमागरम चहाचे कप वाफाळत होते. म्हणजे रस्त्याच्या एका बाजूला फुलांचा गोडसर सुगंध दरवळणारा स्टॉल, तर दुसऱ्या बाजूला एका टपरीवर उकळत्या चहाचे घमघमते वाफाळे उठत होते.

अद्विका तिच्या वडिलांसोबत त्या फुलांच्या स्टॉलजवळ उभी होती. गंधराज, मोगरा, गुलाबाच्या सुवासिक माळा तीं निवडत होती.

त्याच क्षणी, टपरीवर बसलेल्या ओंकारची नजर तिच्यावर स्थिरावली. ओंकार चहाचा कप हातात धरून विचारात गढून गेला. त्याचा मनांत चाललेला संघर्ष त्याच्या डोळ्यांत स्पष्ट दिसत होता.

'काय जादू आहे हिच्यात? काही कळत नाही... मी का खेचला जातोय हिच्याकडे?'

त्याला स्वतःचं स्वतःला समजेनासं झालं होतं.

'हिची भेट झाली नसती, तर माझ्या संगीत सोडण्याच्या निर्णयाचा काय परिणाम झाला असता माझ्यावर कोण जाणे...'

तो तिच्याकडे पाहत असतानाच एक आवाज कानावर पडला.

"शी इज ब्युटीफुल! इजन्ट शी?"

ओंकार क्षणभर चमकला. त्याने आवाजाच्या दिशेने पाहिलं.

सुरेंद्र.

त्याचं कपटी हास्य आणि नेहमीसारखी उन्मत्त देहबोली. तोही अद्विकाकडे रोखून बघत होता.

ओंकारच्या चेहऱ्यावरचा शांतपणा क्षणातच नाहीसा झाला.

"नन ऑफ युअर बिझनेस!" ओंकारने ताडकन् उत्तर दिलं.

सुरेंद्र मात्र त्याच्या या त्राग्यावर अजिबात विचलित झाला नाही. उलट त्याच्या ओठांच्या कोपऱ्यातून हलकंसं हसू उमटलं.

"तेच तर तुला कळत नाही! प्रत्येक गोष्ट व्यवसाय आहे माझ्यासाठी, मित्रा! मी जे काही करतो, ते फक्त व्यवसायासाठीच!"

ओंकारच्या मनात प्रचंड संताप उसळला.

"गो टू हेल!" तो खवळून म्हणाला.

सुरेंद्रने मात्र अजूनही आपलं ते कुजकट हसू चेहऱ्यावरचं कायम ठेवलं.

"जाणारच आहे... पण तुला घेऊन!" सुरेंद्र म्हणाला आणि त्याने मागे वळून चहावाल्याकडे पाहिलं.

"एक चहा!" तो ओरडला. मग पुन्हा शांतपणे ओंकारकडे वळला, "माझी कंपनी, तुझ्यासाठी नरकच तर आहे. नाही का?" आणि चहावाल्याने आणून दिलेला चहा ओठांना लावत तो कुजकं हसला.

ओंकारच्या हाताच्या मुठी घट्ट आवळल्या गेल्या. त्याच्या संपूर्ण अस्तित्वात संतापाचा ज्वालामुखी धडधडत होता.

"स्वप्नात पण आता ते शक्य नाही! मी संगीत सोडलंय!" त्याचा स्वर कडवट झाला.

सुरेंद्रने शांतपणे चहाचा आणखी एक घोट घेतला.

"हं! माणूस कलेला सोडू शकतो, पण कला माणसाला? नाही! तुला यावंच लागेल!"

तो शेवटचा घोट घेत उभा राहिला. अर्धवट प्यालेला चहाचा ग्लास टेबलावर ठेऊन, सावकाश आपल्या गाडीकडे गेला.

गाडी सुरू झाली.

ओंकार फक्त त्याच्या पाठोपाठ जळजळीत नजरेनं बघत राहिला.

एका क्षणाला, सुरेंद्रची गाडी समोरच्या वळणावर अदृश्य झाली आणि...

ओंकारची नजर अद्विकावर स्थिरावली.

ती त्याच वेळी रस्ता ओलांडत होती. हातात देवासाठी घेतलेली फुलांची माळी, चेहऱ्यावर मंद शांत हसू.

तिची नजर ओंकारला भेटली. तिनं हलकसं स्मित केलं.

क्षणभरापूर्वीचा ओंकारचा सारा राग, तीव्रता, चिडचिड एका क्षणात विरघळली. त्या शांत हसण्यात एक वेगळीच जादू होती. अद्विकचं स्मितहास्य जणू एखाद्या सुरावटीसारखं होतं...

आणि ओंकार पुन्हा एकदा अद्विका नावाच्या त्या सुरावटीच्या प्रेमात पडला होता.

सकाळचा प्रसन्न गारवा गाडीच्या खिडक्यांतून आत शिरत होता. गाडी हळुवारपणे सिग्नल ओलांडत पुढे जात होती.

सुरेंद्र मागच्या सीटवर बसला होता. त्याच्या चेहऱ्यावर हलकं विजयाचं स्मित झळकत होतं. त्याची बोटं त्याच्या गुडघ्यावर ताल धरत होती, जणू मनात कुठल्याशा नव्या युक्तीचं संगीत वाजत होतं.

गाडी यु-टर्न घेऊन धावत असतानाच सुरेंद्र खिडकीतून बाहेर पाहत होता. एका कोपऱ्यावर अद्विका आणि तिचे वडील मंदिराच्या दिशेने तो पाहत होता. एक कुटील हास्याचं जाळं त्याच्या मुखावर पसरलं.

"आय हॅव गॉट युअर विकनेस, ओंकार!" तो हर्षभरीत स्वतःशीच पुटपुटला.

त्याला माहित होतं— ओंकारच्या मनात सध्या दोन गोष्टी होत्या. एक, त्याचा संगीताशी असलेला दुरावा, आणि दुसरी... ती मुलगी... अद्विका. ओंकार मनाने पुन्हा स्टुडिओमध्ये येणार नव्हता, पण... त्याच्या आयुष्याच्या ही तार छेडली, की तो पुन्हा आपल्या जगात परतणार असा सुरेंद्राचा विचार पक्का झाला होता...

त्या सुखद विचारात सुरेंद्रने आपल्या बोटाने हलकासा गाडीच्या दरवाज्यावर तालं धरला. शेजारीच बसलेली निधी त्याच्याकडे पाहत होती.

"सर, तुम्हाला खात्री आहे का? ओंकार आपल्याकडे परत येईल?" तिचा काळजीचा प्रश्न.

त्यावर सुरेंद्र हलकंसं हसला.

"ओंकारला संगीताचं वेड आहे... आणि वेडाला जितका दाबून ठेवायचं ठरवावं, तितकं ते उसळून वर येतं. आणि आता तर दुसरी एक नस सापडली आहे. त्यामुळे तो जरी आता नकार देत असला, तरी त्याच्या मनाचा खेळ मी समजतो. त्याला परत यावंच लागेल!" तो कपटी बोलला.

"पण कसं?" निधीने विचारलं.

सुरेंद्रने काही उत्तर न देता खिडकीबाहेर पाहिलं. तो विजयी हसत होता फक्त.

कारण रस्त्यावरून जाताना त्याने अद्विकावरची ओंकारची नजर पाहिली होती. त्या एकटक नजरेत काहीतरी वेगळं होतं— प्रेम... अपूर्व प्रेम...

त्याचाच फायदा उठवायचा होता.

"प्रत्येक कलाकाराच्या आयुष्यात एक व्यक्ती अशी असते, जिने त्याला निर्माण केलं असतं किंवा उद्ध्वस्त केलं असतं..." सुरेंद्र म्हणाला, "ओंकारसाठी ती व्यक्ती कोण आहे, हे आता मला माहित आहे."

तो कुत्सित असा हलकंसं हसला. गाडी सुसाट पुढे निघून गेली.

ओंकारचं संगीत संपलेलं नव्हतं... पण खेळ मात्र सुरू झालेला होता.

६.

म्युझिक स्टुडिओच्या त्या मोठ्या, भव्य दरवाजातून आत येताना सुरेंद्रने सिगारचा एक झुरका घेतला. दरवाज्यातच निधी उभी होती. ती त्याला बघून तत्परतेने पुढे झाली.

"गुड मॉर्निंग, सर!"

सुरेंद्रने केवळ हलके मान डोलावली. पण त्याच्या नजरेत एकच प्रश्न होता— दरवाज्याजवळ कोपऱ्यात उभा असलेला तरुण कोण? त्याच्या पाठीशी गिटार होती. चेहऱ्यावर एक वेगळंच तेज, पण डोळ्यांत गडबडीची जाणीव.

"हा काय प्रकार आहे, निधी?" सुरेंद्रने कपाळावर आठ्या घालत विचारलं.

निधी थोडं संकोचत बोलली, "सर, हे सकाळी सहा वाजल्यापासून इथे बसलेत. तुम्हाला भेटायचं म्हणत होते."

सुरेंद्रने त्याच्यावर एक नजर टाकली. आणि मग त्याच्या आवाजातली अनौपचारिकता गायब झाली.

"बोला."

तरुणाने झपाटल्यासारखा एक पाऊल पुढे टाकलं.

"सर, मी पंडित विश्वनाथ हळदीकर यांचा शिष्य, माधव शिरीष देशमुख. आपल्याला एक गाणं ऐकवायचं होतं!" त्याच्या आवाजात कमालीची उत्सुकता आणि आत्मविश्वास होता.

सुरेंद्रच्या डोळ्यांत अचानक चमक आली.

"निधी, तुम्हाला माहिती आहे ना, मी न्यू टॅलेंटला किती एप्रिशिएट करतो? मग मला फोन का केला नाही?"

निधीने अपराधीपणाने मान झुकवली, "सॉरी सर..."

सुरेंद्रचा आवाज पुन्हा थोडा सौम्य झाला, "इट्स ऑल राईट. पण पुन्हा असं झालं नाही पाहिजे!" तो निधीला म्हणाला.

"येस सर!" निधी माफीच्या सुरात म्हणाली.

सुरेंद्रने मग माधवकडे पाहिलं, "चल, आत ये."

माधवने गिटार अधिक घट्ट पकडली आणि तो सुरेंद्रच्या मागून केबिनकडे निघाला.

केबिनमध्ये प्रवेश करताच, आतला भव्य माहोल माधवला भारावून टाकणारा वाटला. मोठमोठ्या स्पीकर्सच्या भिंती, काळसर लाकडी टेबल आणि टेबलावर ठेवलेला जुन्या काळाचा स्पूल रेकॉर्डर—संपूर्ण वातावरण संगीतमय भासवत होता.

सुरेंद्र खुर्चीत बसला, सिगार शिलगावत. निधी तिच्या डेस्कवर स्थिरावली.

"बस." सुरेंद्रने माधवला खुर्चीकडे निर्देश केला.

माधव संकोचत बसला. पाय हालवत होता. इतक्या मोठ्या माणसासमोर बसून गाणं ऐकवायचं म्हणजे जबाबदारीचं दडपणच.

सुरेंद्रने स्पूल रेकॉर्डरचं बटन चालू केलं. "हं, ऐकव!"

माधवने गिटार हातात घेतली. त्याच्या बोटानी धडधडत्या मनगटावरून त्या तारा अलगद झंकारल्या. वातावरणात सूर पसरले... एक नवा, ताजातवाना, उमेदपूर्ण मधुर आवाज!

"सांजवेळी चालतांना, वाट ती होती मुकी
हात हाताला मिळाला, साथ ही झाली सुखी

सांजवेळी चालतांना, मोद तो वाटे किती
हात हाती घेतला मग, संपली सारी भिती..."

गाणे ऐकताना सुरेंद्रने डोळे बंद केले. त्याचा चेहरा नेहमीप्रमाणे निर्विकार होता, पण हातवारे नव्हते. तो शांत बसून ऐकत राहिला.

"स्वर्णरंगी भास्कराची, साथ होती ना खरी
शुभ्र लाटा धाव घेती, सूर्य पकडाय़ा करी

थांबले ना पाय दोघे, चालती तालावरी
साथ द्याया एकमेका, भेटले सागरतिरी..."

आणि काही क्षणांच्या अवकाशाने, माधवचं गाणं संपलं. माधवने श्वास सोडला. केबिनमध्ये काही क्षण शांतता पसरली.

सुरेंद्रने डोळे उघडले. त्या डोळ्यांत समाधान होतं.

"फॅब्युलस! काही मायनर चुका आहेत, पण त्या सुधारता येतील. गुड! वेरी गुड!"

माधवने स्तब्ध होत त्याच्याकडे पाहिलं. त्याला त्याच्या कानांवर विश्वास बसत नव्हता.

"थ... थॅंक्यू सर...!"

सुरेंद्र काही वेळ विचारात पडला. आणि मग अचानक त्याच्या चेहऱ्यावर एक वेगळीच चमक आली.

"एक मुलगी आहे." सुरेंद्र अचानकच असंबंध बोलला.

माधव गोंधळला, "म्हणजे?"

सुरेंद्र पुढे झुकत म्हणाला, "एक मुलगी आहे, अगदी बिगिनर आहे. पण तिच्या आवाजात काहीतरी वेगळं आहे. तिला ट्रेन करशील?"

माधवने साशंकतेने पाहिलं. तो अजून स्वतः शिकत होता... तो कोणाला काय शिकवणार?

"सर... मी...?"

सुरेंद्र उठला. त्याने निधीला बसण्याचा इशारा केला. मग तो हळूहळू माधवच्या मागे आला. त्याच्या खांद्यावर हलकासा हात ठेवत तो शांतपणे म्हणाला,

"आय अपॉइंट यु एज माय न्यू असिस्टंट, माय चाईल्ड!" सुरेंद्र उत्साही उद्गारला.

माधव स्तब्ध! हीच का संधी? हेच का नवं दार?

"थ... थैक्यू सर...!" त्याच्या तोंडून इतर शब्द फुटले नाहीत. तो कृतज्ञतापूर्वक फक्त खाली मान झुकवत म्हणाला.

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावर तीच जुनाट, अनुभवसिद्ध कपटी स्मितरेषा उमटली. आणि त्याच्या डोळ्यांत वेगळीच चमक होती...

कृतज्ञतेने भारावलेला, आनंदी माधव सुरेंद्रला पुन्हा पुन्हा धन्यवाद देत होता. सुरेंद्र त्याच्या पाठीवर शाबासकीच्या थापा देत उत्तेजनपूर्वक हसला. आणि त्याने माधवला निरोप दिला.

माधव निघून जाताच, निधीने सुरेंद्रला विचारलं, "सर, तुम्ही कोणाबद्दल बोलत होता? ती मुलगी कोण आहे?"

सुरेंद्र नुसताच गूढपणे हसला. त्याच्या डोळ्यांत एक विचित्र चमक होती. तो आपल्या खुर्चीवर परत बसला आणि एका जुन्या आठवणीत रममाण झाला... त्याच्या मनातून एक स्मृतीचित्र उजळत गेलं...

संपूर्ण ऑडिटोरियम प्रकाशाने झगमगत होतं. स्टेजवर एकापेक्षा एक दमदार गायक आपापली कला सादर करत होते. प्रेक्षकांमध्ये चैतन्य पसरलं होतं. टाळ्यांचा कडकडाट, स्पर्धकांच्या चेहऱ्यावरचं टेन्शन, आणि जजेसच्या तीक्ष्ण नजरा— सगळ्याच गोष्टींनी वातावरण भारलेलं होतं.

आजची ही इंटर कॉलेज सिंगिंग स्पर्धा होती. कॉलेजच्या इतिहासात या स्पर्धेला अनन्यसाधारण महत्त्व होतं, कारण या स्पर्धेतूनच भविष्यातले मोठे गायक घडायचे.

स्टेजच्या समोर मान्यवरांची खास जागा होती. तिथं सुप्रसिद्ध संगीत दिग्दर्शक सुरेंद्र जोशी बसला होता. त्याचा पोशाख आज काहीसा वेगळा होता—त्याच्या व्यक्तिमत्त्वाला शोभेल असा सूट-बूट, डोक्यावर सौम्य शुभ्रपणा, आणि हातात कायम असलेली सिगार. त्याची नजर स्पर्धेतील गायकांच्या बाजूने फिरत होती.

आणि मग, जणू काही वातावरणात एक विलक्षण बदल झाला.

अनाऊन्सरचा आवाज घुमला—

"आता आपल्या पुढील स्पर्धक आहे; अद्विका सुमंत निकम! ती सादर करत आहे संत कान्होपात्रा यांचा एक भक्तिमय अभंग!"

प्रकाश मंद झाला, आणि स्टेजवर अद्विका अवतरली. तिचं वय फारसं नव्हतं. ती फक्त अठरा वर्षांची कुमारवयीन होती. पण तिच्या डोळ्यांत एक वेगळीच चमक होती.

तिने हलक्या पावलांनी माईकसमोर येऊन हात जोडले आणि डोळे मिटले. तल्लीन होऊन तिने आपले गाणे सुरू केले...

जीवीचे जिवलगे माझे कृष्णाई कान्हाई ।

सांवळे डोळसे करुणा येऊ दे कांही ॥ १ ॥

आला अपवाद याती संबंध लौकिक पाही ।

सावळे डोळसे करुणा येऊ दे काही ॥ २ ॥
 दीनोद्धार ऐसे वेदशास्त्रे गर्जती पाही ।
 सावळे डोळसे करुणा येऊ दे काही ॥ ३ ॥
 शरण कान्होपात्रा तुजला वेळोवेळा पाही ।
 सावळे डोळसे करुणा येऊ दे काही ॥ ४ ॥

गाण्याचे स्वर जणू स्टेजला पवित्र करून टाकत होते. तबला आणि स्वरमंडळाच्या साथीने अद्विकाचा आवाज दुमदुमत गेला. तिचा स्वर नितळ, स्पष्ट आणि भक्तिरसाने भरलेला होता. संपूर्ण ऑडिटोरियम तिच्या गाण्यात रंगून गेलं. काही क्षणांसाठी वेळच थांबला होता.

सुरेंद्र, जो इतका वेळ शांत बसला होता, त्याने डोळे मिटून तिच्या स्वरांच्या लयीत स्वतःला झोकून दिलं. इतक्या वर्षांच्या अनुभवाने त्याला समजलं होतं; की हा आवाज वेगळा आहे, तो थेट हृदयाला भिडणारा आहे.

गाणं संपताच, काही सेकंद शांतता पसरली आणि मग... अचानक; टाळ्यांचा कडकडाट!

संपूर्ण सभागृह गगनभेदी जल्लोषाने दुमदुमून गेलं. लोकांच्या टाळ्या थांबायचं नांव घेत नव्हत्या. काहींनी तर उत्स्फूर्तपणे 'श्री कृष्ण' नांवाचा जयघोषही केला.

अद्विकाने हलकेच डोळे उघडले. तिच्या चेहऱ्यावर आश्चर्य आणि आनंदाची छटा उमटली होती.

कार्यक्रम समारोपाकडे कलला होता. विजेत्यांचा सन्मानाचा सोहळा सुरू होता.

स्टेजवर मान्यवरांची बैठक होती. सुरेंद्र मध्यभागी बसला होता. तो अजूनही विचारात होता, पण त्याच्या डोळ्यांत कौतुकाची झळक होती.

अनाऊन्सर पुन्हा उभा राहिला आणि म्हणाला,

"आणि प्रथम पारितोषिक जातंय... अद्विका सुमंत निकम हिला!"

अद्विकाने नम्रतेने स्टेजला वंदन केलं आणि संकोचत स्टेजकडे निघाली. तिच्या मागे पार्श्वभूमीवर तिच्याच आवाजातील अभंग पुन्हा वाजू लागला.

एक मुलगी चमचमणाऱ्या ट्रॉफीसह स्टेजवर आली. अनाऊन्सरचा आवाज पुन्हा घुमला, "मी सुप्रसिद्ध संगीत दिग्दर्शक सुरेंद्र जोशी साहेबांना विनंती करतो, की त्यांनी या वर्षीच्या विजेतीला पारितोषिक देऊन तिचा गौरव करावा."

सभागृहात उत्सुकता वाढली. सुरेंद्र हसत उठला. त्याने त्या मुलीकडून ट्रॉफी घेतली आणि थेट अद्विकासमोर उभा राहिला.

"अभिनंदन, अद्विका," हसतमुख तो म्हणाला.

आनंदी अद्विकाने दोन्ही हातांनी ट्रॉफी स्वीकारली. तिला विश्वास बसत नव्हता, की एवढा मोठ्या संगीतकाराच्या हातून तिचा सत्कार होतोय.

संपूर्ण प्रकाशझोत आज तिच्यावर होता. तिने डोळ्यांत पाणी आणून सुरेंद्रच्या पायाला स्पर्श केला. सुरेंद्रने तिच्या डोक्यावर आशीर्वादाचा हात ठेवला.

तिच्या डोळ्यांत कौतुक आणि श्रद्धेची चमक दिसली.

फोटोग्राफरने पटकन त्या क्षणाचा एकत्र फोटो काळाच्या पटलावर कैद केला.

७.

संध्याकाळच्या सांजवातांनी आभाळ हलकं गुलाबीसर केलं होतं. हलक्या वाऱ्याच्या झुळुकीबरोबर मंद सुवास दरवळत होता. अशा वातावरणात एका मोठ्या गाडीने संथ गतीने येऊन एका घरासमोर ब्रेक दाबला. आधुनिकता आणि पारंपरिकपणाचं मिश्रण होतं हे घर.

त्या गाडीतून सुरेंद्र जोशी उतरला. चेहऱ्यावर निर्विकार भाव, पण डोळ्यांत एक वेगळाच ठामपणा. भारदस्त व्यक्तिमत्त्व आणि आत्मविश्वासानं भरलेली हालचाल.

त्याने बेल वाजवली. आत काही क्षण शांतता. नंतर आतून पाऊलसर आवाज आला आणि दरवाजा उघडला. समोर उभी होती;

अद्विका!

दरवाजात उभी असलेली ती त्याला पाहून काही क्षण स्तब्ध झाली. ओळखीचा चेहरा, पण तिच्या कल्पनांच्या पलीकडचा.

सुरेंद्र मंद हसत म्हणाला, "ओळखलं नाहीस का?"

अद्विकाच्या चेहऱ्यावर अजूनही आश्चर्यच.

"ओ... ओळखलं ना सर..."

"मग आत नाही बोलावणार?!" तो मिश्कीलपणे म्हणाला.

ती काही म्हणण्याच्या आतच तो सहजपणे आत शिरला. त्याच्या वागण्यात एक सहजपणा होता, जणू तो इथे कित्येक वेळा येऊन गेला आहे.

घरात शिरताच त्याने सहज नजर फिरवली. पारंपरिक पद्धतीचं, स्वच्छ, सुबक घर. प्रत्येक कोपऱ्यातून सौंदर्य आणि साधेपणाचा संगम जाणवत होता. भिंतीवर असलेल्या काही चित्रांवर त्याची नजर स्थिरावली. एक गणपतीची सुरेख मूर्ती कोपऱ्यात ठेवलेली होती.

तेवढ्यात समोरच्या खुर्चीत बसलेले अद्विकाचे वडील उठले. पेपर बाजूला ठेवत त्यांनी पाहुण्याकडे संशयमिश्रित नजर टाकली.

"आपण...?"

अद्विकाने पुढे होत ओळख करून दिली, "बाबा, हे सुप्रसिद्ध संगीतकार सुरेंद्र जोशी सर."

त्यांच्या चेहऱ्यावर एकदम ओळखीचा भाव उमटला. "ओह! तरीच चेहरा ओळखीचा वाटला. या. बसा ना!"

सुरेंद्रने नम्रतेनं मान हलवली आणि सोफ्यावर बसला. वडीलही त्याच्या शेजारी बसले. अद्विका अजूनही थोडी गोंधळलेलीच उभी होती.

"मी एक नवीन फिल्म सुरू करतोय." सुरेंद्र सरळ मुद्द्यावर आला, "आणि त्या फिल्मसाठी लीड सिंगर म्हणून मला अद्विका हवीय!"

क्षणभर संपूर्ण घरात नीरव शांतता पसरली. दोघांनाही ऐकलेलं खरं वाटेना.

तेवढ्यात आतून स्वयंपाकघरातून पाऊलसर आवाज आला. आई पाणी घेऊन बाहेर येत होती. तिच्या कानावर ते शब्द पडले, आणि ती थांबली. तिच्या हातून तांब्या सटकला. आवाज असा झाला, की सगळ्यांचं लक्ष तिच्याकडे गेलं.

सुरेंद्र मंद हसला.

"आईंना मोठाच धक्का बसलेला दिसतोय."

वेंधळलेली आई पटकन तांब्या उचलून आत निघून गेली. अद्विका अजूनही निःशब्द. तिच्या मनात संमिश्र भावना – आनंद, आश्चर्य, आणि किंचित संकोच.

"मग काय, तयार आहेस?" सुरेंद्रनं उत्साही विचारलं.

अद्विकाने हलकेच वर पाहिलं. तिच्या डोळ्यांत चमक होती. अद्विकाने हळूच होकारार्थी मान हलवली.

संध्याकाळच्या सावल्या गडद होत चालल्या होत्या. सुरेंद्र उठला. चेहऱ्यावर समाधानाची झळाळ होती त्याच्या.

"मग, उद्या स्टुडिओवर ये." तो स्मित करत म्हणाला.

आणि दरवाज्याकडे वळला. मागे अद्विका, तिचे वडील उभे होते. आई देखील एव्हाना बाहेर आली होती. सगळं एवढं अनपेक्षित घडलं होतं, की आलेल्या पाहुण्याचा पाहुणचार देखील करायची सूद कोणाच्यात राहिली नव्हती. त्या क्षणाला कोणालाच काय बोलावं कळत नव्हतं.

गाडी सुरू झाली. सुरेंद्र निघून गेला. अद्विका मात्र अजूनही दरवाज्यातच उभी होती. हळूहळू तिच्या चेहऱ्यावर जाणीव उमटली, 'हे खरंच घडतंय का!'

तिच्या डोळ्यांत चमक आली. हृदयाच्या गतीत एक वेगळाच ठेका लागला. एक नवीन सुरावट सुरू झाली होती.

रात्रीच्या गार वाऱ्याने हलकेच खिडकीच्या पडद्याला हलकं ढकललं. बाहेर मंद पाऊस सुरू झाला होता. पण अद्विकाच्या मनात आज विचारांचे वादळ घोंघावत होतं.

आजचा दिवस वेगळाच होता. ख्यातनाम संगीतकार सुरेंद्र जोशी स्वतः तिच्या घरी आले होते. आणि... त्यांनी तिला संगीताच्या क्षेत्रात पाऊल टाकण्याची संधी दिली होती!

मनात असंख्य प्रश्न होते, असंख्य भावना दाटल्या होत्या. हा आनंद कुणासोबत शेअर करावा? विचार करत असताना तिच्या मनात पहिलं नाव आलं, ते म्हणजे 'ओंकार!'

त्याला सांगायला हवं... त्याने हे ऐकलं, तर तो किती खुश होईल!

ती पटकन फोनकडे वळली. बोटे नकळत त्याचा नंबर बघूू लागली. एक दीर्घ श्वास घेतला आणि मग तिने फोन लावला.

"हॅलो?" तिकडून आवाज आला.

त्या ओळखीच्या आवाजाने तिच्या मनात एक वेगळाच धीर आला.

"ओंकार; मी अद्विका..."

ओंकार त्याच्या खोलीत पडून होता. काही करण्याची त्याची इच्छा मेली होती. पण अद्विकाच्या या फोन ने त्याच्यात एक चेतना संचारली. तो ताडकन उठून त्याच्या म्युझिक डेस्कच्या खुर्चीत जाऊन बसला होता.

"अरे वा! मॅडमला माझी आठवण आली?" ओंकार हसत उत्साही बोलला.

"काहीही! मी काही विसरते का?" अद्विका नकळत हसली.

"अगदीच नाही! पण असं उगाच फोन करणं हा तुझा स्वभाव नाही ना!"

अद्विका हसली. तिच्या मनातल्या आनंदाचा कल्लोळ ओंकारपर्यंत पोहोचवायचा होता. ती सांगू लागली,

"ओंकार, आज मला..."

आणि अचानक काही आठवून ती ती दोन क्षण थांबली. तिच्या जिभेवर शब्द होते— 'आज मला एक मोठी संधी मिळालीये!' पण त्या शब्दांबरोबरच तिच्या मनात ओंकारचं एक वाक्य उमटलं.

"गाणं, संगीत... या सगळ्यापासून मला दूर राहायचंय, अद्विका!"

ओंकारला व्यवसायिक संगीतापासून दूर राहायचं आहे.

त्या आठवणीने ती दचकलीच. फोनच्या स्क्रीनकडे पाहत काही क्षण ती स्तब्ध झाली. आताच त्याच्याशी बोलण्याचा मोह होत होता. पण ही बातमी? नाही... तो हे ऐकूही शकणार नाही. पण त्याच्याशी बोलण्याची इच्छा तर होती, हा विषय नको, पण किमान बोलू असा विचार होऊन क्षणभर तिने डोळे बंद केले.

"अगं, काय झालं? सांग ना!" ओंकारने विचारलं.

अद्विकाने पटकन भानावर येत विषय वळवला.

"हो... मी काय म्हणत होते ना, की श्रुतीच्या आश्रमासाठी फायनली ग्रांट मंजूर झाली! आणि मला वाटलं, ही बातमी तुम्हाला सर्वात आधी सांगायला हवी." म्हणून फोन केला.

ओंकार क्षणभर थांबला.

"खरंच? वॉव! ही तर जबरदस्त बातमी आहे! श्रुतीला किती मेहनत घ्यावी लागली होती यासाठी."

"हो ना! अखेर तिला यश मिळालं.

ओंकारचा आवाज आनंदी झाला, "मग आता तिच्या आश्रमात खूप सुधारणा होतील! ग्रांट मिळाली म्हणजे मुलांसाठी चांगलं शिक्षण, चांगल्या सुविधा देता येतील."

अद्विका ओंकारच्या आनंदी प्रतिक्रियेमुळे हसली, "हो, अगदीच!" ती म्हणाली. पण तिच्या मनात कालवाकालव सुरूच होती.

ओंकारला तिच्या मोठ्या संधीबद्दल सांगता सांगता ती अचानक थांबली होती. कारण त्याला ते ऐकवायचं नाही असं तिला वाटलं... का कदाचित, तिलाच त्याला सांगायची भीती वाटली होती?

"तुझा भार पण कमी होईल आता आश्रमाचा." ओंकार तिला म्हणाला.

"तरी जमेल तशी मदत करत राहीन मी." अद्विका म्हणाली.

"हो ते आलंच." ओंकारने दुजोरा दिला.

"बरं, मी ठेवते आता... आई बोलावतेय." अद्विका म्हणाली.

"ठीक आहे, पण परत बोलावं लागेल, कधी तरी सहज फोन करायचा असतो हे विसरू नकोस!"

अद्विका हसली, "नक्की!"

फोन कट झाला.

त्याचा हात नकळत त्याच्या गिटारकडे गेला, त्याच्यातील अद्विकाबद्दलची आर्तता स्वरांवाटे त्याच्याही नकळत मंदपणे बाहेर पडू लागली...

ओंकारने गाण्याच्या शेवटच्या ओळी हलक्या आवाजात गुणगुणत असताच त्याच्या मनात अद्विकाच्या आठवणींचा झंझावत उठला होता. तिचं अचानक विषय बदलणं, काही सांगण्याच्या उत्साहात थांबणं हे सगळं त्याला खुणावत होतं. काहीतरी नक्की होतं, पण काय?

इतक्यात त्याच्या मोबाईलचा मेसेज टोन वाजला.

त्याने भानावर येत फोन उचलला. स्क्रीनकडे पाहताच त्याच्या कपाळावर आठ्या पडल्या.

मेसेज आला होता, त्यात लिहिलं होतं;

'Your treasure is now mine!' – Surendra'

सुरेंद्र या नांवानेच चिडून ओंकारचा जबडा घट्ट झाला. स्वार्थासाठी काहीही करू शकणारा, संधीसाधू माणूस. त्याच्याशी पूर्वी झालेली प्रत्येक चकमक त्याच्या डोळ्यांसमोर चमकून गेली. आणि अचानक;

"यॉर् ट्रेजर?" त्याच्या मनात क्षणार्धात प्रश्न उभे राहिले. काय म्हणायचंय त्याला? माझा कोणता खजिना...?

विचारांच्या गर्तेत ओंकार फोन टेबलवर ठेवत असताना, अचानक त्याचा हात एका वस्तूला लागला.

त्याचं पहिलं गाण्याचं बक्षीस...

त्याने ते सावकाश उचललं. त्या स्पर्शाने एकेक आठवणी जाग्या झाल्या... स्टेजवरचा प्रकाश, टाळ्यांचा गजर, पहिल्यांदा नांव घेतलं जाताना झालेला आनंद.

आणि मग... सगळं संपवायचं ठरवलं तेव्हा आलेली वेदना.

क्षणभर भरल्या डोळ्यांनी त्याने ते बक्षीस नजरे खालून घातलं.

आणि मग ते टेबलावर ठेऊन गडद काळोखात शांततेच्या अपेक्षेने त्याने डोळे मिटले. बाहेर पडणाऱ्या पावसासारखंच ओंकारच्या मनात देखील एक तुफान चाललं होतं...

८.

"असली थेरं मला माझ्या घरात चालणार नाहीत!"

ओंकारच्या कानात तो कडकडाट पुन्हा घुमू लागला. त्याच्या पाठीवरून एक थंड लहर गेली. त्याने घट्ट डोळे मिटले, कपाळावरच्या आठ्या अजून गडद झाल्या. खुर्चीच्या हेडरेस्टवर स्वतःला झोकून देताच, जुन्या आठवणींचा लोट त्याला परत त्या क्षणांमध्ये घेऊन गेला...

ओंकारच्या वडिलांच्या घरातील मोठा प्रशस्त हॉल.

टक... टक... टक...!!!!

जमिनीवर पडलेल्या बक्षिसाचा आवाज खोलीत घुमला. कप अजूनही घरंगळत होता... घर्षणाने निर्माण होणारा तो आवाज हॉलभर पसरला आणि काही क्षणांनी तो एकाच ठिकाणी स्थिरावला. बाबांनी आत्ताच जिंकून आलेले ते बक्षिस ओंकारकडून हिसकावून भिरकावून दिले होते...

कुमारवयीन ओंकार झटकन पुढे झाला. वाकून त्याने तो कप उचलला. त्याच्या तळहातावर तो ठेवताच, त्याच्या चेहऱ्यावर एक ताण दिसू लागला. त्याने उग्र नजरेने वडिलांकडे पाहिलं.

"ही थेरं नाहीत बाबा! माझा निर्णय झाला आहे. मी म्युझिकमध्येच करिअर करणार!" ओंकारचा आवाज ठाम आणि निश्चयी होता.

वडिलांच्या डोळ्यांत प्रखर संताप चमकला. त्यांनी ओंकारच्या श्रीमुखात जोरात ठेवून दिली.

"काय म्हणालास?" वडिलांचा आवाज थरारक होता.

"मी म्युझिकमध्येच करिअर करणार." दुखावलेल्या ओंकारने ठामपणे पुनरुच्चार केला.

"असं असेल, तर या घरात रहायचा अधिकार तू गमावलायस!" वडिलांच्या शब्दांतली कठोरता चकमकत्या तलवारीसारखी धारदार होती.

क्षणभर खोलीत नीरव शांतता पसरली. ओंकारची नजर वडिलांच्या डोळ्यांत स्थिरावली. आई, कोपऱ्यात उभी, ओंकारच्या डोळ्यांत उमटलेला दुःखाची किनार पाहत होती.

अचानक, ओंकार मागे फिरला. खोलीकडे झपाझप निघाला.

"कुठं निघालायस?" वडिलांनी मागून आवाज दिला.

ओंकारने उत्तर दिलं नाही. त्याच्या तडफदार पावलांचा आवाज फक्त हॉलमध्ये घुमत राहिला.

आईने वडिलांच्या दिशेने पाहिलं. त्यांच्या डोळ्यांत अजूनही तीच कठोरता होती.

क्षणभरात ओंकार हातात एक बॅग घेऊन परत हॉलमध्ये आला. त्याची गिटार केस त्याच्या पाठीवर लटकत होती.

त्याच्या चेहऱ्यावर कोणताही भाव नव्हता, फक्त निर्णयाचं ठामपण होतं.

आई धावत त्याच्याजवळ आली.

"ओंकार, बाबांचा राग उतरेपर्यंत थांब. ऐक रे बाळा... असं नको करू...!" तिचा आवाज अश्रूंनी ओलसर झाला होता. ती माऊली आपल्या मुलांकडे आर्जव करत होती.

आईने त्याच्या हातातून बॅग खेचण्याचा प्रयत्न केला. ओंकारने ती बळकट पकडून ठेवली.

वडिलांनी एक कटाक्ष टाकला आणि मग थंड आवाजात म्हणाले, "तुला या घराचं मोलच कळलं नाही."

ओंकारने काही न बोलता उंबरठ्याकडे पाऊल टाकलं.

"तुम्ही थांबवाल ना याला? काहीतरी बोला...!" आईने वडिलांना आर्जव केली.

वडील ही हट्टी. वडिलांनी एक दीर्घ श्वास घेतला. मग मानेनेच नकार दिला, "गेलाच तर गेला."

आईच्या काळजात काहीतरी हललं. ती ओंकारच्या मागे धावली, पण तोवर तो त्या घराचा उंबरठा ओलांडून बाहेर दिसेनासा झाला होता.

स्टेजवर उभा असलेला ओंकार. एकटाच. पण आज त्याच्यासोबत त्याचं स्वप्न होतं. त्याच्या हातात त्याची जुनीशी गिटार, डोळ्यात निर्धार. स्टेजवरील प्रकाश मंद झाला, स्टुडिओ शांत झाला, आणि त्या शांततेत त्याने पहिला सूर छेडला—

"जन्म-मृत्यू जोडणारी
वाट आयुष्य नावाची
दिसे वेगळी प्रत्येक
ज्याच्या त्याच्या सरावाची

त्याच्या आवाजात एक वेदना होती, पण त्या वेदनेला पराभवाचा गंध नव्हता.
ती वेदना होती एका लढवय्याची, जो हरला नाही, जो झगडत राहिला आहे.

सरावाची खरी पण
कुठे माहिती असते
फक्त चालावे आपण
कसे किती तीच नेते

ओंकारच्या प्रतिभेने प्रेक्षक स्तब्ध झाले होते. काही क्षणांसाठी काळ
थांबल्यासारखा वाटत होता. मग कुणीतरी मोबाईलची टॉर्च लावली. मग दुसऱ्याने.
मग संपूर्ण स्टुडिओ प्रकाशमान झाला. ओंकारच्या आवाजात एक वेगळाच
आत्मविश्वास जाणवत होता. आणि शेवटच्या कडव्यावर त्याने आवाजाची तीव्रता
वाढवली,

तीच नेते, सवे येते
दर पाउलामागुती
गुंडाळत उलगडे

दर पाउलापुढती

प्रेक्षकांच्या टाळ्यांनी संपूर्ण स्टुडिओ हादरून गेला. काहींनी तर उभं राहून त्याला दाद दिली. त्या क्षणी, तो केवळ एक गायक नव्हता, तर तो एक असा आवाज होता, जो हजारो मनांपर्यंत पोहोचला होता.

दुसरीकडे, मोठ्या स्क्रीनवर ओंकारच्या चेहऱ्यावरचा जिद्दी तेजस्वी प्रकाश दिसत होता. गाण्याचे शब्द सुरेंद्रच्या केबिनमध्ये भरून राहिले होते.

सुरेंद्र टेबलावर हात ठेवून स्थिर उभा राहिला. त्याच्या तोंडात सिगार होती, पण ती कधीचीच विझली होती. त्याच्या कपाळावर आठ्यांचा जाळं पसरलं होतं.

वाट पाउलापुढती

तेवढीच दिसे फक्त

कुठे किती जावयाचे

सारे सारे अंधारात

कोवळ्या वयातील या ओंकारच्या गाण्याच्या प्रत्येक शब्दासोबत, त्याच्या स्वतःच्या संघर्षाच्या आठवणी जाग्या होत होत्या. ओंकारचं गाणं ऐकताना त्याला त्याच्यात नवा व्यवसाय दिसत होता...

सुरेंद्रच्या डोळ्यात विचारांचे हजारो रंग झळकत होते. मग त्याने एक मोठा श्वास घेतला, आणि निधीकडे न पाहताच, ठाम स्वरात म्हणाला, "याला उद्याच बोलवून घ्या!"

निधी काही क्षण गप्प राहिली. तिला हे जाणवलं, ही संधी फक्त ओंकारसाठी नाही, तर सुरेंद्रसाठीही आहे.

सुरेंद्रने सिगार बाजूला ठेवली, रिमोट उचलला आणि टीव्हीचा आवाज अजून वाढवला,

अंधारात सरे वाट
सुरू होते अंधारात
गुंडाळत उलगडे
वाट पायात पायात..."

सिगारच्या धुराने समोरची स्क्रीन अंधुक केली, पण त्या धुराच्या पलीकडे एक नवा तारा झगमगू लागला होता... ओंकार अजूनही गात होता...

"पायातल्या वाटेवर
हाती जाणीवेचा दिवा
हवा तेवढा उजेड
ज्याचा त्याने मिळवावा!!!!"

९.

सकाळचा हलका धुकट वारा हलकेच केसांमधून खेळत जात होता. पहाटेच्या उन्हाच्या सोनेरी किरणांनी गच्चीच्या कठड्याला टेकून उभ्या असलेल्या ओंकारच्या चेहऱ्यावर सौम्य प्रकाश पसरला होता. दूर आकाशात उडणाऱ्या पक्ष्यांच्या थव्यांकडे त्याची नजर स्थिरावली. त्या पंखांना बंधन नव्हतं, अडथळे नव्हते. त्यांच्या गतीत एक निर्भय स्वातंत्र्य होतं.

ओंकारने गिटारच्या तारा हलक्या झंकारल्या. त्या स्वरांसोबत त्याच्या मनातील आशेचे नवे सूर मिसळू लागले. हा दिवस वेगळा होता, त्याच्या स्वप्नांच्या दिशेने पहिले ठोस पाऊल टाकायचा दिवस. आतापर्यंतच्या संघर्षाला आज यशाचं पहिलं पान मिळणार होतं.

त्याने डोळे मिटून खोल श्वास घेतला. हे फक्त एका नव्या प्रवासाची सुरुवात होती. अजून लांबचा रस्ता बाकी होता. पण मनात कुठेतरी खात्री होती, त्या पक्ष्यांसारखीच एक दिवस त्याची गाणीही आकाशात झेप घेणार होती...

ओंकार सुरेंद्रच्या केबिनबाहेर खुर्चीत बसलेला. त्याच्या हातात त्याची गिटार घट्ट पकडलेली. मनात एक अनामिक धडधड. सुरेंद्र जोशीकडून स्वतः त्याला इथे बोलावलंय, ही कल्पनाच त्याला अजूनही धक्का देणारी होती.

दरवाजाच्या बाहेरच्या बाजूला आवाज झाले, आणि काही क्षणांतच सुरेंद्र आत आला. निधी त्याला ग्रीट करायला पुढे झाली, ओंकारही आदबीने उभा राहिला. पण सुरेंद्र त्याच्याकडे दुंकूनही पाहिलं नाही.

"गुड मॉर्निंग, सर," निधीने हसत म्हटलं.

"गुड मॉर्निंग! मेल्स, कॉल्स काही?"

"इंफायनार्ट आर्ट्सचा कॉल होता, सर. नवीन स्क्रिप्ट आणि लिрикस् मेलवर आलेत. मी ते तुमच्या पर्सनल मेलवर फॉरवर्ड केलेत."

"गुड. त्यांना कळव, दोन दिवसांत कम्पोजिशनस मिळतील."

सुरेंद्र केबिनच्या दारापाशी थांबला. निधीही त्याच्याबरोबर थांबली. मग पहिल्यांदाच त्याने ओंकारकडे पाहिलं. एक क्षणभर त्याच्याशी नजरानजर झाला. त्या नजरेत एक विचित्र धाक होता.

"ये." इतकंच म्हणून सुरेंद्र केबिनमध्ये शिरला.

ओंकारने आवंढा गिळला. गिटार पाठीला अडकवली आणि घाईघाईने पुढे सरसावला. निधी आणि ओंकार, दोघेही त्याच्या मागोमाग आत गेले.

सुरेंद्र आपल्या खुर्चीत स्थिरावला. निधी तिच्या जागेवर उभी राहिली. ओंकार मात्र त्याच्या बाजूस जाऊन थांबला.

"सर, मी..." ओंकार काहीतरी बोलू लागला, पण सुरेंद्रने त्याला मध्येच थांबवलं.

"माहीत आहे. मीच तुला बोलवायला सांगितलं होतं. टॅलेंट हंट शो मधला तुझा परफॉर्मन्स पाहिला. भारी होता! संपूर्ण युथ तुझ्या गाण्यावर जल्लोष करत होता. ते गाणं तूच कम्पोज केलं होतंस, ना?"

ओंकारने नम्रतेने मान हलवली. "हो सर... गाणं लिहिलं पण मीच होतं."

सुरेंद्र हसला. त्याच्या नजरेत समाधान झळकलं.

"नाइस! तुला चांगलंच कळतंय, की युथला काय हवंय. आणि हेच लोक बिझनेस कसा करायचा ते शिकतात. यू गॉट अ डिवाईन टॅलेंट, माय चार्ईल्ड!"

ओंकारने लाजत आभार मानले.

सुरेंद्रने विचार करत हाताची बोटं टेबलावर टॅप केली. मग;

"तू एक काम कर. इंफायनार्ईट आर्ट्सची स्क्रिप्ट आणि लिरिक्स मी तुला पाठवतो. डेमो तयार कर आणि सबमिट कर. जर प्रोड्यूसर आणि डायरेक्टरला तुझा डेमो आवडला, तर तूच संपूर्ण म्युझिक कम्पोज करशील."

ओंकारच्या चेहऱ्यावर अविश्वासाचा रंग उमटला. तो गोंधळला.

"मी...? एवढं मोठं काम मी नाही करू शकणार, सर..."

सुरेंद्रने हलकेच हसून खुर्चीतून उठत त्याच्या खांद्यावर हात ठेवला. त्याच्या स्पर्शाने ओंकार अधिकच अवघडला.

"नो, नो, नो! स्वतःला कमी लेखू नकोस, मुला! मी तुला एक बिझनेसचं तत्त्व सांगतो, संधी आली, की ती स्वीकारायची! आपल्याला काही येतंय का नाही, हा

विचार नंतर करायचा. नाहीतर या इंडस्ट्रीत उपाशी राहायला लागेल! जस्ट ट्रस्ट युअरसेल्फ! तुला हे जमेल!"

सुरेंद्रची तीव्र नजर ओंकारच्या मनात खोलवर परिणाम करत होती. तो विचारात गढून गेला. मग हळूहळू त्याने मान होकारार्थी हलवली.

सुरेंद्रने विजयी हसत टाळी वाजवली. "गुड!"

दरवाजावर टकटक झाली. भार्गव आत आला.

हा भार्गव जमदाडे, सुरेंद्रच्या या स्टुडिओचा व्यवस्थापक. मध्यम वयाचा, साधारण पंचेचाळीस-पन्नासच्या दरम्यान असलेला, अनुभवाने शहाणा आणि परिस्थितीनं घडलेला माणूस.

"सर?" त्याने सुरेंद्रचे लक्ष खेचण्यासाठी त्याला आवाज दिला होता.

सुरेंद्रने ओंकारकडे बोट दाखवत भार्गवला ओळख करून दिली.

"हा ओंकार. आपला नवीन कम्पोजर. स्टुडिओ दाखव. सगळ्यांशी ओळख करून दे."

भार्गवने स्मित करत मान हलवली. सुरेंद्र पुन्हा ओंकारकडे वळला.

"आज संपूर्ण दिवस घे. सगळं समजून घे. आज दोन गाणी रेकॉर्ड होणार आहेत. ती पाहा, शिक. आणि उद्याच कामाला लाग."

ओंकार अजूनही धक्क्यातच होता.

"हो सर... पण... मला स्टुडिओत राहता येईल? डेडलाईन नुसार काम करायचं असेल, तर मला इथेच थांबावं लागेल."

सुरेंद्र मोठ्याने हसला, येस! मी ह्यालाच म्हणतो स्पिरिट! राहायची परवानगी मिळेल! लाजायचं काहीच कारण नाही!"

आणि सुरेंद्रने नाट्यमय शैलीत डोक्यावरचा अदृश्य मुकुट काढून ओंकारच्या डोक्यावर ठेवल्यासारखा अभिनय केला.

"नाऊ माय क्राऊन इज ऑल युअर्स!" तो उत्साही म्हणाला.

ओंकारला काही सुचेना. तो लाजला.

सुरेंद्रने भार्गवकडे पाहून हसत विचारलं, "कसं वाटलं? आपल्या इंडस्ट्रीचं फ्युचर ब्राईट आहे की नाही?"

भार्गवने हसून मान डोलावली, "हो सर."

सुरेंद्रने मोठ्या जोशात ओंकारच्या पाठीवर थाप मारली.

"नाऊ रॉक अँड रूल द वर्ल्ड, माय लॅड!"

त्याने सिगार पेटवली. धुराचा भपका हवेत सोडला. ओंकार अजूनही शांत होता, पण आतून एक नवी चेतना पेटली होती.

"जा, कामाला लाग." सुरेंद्र ओंकारला म्हणाला.

ओंकार भार्गवच्या मागोमाग बाहेर पडला.

सुरेंद्रने निधीकडे पाहत हसून म्हटलं, "यांच्याकडे लक्ष ठेवा. ही इज सच अ स्पेशल चाईल्ड!"

निधी सुरेंद्रची सुचकता समजून हसली, "येस सर."

सुरेंद्र हसत राहिला. त्याच्या चेहऱ्यावर विजयी हास्य होतं, पण त्याचबरोबर एक कुटील हावरी चमकही...

भार्गवच्या मागोमाग ओंकार स्टुडिओच्या रेकॉर्डिंग रूममध्ये शिरला. आत वातावरण अगदी भारलेलं होतं. मोठ्या काचेमागच्या स्टुडिओत नंदू साळवी, हा प्रसिद्ध गायक, माईकसमोर उभा होता. कानावर हेडफोन्स, डोळे मिटलेले, आणि चेहऱ्यावर गाण्याच्या लयीचा रंग भरलेला. त्याच्या आजूबाजूला काही स्त्री गायिका होत्या, तर बाजूच्या सेक्शनमध्ये वादकांची एक छोटी टीम त्यांच्या वाद्यांवर मनसोक्त झुलत होती.

ओंकारच्या कानावर एक अत्यंत सुसंस्कृत आणि नेटका सूर पडत होता. एकेक वाद्य आपला आवाज त्या गाण्यात मिसळत होतं आणि त्या सगळ्या संगीतातून एक जिवंत स्पंदन निर्माण होत होतं. एका कोपऱ्यात किशोरवयीन अक्षय आणि त्याची काही मित्रमंडळी अभ्यासू नजरेने हे सगळं बघत होते. ओंकार मात्र तिथल्या प्रत्येक हालचालीवर अत्यंत बारकाईने लक्ष ठेवून होता.

थोड्या वेळाने रिहर्सल संपली. माईकसमोरचे सगळेजण सहजतेने हसले, थोडी चर्चा झाली, आणि मग भार्गव पुढे झाला.

"ओंकार, हे प्रसाद गोखले. आपले वन ऑफ द बेस्ट म्युझिक कम्पोजर." भार्गवने एका सडपातळ, शांत चेहऱ्याच्या व्यक्तीकडे हात करत ओंकारची ओळख करून दिली. आणि मग, "हे नंदू साळवी, सुप्रसिद्ध गायक. आणि हे सगळे आपले

म्युझिशियन्स आणि टेक्निशियन्स. आणि हा आहे ओंकार, आपला नवीन कम्पोजर."

प्रसादने हलकं स्मित करत ओंकारकडे पाहिलं. नंदूनेही मित्रत्वाच्या भावनेनं हात पुढे केला. ओंकार त्याच्यासमोर थोडा संकोचूनच गेला.

"सर, आपल्याला भेटणं माझ्यासाठी भाग्याची गोष्ट आहे. मी तुमचा खूप मोठा फॅन आहे." तो नंदूला म्हणाला.

प्रसादने हसून विचारलं, "आणि माझा नाही?"

ओंकारला एकदम धक्का बसल्यासारखं झालं. "हो सर, तुमचाही! खरं सांगायचं तर मला काय करावं तेच कळत नाही. तुम्ही सगळे दिग्गज असे अचानक समोर..." तो शब्द अडखळला.

प्रसाद खळखळून हसला, "सवय होईल. पण आता बघ, सगळे तुझे फॅन होतील. मी पाहिलाय कालचा तुझा परफॉर्मन्स. जबरदस्त होता! सुरेंद्र सरांनी तुला हाताशी धरलंय, म्हणजे तुझ्यात काहीतरी मोठं आहेच. मेहनत कर. मोठा हो!"

"थॅंक्यू सर..." ओंकारचं मन भरून आलं.

भार्गव पुढे झाला, "सरांनी याला सगळ्या तांत्रिक गोष्टी शिकवायला सांगितलं आहे." तो सर्वांना उद्देशून म्हणाला.

"चला तर मग, कामाला लागू!" प्रसाद म्हणाला आणि सगळे जण पुन्हा आपल्या जागांवर जाऊन ओंकारला स्टुडिओच्या कामकाजाची ओळख करून द्यायला लागले.

काही अवकाशाने, रात्रीच्या शांत अंधारात ओंकार रिहर्सल रूममध्ये एकटाच बसला होता. समोर त्याची गिटार, कागदांवर अधोरेखित केलेले नोट्स, आणि मनात धडधडणारा नवीन ताल. संपूर्ण वातावरण संगीतमय होतं. त्याच्या बोटानी गिटारच्या तारांना हलकंसं झंकारलं आणि एक नवा सूर अवकाशात भरून राहिला.

दाराच्या रेकॉर्डिंग स्टुडिओच्या काचेमागे सुरेंद्र उभा होता. निधी त्याच्या बाजूला शांत उभी होती.

"पोरंग गॉड-गिफ्टेड आहे!" सुरेंद्र हलक्या आवाजात म्हणाला, पण त्याच्या शब्दांमध्ये एक अनोखी चमक होती, "हा माझ्यासाठी नक्की मनीप्लॉट ठरणार आहे!"

निधीने त्याच्या भावनेला दुजोरा दिला, "अगदीच सर."

ओंकारच्या गिटारचा आवाज अधिक स्पष्ट झाला. तो रियाजात हरवला होता. त्याचा तो नवा सूर... त्याच्या नव्या वाटचालीचा पहिला टप्पा ठरणार होता.

दुसरा दिवस उजाडला. सुरेंद्र आपल्या खुर्चीत मागे रेलून बसला होता. टेबलावर काही स्क्रिप्ट्स अस्ताव्यस्त पडलेल्या होत्या. बाजूला कॉफीचा कप होता, पण तो आता पूर्ण थंड झाला होता. त्याच्या समोर ओंकार उभा होता. चेहऱ्यावर थोडं टेन्शन होतं. पेनड्राईव्ह त्याने टेबलावर ठेवली.

"सर... मी प्रयत्न केलाय. पण कितपत जमलंय, हे तुम्हीच सांगा..." तो धडधडत्या छातीने म्हणाला.

सुरेंद्रने पेनड्राईव्ह उचलली आणि हलकंसं हसत म्हणाला, "बस."

ओंकार समोरच्या खुर्चीत सावधपणे बसला.

सुरेंद्रने त्याच्या डोळ्यांत बघितलं, "तू टेन्शन घेऊ नकोस. मी तुझ्या बरोबरच एका प्रोफेशनल कम्पोजरलाही हे लिरिक्स पाठवले आहेत, प्रसाद याला. तू भेटला असशीलच काल. जर तुझं वर्क आवडलं नाही, तर त्याचं घेऊ. आणि तसं झालंच, तरी हार मानायची गरज नाही. तुला शिकायला मिळतंय, हे लक्षात ठेव."

ओंकारने हलकेच मान हलवली.

सुरेंद्रने पुढे जोडून सांगितलं, "एक व्यावसायिक तत्त्व लक्षात ठेव, *आय नेव्हर फेल. इदर आय विन, ऑर आय लर्न. गॉट इट?!" आणि तो हसला.

ओंकारच्या चेहऱ्यावर एक हलकं स्मित उमटलं.

सुरेंद्र पुन्हा हसला, "आणि जरा मोकळा होत जा! तुला कोणी बांधून ठेवलंय का? तुझं काम आवडलं नाही, तर तुला कोणी फासावर लटकवणार आहे का?" तो खुदकन हसला, "डोंट वरी, तुला इथून कोणी बाहेरही काढणार नाही!"

ओंकारही हसला, पण चेहऱ्यावरचं दडपण अद्याप तसेच होतं. इथे रहाण्याची चिंता नव्हती त्याला, आपलं काम पसंत केलं जाईल की नाही याची त्याला धडधड होती.

सुरेंद्रने मग त्याच्या म्युझिक सिस्टीममध्ये े पेनड्राईव्ह टाकली आणि गाणं प्ले केलं. त्याच्या केबिनसह स्टुडिओमध्ये सुरांची एक भावनाशील लय पसरली. संगीताचा प्रत्येक सूर मनाला भिडणारा होता. शब्दांतून झिरपणारा भाव ऐकणाऱ्याच्या हृदयाच्या आत कुठेतरी खोलवर पोहोचत होता.

"नको ना मला साद घालू अशी तू
नको लाघवी गीत गाऊ अशी तू

मनी दाटलेल्या मुक्या भावनांच्या
सतारी नको आज छेडू अशी तू

तुझ्या स्वागता ना दिवा आज दारी
नको ज्योत त्यातील मागू अशी तू..."

सुरेंद्रने डोळे मिटलेले होते. पहिल्या काही सेकंदांतच तो त्या गाण्यात पूर्णपणे हरवला होता. प्रत्येक लयीत, प्रत्येक शब्दात तो स्वतःला पाहत होता. त्याचा चेहरा हळूहळू गंभीर झाला. आणि मग, अचानक, त्याच्या डोळ्यांतून अश्रू ओघळले.

"जरी हासती नेत्र पाणावलेले
नको आर्तता त्यात शोधू अशी तू

तुला साथ द्यावी असे भाग्य कोठे
नको वाट केव्हाच पाहू अशी तू

तसा मागूनी चंद्र हाती न येतो
नको चांदणी रात्र जागू अशी तू!"

गाणं संपलं.

पण स्टुडिओमध्ये एक अलवार शांतता पसरली.

सुरेंद्र अजूनही गाण्याच्या प्रभावाखाली होता. त्याला जाणवलंही नाही, की गाणं केव्हाच संपलं होतं. काही क्षण तसाच स्तब्ध राहिल्यावर, त्याने दीर्घ श्वास घेतला.

"डिवाईन!" त्याने टेबलावर ठामपणे हात आपटला, "सिंपली डिवाईन!" तो आनंदाने, उत्साहाने ओरडला.

तो ओंकारकडे वळला, "तू संगीताला शब्दांच्या जाळ्यात अडकवलं नाहीस. त्यामुळे हे गाणं प्रत्येकाच्या हृदयात खोलवर उतरेल. प्रेमात अपयशी झालेल्या नायकाचा भाव आवेग असला, तरी हे गाणं दुःख न जाणणाऱ्या माणसालाही दुःखाचा अनुभव देईल!"

तो काही क्षण गप्प राहिला आणि मग जोरात म्हणाला, "या फिल्मची पुढची सगळी गाणी तूच करतोयस!"

ओंकार एकदम चमकला, "सर... पण मी सगळ्या गाण्यांचे लिрикस् पाहिले आहेत. त्यात आयटम सॉंग पण आहे. मला नाही वाटत मी ते करू शकेन..."

सुरेंद्रने त्याच्याकडे रोखून पाहिलं.

"मग तर तू त्याच्यापासूनच सुरुवात कर! जोपर्यंत तू तुझ्या कंफर्ट झोन मधून बाहेर पडत नाहीस, तोपर्यंत तुझ्यातली खरी क्षमता बाहेर येणार नाही. आणि लक्षात

ठेव, एकदा एखादं काम स्वीकारलं, की त्यात कोणत्याही कारणास्तव एक्सक्यूजेस द्यायच्या नसतात. अशाने तुझं स्वप्न पूर्ण होणार नाही!"

ओंकारने दीर्घ श्वास घेतला, "सॉरी सर..." तो माफीच्या सुरात म्हणाला.

सुरेंद्र हसला, "हे... चिअर-अप! जा, तुझ्या कामाला लाग!"

ओंकारने आत्मविश्वासाने मान हलवली आणि तिथून बाहेर पडला. त्याच्या आयुष्याचा हा एक नवा अध्याय सुरू होत होता.

१०.

रात्रीचा एक वाजलेला.

स्टुडिओतल्या सगळ्या मशीनरी शांत होत्या, पण ओंकारच्या मनात मात्र एक चैतन्य उसळलं होतं. त्याने हेडफोन्स कानाला लावले, की-बोर्डसमोर बसला आणि वाजवू लागला. एका मागोमाग एक सुरावट शोधत, त्याला हवी असलेली बीट परफेक्ट बसवण्याचा प्रयत्न करत. ड्रम्सचा ठेका, सिंथेसायझरच्या लयी, बेसलाइनच्या कंपनांनी त्याच्या मनातली संकल्पना आकार घेत होती.

त्या बीट्सवर संगीत तयार करू लागला. सिनेमासाठी त्याला पहिल्यांदाच आयटम साँग बनवायचं होतं. त्याच्या स्वभावाला न झेपणारं काम, पण त्याच्यासाठी हे आव्हान होतं.

त्याच्या बोटांची हालचाल वेगवान होत गेली, आणि मग अचानक—

...तो सूर स्टुडिओतून कुठेतरी वाहत जाऊ लागला.

...आणि मग तो एका नव्या दुनियेत उमटला.

एक झगमगती सकाळ.

फिल्मिंग स्टुडिओ – शहरातल्या मोठ्या स्टुडिओत चकचकीत सेट सजला होता. भडक दिव्यांच्या चमकदार प्रकाशात एक नृत्यांगना रंगमंचावर उभी होती. तिच्या पाठीमागे नर्तकांचा ताफा सज्ज होता.

**"ढोल भारी वाजतो रे, मन माझं थिरकतं रे,
नशेच्या रंगात रंगलेलं, काळीज कुठे हरवतं रे!"**

चित्रित करणारा कॅमेरा पॅन इन होत होता. रंगीबेरंगी लाईट्सच्या लखलखाटात, त्या गाण्याच्या सुरांनी स्टुडिओचा संपूर्ण माहोल भारून टाकला होता. कोरिओग्राफ केलेले नर्तक त्या बीट्सवर थिरकत होते, नृत्यांगनेच्या प्रत्येक हालचालीत लय होती, आणि सगळं दृश्य एका ठोस संगीतात बांधलेलं होतं. कॅमेरा त्यांच्या दिशेने सरकत होता.

तिथेच एका कोपऱ्यात बसलेला दिग्दर्शक प्रोड्यूसरकडे पाहून समाधानाने हसला. मॉनिटरवर त्या गाण्याचं शूटिंग दिसत होतं. त्याच्या मागच्या खुर्चीत बसलेला सुरेंद्र उत्सुकतेने ते बघत होता. त्याचा चेहरा आनंदाने उजळला होता.

प्रोड्यूसरने समोर वळून सुरेंद्रकडे पाहिलं.

"गाण्याची ताकद अफाट आहे सुरेंद्र साहेब. या वर्षाचं सुपरहिट गाणं दिलंय तुम्ही आमच्या फिल्मला!"

सुरेंद्रने समाधानाने डोळे मिटले. ओंकारबद्दल त्याने घेतलेला निर्णय योग्यच होता हे पुन्हा त्याला पटलं होतं.

काही महिन्यांचा काळ बघता सरला.

थिएटरच्या गडद प्रकाशात... ओंकारने संगीत दिलेला चित्रपट पहिल्यांदाच चित्रपटाच्या कलाकारांसाठी प्रीमियर होत होता.

चित्रपट सुरू झाला आणि मोठ्या स्क्रीनवर दृश्य सरकत होतं. ओंकारच्या दिलेल्या संगीताची भावनाशील लय थिएटरमध्ये घुमत होती. पण त्याच्या नजरा एका जागी खिळल्या होत्या, त्या स्क्रीनवरील अक्षरांवर. कलाकार तंत्रज्ञ यांची नांवे सरकत होती. आणि अखेर...

"संगीतकार: सुरेंद्र जोशी"

असे नांव पडले. ती अक्षरं जणू प्रत्येक तालासोबत ओंकारच्या डोळ्यांत खोल घुसत होते. क्षणभर त्याच्या श्वासाची गतीच थांबली. त्याला फसवलं गेल्याची, त्याच्या स्वप्ननांना छिन्नविच्छिन्न केल्याची त्याला जाणीव झाली.

त्याच्या डोळ्यांतला उमेदीची अपेक्षा व आनंद निघून गेला. हात आपोआप घट्ट झाले. एका क्षणातच त्याने खुर्चीतून उठत बाहेर पावले टाकली.

थिएटरच्या बाहेर...

थंड वाऱ्याची झुळूक आली, पण त्याने ओंकारच्या जळत्या मनाला कसलाही आराम दिला नाही. बाहेरच्या एका बेंचवर जाऊन तो बसला. त्याचा श्वास जड झाला होता.

थोड्याच वेळात मागून मंद पावलं ऐकू आली. त्याने वळून पाहिलं नाही, पण तो कोण असेल, हे रागात धुमसणाऱ्या त्याला माहीत होतं.

सुरेंद्र त्याच्या शेजारी उभा राहिला. काही क्षण तो काहीच न बोलता उभा राहिला.

मग हळूच म्हणाला, "फिल्म आवडली नाही वाटतं? अचानक बाहेर आलास?" त्याच्या आवाजात एक मखलाशी गोडवा होता.

ओंकार गप्प बसला.

सुरेंद्र हळूच त्याच्या शेजारी बसला, त्याला 'चांगली' समज देण्याच्या हेतूसत्व त्याला शांत बोलला, "असं मध्येच उठून जाऊ नये. इंडस्ट्रीत पुन्हा कोण जवळ घेणार नाही." पण त्याच्या सांगण्यात धमकी स्पष्ट दिसत होती.

ओंकारने तिरस्काराने नजर बाजूला घेतली.

"असो," सुरेंद्र पुढे म्हणाला, "पण तू मात्र तुझ्या नावाला सार्थ काम करतोस. ओंकार! अ, ऊ, म – या तीन अक्षरांतूनच स्वरांची निर्मिती झाली असं म्हणतात. आणि खरंय ते! तुझ्यातून नेहमीच किती सुंदर संगीत बाहेर पडतं!"

"बास, सर... बास!" ओंकारचा आवाज आता कापरा झाला होता.

सुरेंद्रने न कळल्याचा आव आणत हलकं स्मित केलं, "काय झालं?"

चिडलेल्या ओंकारने ताडकन त्याच्याकडे पाहिलं.

"अजूनही विचारावसं वाटतंय?" तो कटू हसला, "रॉक अँड रूल म्हणे! रूल तर तुम्ही करताय! आम्ही... आम्ही फक्त प्यादी. गरज पडली, तर कुर्बान करायची. उपयोग झाला, की फेकून द्यायची!"

सुरेंद्र मागे रेलून बसला. एक पाय दुसऱ्या पायावर टाकला. हात ओंकारच्या मागच्या हेडरेस्टवर ठेवत तो तिरक्या नजरेने ओंकारकडे पाहू लागला.

"ओह, आय सी!" त्याने हलकं हसत डोकावतं, "पण मी तुला कधीच असं बोललो नव्हतो, की तुझं नांव संगीतकार म्हणून दिलं जाईल. तुला तुझ्या कामाचे पैसे मिळालेत ना?"

ओंकारच्या मनातली आग आता उफाळून आली. त्याने दात खात मूठ वळवली, "मला नांव हवंय!"

सुरेंद्रने सिगार केसमधून बाहेर काढली, "शेक्सपिअर म्हणून गेलाय, नांवात काय आहे?" त्याने ती पेटवत विचारलं, "प्रसिद्ध झालासच, तर तुझ्या नांवाने तुला एकवेळचं जेवण मिळेल. पण आयुष्यभर कोणी पोसणार नाही. पैसाच सगळं काही असतो!"

"मग तुम्ही दुसऱ्याच्या कामावर स्वतःचं नांव का लावता?" ओंकारने खवळून विचारलं, "शेक्सपिअरचं नांव त्याच्या नाटकांशी जोडलं गेलं म्हणून ती अमर झाली! त्याचं नांव नसतं, तर काळाच्या ओघात ती कधीच हरवली असती! नांवाशिवाय सगळं निरर्थक आहे!"

तो ताडकन उठला.

सुरेंद्रने सिगारचा धूर सोडत तसाच बसून राहून बेफिकीरत विचारलं, "कुठं निघालास?"

"नांव कमवायला!" ओंकार ठाम स्वरात ओरडला, "मला स्वतःला वडिलांसमोर आणि स्वतःच्या नजरेत सुद्धा सिद्ध करायचंय!"

तो निर्धाराने निघून गेला.

सुरेंद्र मात्र कपटी गडगडणाऱ्या हसण्यात सिगारचा धूर हवेत फेकत खुर्चीत रेलून बसला.

११.

रात्रीची सायल. स्टुडिओच्या एका कोपऱ्यात असलेल्या खोलीत ओंकार आपल्या वस्तू गाठीशी बांधत होता. हळूहळू प्रत्येक गोष्ट बॅगेत जात होती. याच खोलीत कित्येक रात्री त्याने जागवल्या होत्या, संगीतात स्वतःला हरवून घेतलं होतं. पण आता... आता हे सगळं सोडून जायचं होतं.

त्याने हलकेच गिटार उचलली. तिच्यावरून प्रेमाने हात फिरवला. क्षणभर तो तसाच गप्प उभा राहिला. इतक्या दिवसांची साथ, कित्येक आठवणी, स्वप्नं या गिटारच्या तारांमध्ये अडकलेल्या होत्या.

एक दीर्घ श्वास घेत त्याने तारा छेडल्या. त्याच्या मनात जे काही उकळत होतं, त्याला बाजूला सारण्यासाठी, स्वतःला सावरण्यासाठी, निराश मनाला पुन्हा उभारी देण्यासाठी त्याने हलकंसं, आनंदी चालीचं संगीत वाजवायला सुरुवात केली. सुरावटींच्या त्या लहरीत काही क्षण तो स्वतःलाच विसरला. डोळे मिटून वाजवत राहिला.

त्याच्या मनात एकच विचार होता,

'मी हरलेलो नाही. कारण अजूनही माझं संगीत माझं आहे. अजूनही माझ्याकडे सृजनाची ताकद आहे!'

संगीताच्या गोड लयीमध्ये तो रंगला होता. तेव्हाच एक आवाज त्याच्या कानावर पडला—टाळ्यांचा.

ओंकारने डोळे उघडले. समोर एक किशोरवयीन मुलगा टाळ्या वाजवत होता. हलकसं हसत तो पुढे आला आणि हात पुढे केला.

"हाय. मी अक्षय हिरेमठ."

ओंकारने त्याच्याशी हस्तांदोलन केलं. त्याच्या चेहऱ्यावर गोंधळ उमटला. "मी तुला कुठं तरी पाहिलंय..."

अक्षय हसत म्हणाला, "हम्म... बरोबर आहे. तुम्ही स्टार लोक साध्या माणसाला कसं ओळखणार?! माझी ओळख म्हणशील, तर मी नंदूचा पायलट वोकलिस्ट आहे."

"कसला स्टार आणि कसलं काय?" ओंकारच्या आवाजात हताशपणा स्पष्ट होता.

अक्षयने मिशिकल हसत विचारलं, "मग? कुठं जाणार आता?"

"अं?" ओंकारने गोंधळून पाहिलं.

"तुमच्यात काय झालं, ते मी पाहिलं आहे. मी आणि नंदू पण त्या प्रिमियरला होतो." अक्षयचा आवाज आता जरा गंभीर झाला, "रहायला दुसरीकडे जागा आहे का?"

ओंकार काहीच बोलला नाही. फक्त मान खाली घालून मानेनेच 'नाही' म्हणाला.

क्षणभर अक्षय त्याच्याकडे पाहत राहिला. मग त्याने ओंकारची बॅग उचलली आणि म्हणाला, "चल मग माझ्याबरोबर!"

ओंकारने आश्चर्यानि त्याच्याकडे पाहिलं. अक्षयच्या डोळ्यांत वेगळीच चमक होती; सहज दोस्तीची, अनाहूत मदतीची.

त्या रात्री, सुरेंद्रच्या छायेतून बाहेर पडताना, ओंकारला पहिल्यांदा कुणीतरी आपलं म्हणत होतं.

रात्रीचे निळसर सावट संध्यापणे खिडक्यांमधून घरात उतरत होते. शहराच्या गजबजाटाचा हलकासा प्रतिध्वनी दूर कुठेतरी ऐकू येत होता, पण या अपार्टमेंटमध्ये मात्र एक शांत, निवांत वातावरण पसरले होते. मोठ्या खिडक्यांमधून चमचमत्या सिटीस्केपचा प्रकाश आत डोकावत होता, आणि सभोवताली पसरलेल्या मंद दिव्यांच्या प्रकाशात घर आणखी देखणे भासत होते.

अक्षयने त्याच्या फ्लॅटचा दरवाजा उघडला आणि ओंकारकडे पाहत म्हणाला, "ये. आत ये. लाजू नको. आता हे तुझंच घर समज."

ओंकारने एक दीर्घ श्वास घेतला आणि पाठीवरची गिटार केस सावरत आत पाऊल टाकलं. लक्षात येईल इतकं लॅविश घर होतं ते. मोठा हॉल, मऊ कार्पेट, भिंतीवर स्टायलिश महागडी पेंटिंग्ज, एका कोपऱ्यात चकचकीत स्पीकर्स आणि म्युझिक सेटअप... ही लकझरी ओंकारच्या स्वप्नांपेक्षा वेगळी होती.

अक्षयने हसत त्याच्याकडे पाहिलं. "तुझ्या आयुष्यात जसा सुरेंद्र, तसा माझ्या आयुष्यात नंदू."

ओंकारने गोंधळून पाहिलं. "म्हणजे?"

अक्षयने चाव्या टेबलावर ठेवल्या आणि स्वयंपाकघराकडे जात म्हणाला, "तो चांगलं गातो, नाही असं नाही. पण मार्केटमध्ये त्याची डिमांड एवढी आहे, की सर्वाना वेळ देता येत नाही. त्यामुळे जवळच्या लोकांसाठी तो स्वतः गातो. आणि बाकीच्यांसाठी आम्ही त्याच्या आवाजात रेकॉर्डिंग करतो. माझ्यासारखे अजून तीनजण आहेत."

ओंकारच्या चेहऱ्यावर हलकीशी चमक उमटली, पण क्षणातच ती विरली.

दरम्यान, अक्षय फ्रिजमधून बाटली काढून त्याच्यासमोर ठेवत म्हणाला, "घे, पाणी पी."

ओंकार अजूनही आपली बॅग पाठीवर घेऊनच उभा होता. त्याने बॅग सावकाश खाली ठेवली आणि पाणी पिऊ लागला. अक्षयने त्याच्याकडून रिकामा ग्लास घेतला, टेबलावर ठेवला आणि त्याची बॅग उचलली.

"ये." तो म्हणाला.

ओंकार त्याच्या मागोमाग गेला. एका खोलीमध्ये पाऊल टाकताच त्याचा नजरेत वेगळंच दृश्य भरलं. वाद्यांनी भरलेली खोली! कोपऱ्यात एक डिजिटल कीबोर्ड, भिंतीला टेकून एक बास गिटार, कोपऱ्यात तबला, ढोलकी, हार्मोनियम आणि टेबलावर काहीतरी नोट्स टाकलेल्या होत्या. एका बाजूला आरामदायी बेड होता.

"आजपासून ही तुझी खोली!" अक्षयने हसत सांगितलं, "फ्रेश होऊन बाहेर ये. जेवण तयार असेल."

ओंकारने फक्त मान हलवली. कसलीच इच्छा नव्हती त्याला, परंतु इथं आपल्या मर्जीत काही नाही हे तो समजला होता.

अक्षय त्याच्या खांद्यावर हलकासा हात ठेवत गंभीर स्वरात म्हणाला, "काळजी करू नको. सगळं ठीक होईल... आपण ठीक करू!"

तो आशेने भरलेलं स्मित देत बाहेर गेला.

ओंकारने हलकंसं त्याच्या मागे पाहिलं. काही क्षण त्याची दृष्टी अक्षयवर स्थिर राहिली... आणि मग त्याची मान परत हताशपणे खाली झुकली.

मध्यरात्र झाली होती. फ्लॅटच्या मोठ्या हॉलमध्ये मंद पिवळसर प्रकाश पसरलेला होता. टेबलावर गरमागरम जेवण वाढून तयार होतं. सुगंध दरवळत होता, पण टेबलाभोवती बसलेल्या दोन माणसांपैकी केवळ एकालाच त्यात रस होता.

अक्षय मन लावून जेवत होता, आणि समोर बसलेला ओंकार? तो ताटाकडे फक्त बघत बसला होता. भाजी, पोळी, भात, वरण... सगळं समोर असूनही त्याच्या नजरेत काहीच नव्हतं. विचारांच्या गर्तेत हरवून गेलेल्या त्याच्या मनाला जेवणाचं भान नव्हतं.

अक्षयने चमच्याने भात घेतला आणि त्याच्याकडे पाहत मिशिकल स्वरात म्हणाला, "काय झालं? जेव ना. असं बघून ना जेवण कमी होणाराय, ना वाढणाराय... आणि तुझं पोट तर अजिबात भरणार नाही!" त्याने स्वतःच हसून घेतलं.

ओंकारने नजर ताटावरच ठेवली. जणू स्वतःशीच बोलत होता, "का?"

"त्यासाठी स्वतः जेवावं लागतं." अक्षयने पुन्हा मस्करी केली.

"का?" ओंकार स्वतःची बडबडत होता.

अक्षयने इरिटेशनने भुवया उंचावल्या, "तू शाळेत संदर्भासहित स्पष्टीकरण शिकला नाहीस का? फक्त 'का' वरून मला कसं कळणार तुला काय म्हणायचंय?"

ओंकारने यावेळी त्याच्याकडे न पाहताच स्पष्ट विचारलं, "एवढी मदत, का?"

अक्षयने चमचा खाली ठेवला. यावेळी त्याच्या मिशिकलपणाची जागा गंभीर स्वराने घेतली.

"कारण... मी समजू शकतो. मी गायलेली गाणी नंदू त्याच्या नांवावर खपवतो. तेव्हा मलाही वाईट वाटतंच, पण आता सवय झालीये. बरे पैसे मिळतात. तेवढ्यातच खुश राहायचं ठरवलंय मी..."

ओंकारने त्याच्याकडे तीव्र नजरेने पाहिलं.

"पण मी नाही समाधान मानू शकत!" तो त्वेषाने तडफदार ओरडला.

अक्षयने पुन्हा हलकं हसत चेहऱ्यावर मिशिकलपणा आणला.

"राजे, तुम्हाला हवं तेवढं लढा, पण लढण्यासाठी ताकद हवी की नाही? घ्या, खाऊन घ्या! का राजेंना भरवावं लागेल?"

ओंकारला ते ऐकून खुद्कन हसू आलं. विचारांच्या खोल गर्तेत अडकलेला तो पहिल्यांदा हलका झाला होता. त्याने घास केला आणि जेवायला सुरुवात केली.

अक्षयही समाधानाने हसला आणि स्वतःच्या जेवणावर ताव मारू लागला.

१२.

सुरेंद्रच्या कॅबिनमध्ये मंद प्रकाश पसरला होता. टेबलावर ठेवलेल्या स्पीकर्समधून हलक्या आवाजात ओंकारने निर्मिलेल्या संगीताचे सूर उमटत होते. एक गूढ शांतता खोलीत पसरली होती. सुरेंद्र डोळे मिटून त्या संगीताच्या लयीत गढून गेला होता.

तेवढ्यात दरवाज्यावर हलकासा नॉक झाला. सुरेंद्रने डोळे उघडले.

"कम इन!" त्याचा भारदस्त आवाज खोलीत घुमला.

निधी दार उघडून आत आली. हातात एक फाईल आणि मोबाईल होता. तिच्या चेहऱ्यावर हलकासा तणाव दिसत होता.

"सर, 'इन्फायनाईट'च्या फिल्मच्या रिलीजनंतर संपूर्ण इंडस्ट्रीला तुम्हीच कंपोजर म्हणून हवे आहात. थिएट्रिकल व वेबमुव्हीज असे धरून नऊ नवीन चित्रपट, पाच वेब सिरीज, चार टीव्ही मालिका आणि तीन मोठे लाईव्ह कॉन्सर्ट्स अशा असाइनमेंट्स कालच्या रिलीजनंतर लगेच आल्या आहेत. मेल्स, फोन तर थांबतच नाहीयेत." तिच्या आवाजात कौतुक होतं, पण कुठेतरी एक अनामिक धाकही.

सुरेंद्र हलकंसं हसला. "गुड!" तो खुर्चीत अधिक आरामात रेलून बसला.

निधीने थोडा संकोचत पुढचा प्रश्न विचारला, "पण सर... ओंकार तर गेलाय... मग हे सगळं आपण कसं...?"

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावर एक कुटिल हसू उमटलं, "डोन्ट वरी, डार्लिंग! लोकांना 'सुरेंद्र' हवाय... ओंकार नाही! प्रोजेक्ट्स लवकर सॉर्ट करून काही जुन्या कंपोजर्सकडे दे. आणि आणखी एक महत्वाचं काम कर..."

त्याने थोडा विराम घेतला, मग खुर्चीतून थोडा पुढे झुकत फणसासारख्या गोडसर पण धोत्र्यासारख्या जहरी आवाजात म्हणाला, "इंडस्ट्रीतल्या सगळ्या प्रोड्यूसर्स, डायरेक्टर्स, म्युझिक डायरेक्टर्स, सगळ्यांना फोन करून कळव, की ओंकार देवस्थळी नांवाचा कुणी मुलगा जर काम मागायला आला, तर त्याला हाकलून द्यावं. तो विश्वास ठेवण्यासारखा नाही. म्हणूनच मीपण त्याला काढून टाकलं, हे पसरव. ओंकार संपलाय."

निधीच्या चेहऱ्यावर काहीसे संमिश्र भाव उमटले. क्षणभर तिच्या मनात काही विचार आला. पण ती काही न बोलता हलक्याच आवाजात म्हणाली, "हो सर."

ती वळली, बाहेर पडली. दरवाजा बंद होताच सुरेंद्रने डोळे मिटले. त्याच्या चेहऱ्यावर क्रूर स्मित झळकले. तो खुर्चीत मागे रेलला.

बॅकग्राऊंडला अजूनही ओंकारचे संगीत वाजत होते...

ओंकारसाठी दिवस आणि रात्री एकसारख्या झाल्या होत्या. तो थकला तरी थांबत नव्हता. हातात एक छोटी पेनड्राईव्ह, त्यात त्याचं संगीत... आणि मनात एकच आशा, कोणीतरी ऐकेल, कोणीतरी त्याला एक संधी देईल.

तो रोज नवनव्या दारांसमोर उभा राहत होता. कुणाच्या ऑफिसबाहेर ताटकळत बसायचं, कुणाच्या शूटिंग लोकेशनवर वाट पाहायचा, कुठे तरी एखाद्या

संगीत दिग्दर्शकाच्या गाडीसमोर उभं राहून त्याला गाठायचा प्रयत्न करायचा. पण दरवेळी उत्तर तेच—तिरस्कार आणि नकार.

कधी काही लोक भेटायलाही तयार होत नव्हते. काहींनी तर त्याला स्टुडिओच्या दारातूनच परत पाठवलं. कुठे तरी त्याला अपमानास्पद नजरा टाकून निघून जायला सांगितलं. कुणी ऐकलं, तरी थंड प्रतिक्रिया दिली, जणू काही त्याचं अस्तित्वच नाकारत होते.

आता त्याच्या कानांना “नाही” ऐकायची सवय झाली होती, पण त्याच्या मनाने हार मानली नव्हती.

त्या दिवशीही तसंच झालं. एका मोठ्या चित्रपटाचं आऊटडोअर शूट सुरू होतं. 'गणपती'वर उडत्या चालीचं गाणं शूटिंगच्या शेवटच्या टप्प्यात होतं. सेटच्या एका कोपऱ्यात चित्रपटाचा दिग्दर्शक एका खुर्चीत विसावलेला होता. तोच दिग्दर्शक, ज्याच्या ‘इन्फायनार्ट आर्ट्स’च्या सिनेमाला ओंकारने संगीत दिलं होतं.

ओंकारला संधी दिसली. तो सावध पावलांनी त्याच्या समोर गेला.

"सर, मी ओंकार देव—"

त्याच्या वाक्याचा शेवट ऐकण्याचीही तयारी नसलेला दिग्दर्शक मध्येच संतापून म्हणाला, "तू इथं कसा आलास?"

ओंकारने गिळलेला अपमान बाजूला ठेवला.

"सर, ऐकून तर घ्या..." त्याने हात जोडले.

पण दिग्दर्शक उठला. चेहरा संतापाने लाल झाला.

"बाऊन्सर्स!" त्याने जोरात हाक मारली.

दोन धिप्पाड बाऊन्सर्स लगेच धावत आले.

"श्रो हिम आऊट!" दिग्दर्शकाने हुकूम सोडला.

"सर, ऐकून तर घ्या! प्लीज सर..." ओंकार गयावया करत राहिला, पण बाऊन्सर्सनी त्याला फरफटत तिथून बाहेर नेलं आणि एका मोकळ्या मैदानावर आणून फेकून दिलं.

ओंकार जमिनीवर पडलेला होता. कपडे मळले होते. जखमा झाल्या होत्या. पण त्याच्या मनात उसळणारा राग आणि दुःख त्याच्या शारीरिक वेदनांपेक्षा जास्त तीव्र होतं.

त्या निरभ्र आकाशाखाली त्याने डोळे मिटले आणि स्वतःमधला त्वेष बाहेर फेकण्यासाठी तो गाऊ लागला...

एका विलक्षण उर्जेने भारलेला सूर होता त्याचा... वेगवान, तेजस्वी, त्याच्या अंतर्मनातील साक्षात आक्रोशच!

"आभाळ का कळेना

इतके कठोर झाले

सारेच मेघ काळे

झटकून शांत झाले

काळी छटा जराशी

येताच आसमंती
 वारे उनाड आले
 पुसुनी पसार झाले
 आशाळभूत सारे
 गगनी खिळून डोळे
 पण थेंब पावसाचे
 अगदी महाग झाले..."

हे गाणं ओंकारच्या वेदनेला, त्याच्या अपमानांना आणि त्याच्या अंतर्मनातील तांडवाला शब्द देत होतं. त्याच्या संघर्षातून निर्माण झालेला सूर कधी ना कधी कोणाचं तरी हृदय हलवेल, त्याला एक संधी देऊन नवीन दिशा देईल.

गाण्याच्या प्रत्येक तालासोबत त्याच्या डोळ्यांतील आसवे आक्रोशात बदलत गेली. तो प्रचंड वेगाने गात राहिला, त्याचं हृदय आणि आवाज एका ज्वालामुखीसारखे उफाळून आले.

सेटवरील लोकांनी त्याच्याकडे पाहिलं, काही मिनिटांसाठी संपूर्ण वातावरण स्तब्ध झालं.

पण दिग्दर्शक मात्र अजूनच संतापला.

"याला अजून धडा शिकवतो!" त्याने मनाशी निर्धार केला.

त्याने सेटवरील सुरक्षा रक्षकांना हाताने खून केली. ते ओंकारला घेरून उभे राहिले. दिग्दर्शकाने एवढ्यात कोणाला तरी फोन लावा.

मग काही वेळातच पोलिसांची गाडी तिथे आली आणि गाण्याचा आवाज मावळत गेला, गर्दीत हरवलेल्या ओंकारच्या स्वप्नासारखा...

कडाक्याच्या उन्हानं तापलेल्या त्या पोलिस ठाण्यात एका हवालदाराने ओंकारला गच्च धरून आत ओढलं. एक छोटासा सेल... लोखंडी गजांचं दार, कोपऱ्यात एक फुटकळ बाक, आणि त्या कुबट गारव्याचा एक उग्र वास.

हवालदाराने त्याला आत ढकललं.

"चल आत!"

ओंकार जोरात धडपडला. मागे भिंतीला टेकला. दार मोठ्या आवाजात बंद झालं. कुलूप लावलं गेलं.

त्याच्या तोंडातून शब्द फुटला, "सर, मी एक संगीतकार आहे! गुन्हेगार नाही!"

समोर टेबलावर बसलेला सब-इन्स्पेक्टर वैतागून त्याच्याकडे वळला.

"मग काय आरती करू तुझी? कोणी सांगितलं होतं शूटिंगच्या ठिकाणी गोंधळ करायला? गप बस आता!"

ओंकारने मान खाली घातली. डोळे मिटले. आत कुठेतरी स्फोट होत होते. पण बाहेर काहीच उमटत नव्हतं.

अशात वेळ नुसतीच पुढे सरकत गेली...

रात्र झाली. चौकीतला गोंगाट कमी झाला. बाहेरच्या जगासाठी दिवस संपत होता, पण ओंकारसाठी फक्त अंधार गडद होत होती.

तो गुडघ्यात डोकं खुपसून बसला होता. पूर्ण हताश. पूर्ण एकटा.

पण अचानक काहीतरी ठरवल्यासारखा त्याने वर पाहिलं. तो उठला. धडधडत्या हृदयाने सेलच्या दाराशी गेला.

"सर!"

ड्युटी संपवून निघायला तयार असलेला सब-इन्स्पेक्टर थबकला.

जांभई देत त्याने वैतागून विचारलं, "काय रे, काय किरकिर आहे तुझी? गाणं म्हणतोस ना? निदान अंगाई तरी गा, आमचे कैदी तरी झोपतील, आमच्या डोक्याचा ताप कमी होईल तेवढा!"

ओंकारने हात जोडले. आवाज आर्जवी झाला.

"सर, प्लीज... एक फोन करू द्या. फक्त एक फोन!"

सब-इन्स्पेक्टर त्याच्याकडे डोळे वटारून पाहत होता. क्षणभर विचार केला. मग हात झटकला.

"सावकार, याला बाहेर काढा!" तो एक हवालदाराला म्हणाला.

हावालदार सावकारने कुलूप उघडलं. ओंकार हळूहळू बाहेर आला. समोरच्या जुनाट टेबलावर ठेवलेल्या फोनकडे पाहत राहिला.

"लवकर आटपा! तुम्ही साले ड्युटी संपली तरी आराम करू देत नाहीत." सब-इन्स्पेक्टर गुरगुरला. "आणि वर लोक म्हणतात, पोलीस काम करत नाहीत!" त्याने त्रागा व्यक्त केला.

ओंकारने काहीच न बोलता फोन उचलला. हात थोडेसे थरथरत होते. त्याने नंबर डायल केला.

"हॅलो... ओंकार बोलतोय... मी पोलीस स्टेशनमध्ये आहे... प्लीज तुम्ही येऊ शकता?"

थोडा पॉज. मग तो मूकपणे हरल्यासारखा म्हणाला, "थँक यू..."

सब-इन्स्पेक्टर हात कमरेवर ठेऊन त्याच्याकडे पाहत होता.

"झालं? खुश? आता परत गपगुमान आत जाऊन बस!"

ओंकार परत सेलमध्ये जाऊन बसला. हवालदार सावकारने कुलूप लावलं.

ओंकार आता एका बाकावर बसून समोर पाहत होता. पूर्णपणे हरवलेला.

सावकार मोबाईलवर काहीतरी चाळत होता. अचानक त्याने आवाज वाढवला. ते ओंकारचं कंपोज केलेलं गाणं होतं.

हरलेल्या ओंकारची मान सुरेंद्रने त्याचे धोक्याने बळकावले गाणे कानी पडताच अधिकच खाली झुकली. त्याच्या गाण्याचे सूर त्या खोलीत घुमत होते. पण त्याचा आवाज मात्र बंदिस्त झाला होता...

रात्रीचे अकरा वाजून गेले होते. चौकीतील लाईट्स मंदावल्या होत्या. हवालदार सावकार चौकी बाहेर डेस्कवर टेकून मोबाईलमध्ये गुंतलेला होता. मोबाईलच्या स्क्रीनवर ओंकारचं गाणं सुरू होतं...

"माझंच अस्तित्व हरवले..."

असे काहीसे बोल होते त्या गाण्याचे.

त्याचवेळी समोरून एक व्यक्ती सावकाश पुढे आली. सावकारने वर पाहिलं आणि त्याचा चेहरा ताणला गेला. डोळे मोठे झाले. हातातून मोबाईल निसटता निसटता राहिला.

"सु... सुरेंद्र सर....?" त्याच्या तोंडून सहज सुटून गेलं.

ओंकारचं गाणं सुरेंद्रचं समजून ऐकणारा सावकार हवालदार आता साक्षात सुरेंद्रला ईश्वरदत्त समोर पाहत होता, त्यामुळे त्याची अशी बधिर अवस्था झाली होती.

सुरेंद्रने हलकंसं हसून त्याच्याकडे पाहिलं. ते हसू साधं नव्हतं. त्यात एक प्रकारचा अधिकार होता, गुन्हा नसतानाही गुन्हेगारासारखी शिक्षा भोगणाऱ्या ओंकारसाठी एक अंधुक सावली उभी करणारा.

काही वेळाने, पोलिस चौकीच्या आत सब-इन्स्पेक्टर खुर्चीत रेलून बसला होता. समोरच्या खुर्चीत सुरेंद्र विसावला होता. ओंकार त्याच्या सेलमध्ये कोपऱ्यात पडलेल्या बाकावर नजरेत संपूर्ण हताशा घेऊन बसला होता.

"सर, हा तुमचा माणूस आहे, हे आधी माहीत असतं, तर आम्ही इतका वेळ याला ठेवलंच नसतं." सब-इन्स्पेक्टरने अगदी विनम्र स्वरात सुरेंद्रकडे पाहत म्हटलं.

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावर हलकं स्मित उमटलं.

"तुम्ही ओळखता मला?" त्याने मुद्दामहून सहज वाटावा असा प्रश्न केला.

सब-इन्स्पेक्टरने लाजऱ्या हसून उत्तर दिलं, "चेष्टा करता काय सर? तुम्हाला कोण नाही ओळखत? आमच्या चौकीत तुमचीच गाणी तर वाजत असतात!"

सुरेंद्रने टेबलावरच्या चहाच्या कपाकडे पाहिलं, मग सहजपणे उत्तर दिलं, "ते बघितलंच मघाशी. धन्यवाद त्याबद्दल. पण जरा घाई आहे... मी ओंकारला घेऊन जाईन म्हणतो."

"अरे हो, सावकार!" सब-इन्स्पेक्टरने हाक मारली.

"हो सर!" सावकार तत्परतेने उठला आणि धावत जाऊन सेलचं कुलूप उघडलं.

ओंकार कडमडत बाहेर आला. त्याच्या चेहऱ्यावर अनिश्चिततेचं सावट होतं.

सुरेंद्र पुन्हा सब-इन्स्पेक्टरकडे वळला, "काही लीगल प्रक्रिया राहिली असेल, तर मी उद्या येऊन पूर्ण करेन."

सब-इन्स्पेक्टरने हात झटकले. "अहो, आम्हाला काही हरकत नाही. घेऊन जा त्याला. तसंही कोणती तक्रार नाही आणि गुन्हाही नाही. दुसऱ्याला त्रास देऊ नये अशी याला जरा समज यावी म्हणून आत ठेवलं होतं. मी उद्याच सोडणार होतो."

सुरेंद्रने हलकंसं हसत त्याचा निरोप घेतला. "थँक्स, इन्स्पेक्टर!"

"थँक्स काय त्यात सर?" इन्स्पेक्टर लाजला. "बरं, चहा घेणार आपण?"

सुरेंद्रने थोडंसं हसून नकार दिला. "नको, परत कधी येईन, तेव्हा घेऊ."

इन्स्पेक्टर पुन्हा हसला. सुरेंद्र उठला आणि ओंकारकडे पाहत पुढे सरसावला.

ओंकार जागच्याजागी थिजला होता. त्याच्या डोळ्यांत पराभव स्पष्ट दिसत होता. समोर उभा असलेला सुरेंद्र मात्र त्याचा जय साजरा करत होता. दोघांच्या नजरा भिडल्या. एका नजरेत संपूर्ण हताशा होती, तर दुसऱ्या नजरेत अभिमान आणि विजयाचा गर्व.

ओंकारने अखेर सब-इन्स्पेक्टरकडे पाहिलं आणि थोडक्यात म्हणाला, "थँक यू, सर!"

ते म्हणताच तो झटकन बाहेर पडला.

चौकीबाहेर सुरेंद्रची आलिशान काळी गाडी उभी होती. सुरेंद्र बाहेर आला आणि आजूबाजूला पाहिलं.

ओंकार कुठेच नव्हता.

त्याने ओंकारला बाहेर काढलं होतं, पण ओंकारला त्याच्यासमोर उभं राहायचं नव्हतं.

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावर एक मंद, पण खोल अर्थाचं कुटील स्मित उमटलं. त्याने खिशातून सिगार केस काढली, त्यातील एक सिगार दातांत धरली आणि लायटरच्या जळत्या ज्योतीत तिला पेटवलं.

सिगारचा धूर हवेत विरत होता. तो सावकाश पायऱ्या उतरत होता.

त्या चौकीत पुन्हा सुरेंद्रचं समजलं जाणारं गाणं वाजू लागलं होतं, यावेळी ते भयंकर होतं. कुठल्याशा भयपटातील ते गाणं असावं.

परंतु भास असा होत होता जणू त्या काळोख्या थंड वातावरणात बॅकग्राऊंडला पियानोच्या कीजचा भयंकर, थंड आवाज उमटत असल्यासारखा. एक संगीत, जे नुसतं ऐकतानाच हाडं गोठवत होतं.

रस्त्यावर ओंकार एकाकी चालत असताना दूर चौकीतून ऐकू येणारी पियानोची ती भयावह ट्यून हळूहळू बदलली. आता त्यातून एक वेगळाच सूर उमटू लागला, ती म्हणजे एक शोकांतिका भासत होती, एक अधुरी हाक.

एक असा दुःखी आवाज, जो इतर कुणालाही ऐकायला जाणारा नव्हता...

१३.

रात्र झालेली होती. काळोख दाटून आला होता, पण ओंकारच्या मनातला अंधार बाहेरच्या अंधारापेक्षा गडद होता. त्याने हलक्या हाताने बेल वाजवली. मान खाली झुकलेली होती, डोळ्यांत अनामिक हताशा होती.

बेलचा आवाज घरभर पसरला, आणि लांबून कुठून तरी रेडिओवर वाजणाऱ्या ओंकारने संगीतबद्ध केलेल्या संगीताचा सूरही आता मंदावत गेला.

दार उघडलं. अक्षय समोर उभा राहिला.

"बराच वेळ केलास आज?" अक्षयच्या चेहऱ्यावर काळजी स्पष्ट दिसत होती.

ओंकार काहीच बोलला नाही. फक्त एक शब्दही न उच्चारता तो घरात शिरला.

अक्षय त्याच्या मागोमाग आत आला. त्याच्या चेहऱ्यावर काहीसा गोंधळ दिसला. ओंकारचं असं काही न बोलता येणं त्याला खटकत होतं.

"आज घरात होतो, म्हणून बरं. आणि तुझी चावी कुठाय? लॉक उघडला नाहीस, बेल वाजवलीस? हरवलीस का कुठं?"

ओंकारने काहीच उत्तर दिलं नाही. मान तशीच खाली ठेवत तो सरळ आपल्या खोलीकडे वळला.

अक्षयने हताशपणे डोकं हलवलं. "जेवणार आहेस की नाही, ते तरी सांग!" तो किंचित मोठ्याने ओरडला.

उत्तर नाहीच.

अक्षयने स्वतःशीच पुटपुटला, "मित्र नाही तर याची बायको असल्यासारखं वाटायला लागलंय आता."

त्याने डोक्यावर हात ठेवला आणि तोही आपल्या खोलीत निघून गेला.

ओंकार त्याच्या खोलीत शिरला. तो सरळ पलंगावर पडला आणि डोळे छताकडे लावले.

निस्तब्धता.

डोक्यात हजारो विचारांचे वादळ होती, पण बाहेर फक्त शांतता होती.

बराच वेळ तो तसाच पडून राहिला. हळूहळू कंटाळ्याने त्याने कूस बदलली. डोळ्यांनी खोलीभर भिरभिरती नजर टाकली.

आणि त्याच वेळी त्याची नजर भिंतीलगत ठेवलेल्या वाद्यांवर गेली.

कीबोर्ड, तबला, आणि कोपऱ्यात ठेवलेली त्याची एकटी, शांत गिटार.

ओंकारच्या डोळ्यांत अलगद पाणी दाटलं.

कधी नव्हे ते, ती गिटार त्याला परकी वाटली.

त्या गिटारीत अजूनही सूर होते, पण ते आता त्याच्यासाठी नव्हते.

त्याने डोळे घट्ट मिटून घेतले. आणि त्याच क्षणी, डोळ्यांत साठलेल्या अश्रूंनी त्याचा संपूर्ण दृष्टीकोन धूसर केला...

ओंकार सुनसान रस्त्यावर एकटा चालत होता. खांदे पडलेले, डोळे थेट जमिनीकडे. एका हरवलेल्या सैनिकासारखा, पराभवाने सुन्न झालेला तो दिवसाच्या उजेडी चालत होता.

त्याचे पाय आपसूकच एका दिशेने वळले—सुरेंद्रच्या स्टुडिओकडे.

स्टुडिओच्या मोठ्या इमारतीसमोर उभं राहिल्यावर त्याने वर पाहिलं. भव्य, प्रभावी, पण त्याच्यासाठी आता एक भग्न झालेलं मंदिर. तो काही क्षण तसाच उभा राहिला. मग, जड पावलाने त्याने आत प्रवेश केला.

स्टुडिओच्या रिसेप्शन एरियामध्ये तो सोफ्यावर जाऊन बसला. कोणालाशी काही न बोलता.

निधीने त्याच्याकडे एक कटाक्ष टाकला. पण ती काहीच न बोलता आपल्या कामात गुंतली.

रिसेप्शनिस्ट रोझच्या डोळ्यांत किंचित भीती होती. ती नकळत त्याच्याकडे पाहत होती.

स्टुडिओत येणारे-जाणारे कर्मचारी त्याच्याकडे बघून नजरा टाळत निघून जात होते. पण हलक्या आवाजात कुजबुजत होते.

थोड्या वेळाने दरवाजातून सुरेंद्र आत आला. निधीने झटकन उठून त्याचं स्वागत केलं.

सुरेंद्रने हलक्याशा स्मितासोबत तिच्या अभिवादनाचा स्वीकार केला आणि ओंकारकडे सपशेल दुर्लक्ष करून तो सरळ केबिनकडे चालत गेला. चालता चालता त्याने निधीला नजरेनंच निर्देश केला, 'त्याला आत पाठव.' असा हुकूम त्या इशाऱ्यात होता.

सुरेंद्र केबिन मध्ये जाताच निधी सरळ ओंकारसमोर उभी राहिली.

"ओंकार!"

ओंकारने तिच्याकडे पाहिलं.

तिच्या चेहऱ्यावर कुठलेही भाव नव्हते, "सरांनी तुला बोलवलंय."

ओंकारने काहीच उत्तर दिलं नाही. तो शांतपणे उठला आणि केबिनकडे गेला. निधी त्याच्या मागोमाग निघाली.

सुरेंद्र आपल्या सिंहासनासारख्या खुर्चीत ऐटीत बसला होता. दार उघडल्यावर त्याची नजर सरळ ओंकारवर स्थिरावली. त्याच्या ओठांवर एक विजयी स्मित होतं.

ओंकार समोर येऊन मान खाली घालून उभा राहिला. त्याच्या मागे निधी होती. दार बंद झालं.

सुरेंद्रने हसतच हात पुढे झुकला.

"कम, माय चाईल्ड! मी तुझी वाटच बघत होतो." ओंकारबद्दल त्याला अगदीच आस्था असल्यासारखा तो बोलला. पण ते नाटकी होतं हे ओंकारला जाणून होता.

ओंकार हळूहळू चालत पुढे गेला. परिस्थिती पुढे निराश झालेल्या त्याची मान खाली होती.

"चिन अप, बॉय!" सुरेंद्रचा आवाज हलकासा खिल्ली उडवणारा होता, "तुला मान खाली घालण्यासारखं काहीच केलं नाहीस तू. नाऊ, चिअर अप!"

ओंकारने हळूहळू मान वर केली. त्याच्या डोळ्यांत निराशा होती.

एक क्षण शांततेत गेला. मग;

"मला मान्य आहे..."** ओंकारने हळू आवाजात म्हटलं.

सुरेंद्रने ऐकूनही काही ऐकू न आल्यासारखं नाटक केलं, "काय? मी ऐकलं नाही."

ओंकारच्या आवाजात आता राग स्पष्ट झाला. "मला मान्य आहे!" तो आवेशाने ओरडला.

सुरेंद्र मोठ्यानं हसला. "बस." तो ओंकारला म्हणाला.

ओंकार तसाच उभा राहिला.

सुरेंद्र अजून मोठं हसला. "बस रे. कधी ना कधी तुझं नांव स्क्रीनवर येईलच! मे बी मी मेल्यावर!"

सुरेंद्र कुचेष्टेने पुन्हा हसला. ओंकारच्या चेहऱ्यावरचा संताप स्पष्ट दिसत होता. तो शांतपणे खुर्चीत बसला.

सुरेंद्रने पुन्हा एकदा त्याला डिवचलं. "हा, म्हणून मला मारण्याचा विचार करू नकोस." पुन्हा मोठा खळखळून हसणं. आणि मग एकदम गंभीर होत हुकुमी तो पुढे वाकला, "लेट्स टॉक अबाऊट समथिंग सिरियस – बिझनेस!"

त्याने निधीकडे पाहिलं.

"सगळी नवीन स्क्रिप्ट्स आणि लिरिक्स याला मेल कर. सगळ्यांवर हा एकटाच काम करणार आहे!" सुरेंद्रने ऑर्डर सोडली.

ओंकारने डोळे उघडे ठेवले, पण काही प्रतिक्रिया दिली नाही.

सुरेंद्र पुन्हा पुढे झुकला, "तुला आठवतंय, जाताना तू म्हणालास, की तू एक प्यादा आहेस."

तो थोडा थांबला, मग हसत म्हणाला, "नाही! तू तर एक राजा आहेस! म्युझिकचा राजा! पण बुद्धिबळातल्या सारखा! जो माझ्या मर्जीवर चालतो. आणि एकच घर पुढे सरकतो!"

सुरेंद्र मोठ्यानं खिदळत हसत पुन्हा खुर्चीला टेकून बसला.

"यु आर अ स्लेव्ह किंग ऑफ माईन!" तो ओंकारचा उपहास करत म्हणाला.

त्याच्या निर्घृण हास्यात खोली दणाणली.

ओंकारने मान झुकवली. त्याचे हात अनावरपणे मुठीत बंद झाले. एका गुलाम राजाची कहाणी सुरू झाली होती...

१४.

रात्रीचा काळोख विरून पहाट उजाडली होती. त्याचा सुरवातीचा काळ या दरम्यान त्याच्या डोळ्यांसमोरून एका करुण चित्रपटासारखा सरकला होता.

आठवणींच्या दर्यात हेलकावे खाणाऱ्या ओंकारला आठवणींतून निर्माण होणारी खिन्नता जड करत होती. तो खुर्चीत पाठ टेकवून बसला होता, डोळे छताकडे लावून. मागच्या रात्रीचे क्षण, सुरेंद्रच्या खोलीत उमटलेलं त्याचं क्रूर हसू, अजूनही त्याच्या कानात घुमत होतं.

आपल्यासोबत सुरेंद्रने आजवर जे काही वाईट केलं होतं ते आठवत असताच त्याला काल रात्री आलेला सुरेंद्रचा मेसेज आठवला. आणि,

"ट्रेजर..." ओंकार पुटपुटला.

सुरेंद्रच्या त्या शब्दांचा अर्थ समजून घेण्याचा प्रयत्न ओंकार करत होता, "माझं ट्रेजर? सुरेंद्रला नक्की काय म्हणायचं आहे?"

त्याने डोळे मिटले. त्याच्या मनात विचारांचं वादळ उठलं. अचानक काही तरी चमकल्यासारखं त्याला जाणवलं. पाठीत सनक बसल्यासारखा तो ताठ झाला.

"अद्विका...?!"

त्याच्या मेंदूत एकाच वेळी असंख्य शक्यता उसळल्या.

"तो तिच्याबद्दल तर बोलत नसेल?" श्वास थोडा जलद झाला.

"सध्या तीच एकटी आहे, जी माझ्या अगदी जवळ आहे... राईट! त्याने तिला पाहिलंय!"

आतून एक अस्वस्थतेची लहर उठली. भीती? चिंता?

"पण... का मी तिची इतकी काळजी करतोय?"

तो स्वतःलाच विचारू लागला.

"कोण लागते ती मला? कोण आहे माझी ती?"

तो शांत झाला. थोडा वेळ काहीच न बोलता विचार करत राहिला. आणि मग त्याला जाणवलं, त्याच्याकडे उत्तर नव्हतं.

"आय डोन्ट नो..." तो पुटपुटला.

त्याने डोळे उघडले. पण काही तरी निश्चित होतं...

"मी एवढं मात्र नक्की जाणतो, की मला तिचं रक्षण करायचं आहे!"

त्याच्या हृदयात एक कळ उठली.

"कारण माझ्यामुळेच तर ती यात अडकली आहे..."

शब्द मनात उमटत राहिले.

"मी खरंच तिच्या प्रेमात पडलो आहे का?" त्याने स्वतःलाच प्रश्न केला. ज्याचं उत्तर त्याच्याकडे नव्हतं. का होतं, पण कबूल करायचं नव्हतं...?

त्याने स्वतःला विचारलं.

"ती समोर असताना मी 'मी' असतो. इस देंट कॉल्ड लव?"

उत्तर न मिळालं. पण...

"डोन्ट नो... बट आय हॅव टू प्रोटेक्ट हर... हॅव टू प्रोटेक्ट हर!"

ओंकारने दाटलेला श्वास बाहेर सोडला. त्याच्या डोळ्यात आता निर्धार होता. तो ठामपणे हलकेच उठला. काही तरी मोठं घडणार होतं...

ओंकारच्या पावलांचा आवाज स्टुडिओच्या लॉबीत घुमला. त्याचा चालण्यात एक आक्रमक झपाटा होता. डोळ्यात तिरस्कार, चेहऱ्यावर तणाव. निधी समोर उभी होती. ओंकारला आत आलेला पाहून तिने तडकाफडकी मोबाईल उचलून सुरेंद्रला कॉल लावला.

"सर, ओंकार!" ती कुजबुजली.

ओंकारने सुरेंद्रच्या केबिनचं दार धाडकन उघडलं. मोठ्या लयबद्ध हालचालीत खुर्ची फिरली, आणि समोर सुरेंद्र होता. चेहऱ्यावर जुन्याच मयुरी हास्याचा मुखवटा. त्याच्या हातात एक रिमोट होता. त्याने बटण दाबलं आणि भिंतीवरील टीव्हीवर एक दृश्य झळकलं.

गोड, भावनांनी ओथंबलेला आवाज कानात घुमला. ओंकार क्षणभर थबकला. त्याच्या नजरेने स्क्रीनकडे पाहिलं.

अद्विका...!

ती स्टेजवर उभी होती. इंटर-कॉलेज स्पर्धेतील तिचं गाणं. तिचा आवाज त्या खोलीत भरून राहिला होता. ओंकारच्या मेंदूत क्षणभर विचारांची गर्दी झाली. तिचा

सूर, तिचा आत्मविश्वास, तिची प्रतिभा... आणि सुरेंद्रच्या भिंतीवर ती झळकते आहे?

गाणं संपलं. स्क्रीन निळसर प्रकाशाने उजळली. खुर्ची पुन्हा फिरली आणि समोर सुरेंद्र त्याचं नेहमीचं किळसवाणं हास्य घेऊन बसलेला होता. ओंकार अजूनही त्या क्षणाच्या धक्क्यातून बाहेर यायचा प्रयत्न करत होता.

सुरेंद्रने सिगारचा धूर हवेत फेकला आणि खवचट हसत विचारलं, "आवडली? डिवाईन व्हाईस! जसं तुझं डिवाईन म्युझिक! इजंट इट?"

ओंकारच्या डोक्यात रक्त उसळलं. तो धडधडत पुढे झाला आणि दोन्ही मुठी टेबलावर आदळल्या.

"कीप हर आऊट!" त्याचा आवाज थरथरत होता. संतापाने नव्हे, तर काळजीने.

सुरेंद्र मात्र अजूनही शांत होता. उलट ते स्मित अधिक रुंद झालं.

"तुला ब्रूस ली आवडतो?" त्याने अचानक मध्येच काही वेगळंच विचारलं.

ओंकारने असहायतेने नजर फिरवली. तो इथे ब्रूस लीबद्दल ऐकायला आला होता का?

सुरेंद्रने हसतच पुढे जोडलं, "असो, तुला त्याचं एक कोट सांगतो. अर्थातच, पुन्हा बिझनेसविषयी! 'विथाउट फ्रस्ट्रेशन, यू विल नॉट डिस्कवर दॅट यू माइट बी एबल टू डू समथिंग ऑन योर ओन. वी ग्रो थ्रू कॉन्फ्लिक्ट.' आणि म्हणूनच तू जितका जास्त फ्रस्ट्रेट होशील, तितकं चांगलं! कारण तुझा संघर्षच मला हवं असलेलं डिवाईन म्युझिक तुझ्यातून बाहेर काढेल!"

ओंकारच्या कोंडलेल्या रागाला आता फुटबंद मिळाला. त्याने एकाच झटक्यात पुढे होत सुरेंद्रच्या कॉलरला घट्ट पकडलं.

पण सुरेंद्र? तो तसाच शांत. कोडगा. चेहऱ्यावरचं विभत्स हास्य एक इंचही हललं नाही त्याच्या. त्याने ओंकारच्या संतप्त नजरेला नजर भिडवली. जणू काही तो हाच क्षण येण्याची वाट पाहत होता.

सुरेंद्रचा तिटकारा येऊन ओंकारच्या हाताची पकड आणखी घट्ट होत होती. त्याच्या उरात संतापाचा जळजळीत धग उठला होता. पण...

सुरेंद्रने एक दीर्घ श्वास घेतला आणि त्याच थंडपणाने ओंकारच्या तोंडावर सिगारचा मोठा धुराचा गोळा सोडला.

धूर सरसरत ओंकारच्या नाकातोंडात शिरला. तो गुदमरत मागे झाला.

सुरेंद्र हसत होता. ओंकारच्या चेहऱ्यावर अनावर चीड स्पष्ट होती, पण हे हास्य? हे विकृत समाधान? यावर राग काढून काही साधणार नव्हतं. ओंकारने सुरेंद्रची कॉलर झटकली आणि तावातावाने तिथून बाहेर पडला.

सुरेंद्र मात्र अजूनही तसाच बसून होता. त्याच्या चेहऱ्यावरचं हास्य तसूभरही हललं नव्हतं. उलट, ओंकारच्या निघून जाताच ते अधिकच ठळक झालं. जणू तो युद्ध जिंकला होता...

रस्त्याच्या कडेला ओंकार चालत होता. त्याची नजर खाली, खांदे पाडलेले, जणू काही एका हरलेल्या सैनिकासारखा.

'माझ्यामुळे मी अद्विकाचं आयुष्य उध्वस्त होऊ देणार नाही!' तो स्वतःशी पुटपुटत होता, 'मी निघून जाईन... तिच्या आयुष्यातून! पण... पण, जाऊ कुठं? घरी परतणं शक्य नाही. आणि इथं राहायचंही नाही... जाऊ, जिथं वाट फुटेल तिकडे जाऊ...'

त्याचवेळी त्याच्या विचारांच्या गर्दीतच एक रिक्षा त्याच्या दिशेने येताना दिसली. त्याच्या हृदयाचा ठोका चुकला.

अद्विका!

ती त्या रिक्षात बसली होती, मोबाईलवर बोलण्यात गुंग. ओंकार क्षणभर तसाच स्तब्ध उभा राहिला. रिक्षा जवळ येताच त्याने पटकन चेहरा दुसरीकडे वळवला. तिच्या नजरेस पडू नये म्हणून.

रिक्षा पुढे निघून गेली, पण ओंकारच्या डोक्यात वेगळीच वादळ उठली होती. तो अजूनही तिच्या सुरक्षिततेबद्दल विचार करत होता.

ती कुठं चाललीय?

गडबडीने त्यानेही एका रिक्षाला हात दाखवला आणि तिच्या मागे जाऊ लागला.

अद्विकाची रिक्षा एका भव्य इमारतीसमोर थांबली. ओंकारने नजरेतून ती इमारत मोजली.

सुरेंद्रचा 'वेल्थी म्युझिक स्टुडिओ!'

तो थोडा मागेच होता, अद्विकाच्या हालचाली न्याहाळत.

"थांबवा," त्याने रिक्षावाल्याला आदेश दिला.

रिक्षा फुटपाथजवळ थांबली. ओंकार तिथूनच सर्व पाहत उभा राहिला.

अद्विका तिच्या रिक्षातून उतरली. तिने ड्रायव्हरला पैसे दिले आणि स्टुडिओच्या पायऱ्या चढू लागली.

सुरेंद्र स्वतः तिचं स्वागत करायला बाहेर आला होता. त्याच्या बाजूला इतर कर्मचारी होते, निधीही तिथेच होती. अद्विका जवळ आल्यावर निधीने सुरेंद्रकडे एक सुंदर फुलांचा गुच्छ दिला.

सुरेंद्रने तो हसून अद्विकाच्या हातात दिला. अद्विका नुसतीच हसली आणि नम्रतेने त्याच्या पाया पडली.

ओंकारच्या छातीत काळजीची एक वेगळीच कळ उठली.

सुरेंद्र अद्विकाचा हात हातात घेत आत घेऊन गेला. त्याच्या मागोमाग निधी आणि इतर कर्मचारी स्टुडिओत गेले.

बाहेर फक्त ओंकार उरला.

त्याच्या डोळ्यात पाणी तरळलं. त्याने शांतपणे नजर झुकवली.

१५.

माधव कीबोर्डवर बोटं फिरवत शांतपणे एक रँडम मधुर धून वाजवत होता. त्याच्या संगीतात एक वेगळीच तल्लीनता होती. डोळे अर्धे मिटलेले, चेहऱ्यावर समाधानाची छटा. तेवढ्यात दार उघडलं आणि सुरेंद्र आत आला. त्याच्या मागोमाग अद्विका.

"माधव!" सुरेंद्रचा ठाम आवाज स्टुडिओत घुमला.

माधवने वाजवणं थांबवलं आणि वर पाहिलं. तो सावकाश उभा राहिला.

"माधव, ही अद्विका. हिला तू ट्रेन करणार आहेस."

माधवने हसून हात पुढे केला. अद्विकाने संकोचत त्याचा हात हातात घेतला.

सुरेंद्रने समाधानाने पाहिलं. "चला, मग कामाला लागा! आणि हो, अद्विका, काही हवं असेल, तर लाजू नकोस. तू आता आपल्या फॅमिलीचा एक भाग आहेस, माय चाइल्ड!"

"हो सर," अद्विकाने हसत उत्तर दिलं.

सुरेंद्र हसत बाहेर निघून गेला. तो जाताच माधवने अद्विकाला बसण्याचा इशारा केला आणि स्वतःही आपल्या जागी स्थिरावला.

"तर मग?" तो विचारत म्हणाला, "काय काय येतं तुला?"

"एक्क्युअली, मी गाणं शिकलेली नाहीये," अद्विका लाजत म्हणाली, "फक्त आवड म्हणून गाते."

माधव हसला. "असू दे ना! मग तुझ्या आवडीचं एखादं गाणं म्हण. म्हणजे मला अंदाज येईल की सुरुवात कुठून करायची."

अद्विका थोडा विचार करत म्हणाली, "ठीक आहे." तिने डोळे मिटले, एक खोल श्वास घेतला आणि गाणं सुरू केलं.

**"माझ्या विठ्ठलाची गं गौरवणी छबी।
पाहता पाहता डोळे झाले लोभी।।
कस्तुरीतिलक अलंकार शोभे।
मुखी वदती पंढरीनाथा।।
जन्हाई म्हणे पाहिली विठ्ठलाची मूर्ती।
आता मरणे वेळ आली गं माझ्या पोटी।।"**

हे भजन संत जनाबाईंच्या भगवान विठ्ठल (कृष्ण) प्रती असलेल्या प्रेमभावना आणि भक्तीची सुंदर अभिव्यक्ती आहे. त्यांच्या या भजनामधून साधेपणा आणि गहन भक्तीभाव दिसून येतो. ती ते गात होती, जे शांत, संयत आणि हृदयाला भिडणारं होतं. ओंकारनेच ते कम्पोज केलं होतं. आणि सुरेंद्रने स्वतःच्या नांवावर खपवलं होतं.

स्टुडिओच्या लॉबीमध्ये, ओंकार एका सोफ्यावर बसला होता. त्याचा चेहरा थकलेला, डोळे खाली झुकलेले. हताशपणे तो आपल्याच विचारांत हरवला होता.

आणि त्याच वेळी, स्टुडिओच्या स्पीकर्स मधून अद्विकाचं गाणं त्याच्या कानावर पडलं. सुरेंद्रने मुद्दाम हे केलं होतं हे ओंकार समजला होता, तरी अद्विकाचा मंत्रमुग्ध करणारा आवाज कानी पडताच त्याने डोळे उघडले.

ती त्याचं भजन गात होती.

एका क्षणासाठी त्याला समजेनासं झालं, हे खरंच आहे की त्याचा भास? गाण्याचे शब्द, त्याने निर्मिलेली चाल... सगळं तसंच होतं. पण आवाज वेगळा होता, जसा त्या गाण्यासाठी तो बनलेला होता.

अद्विकाचं गाणं संपलं. माधव भारावून तिच्याकडे पाहत होता.

"ब्रावो! ब्रावो!" तो टाळ्या वाजवत म्हणाला, "तुझा आवाज म्हणजे देवाचं वरदान आहे! आता मला समजत नाही, तुला शिकवायचं तरी काय?"

अद्विकाने हसत नम्रपणे मान हलवली. "थँक्स! पण मला माहिती आहे, अजून खूप शिकायचं आहे."

आणि ओंकारची आठवण होऊन तिच्या चेहऱ्यावरचा आनंद क्षणात विरला.

"काय झालं?" माधवने विचारलं.

ती काही बोलली नाही. फक्त हलकंसं हसून मानेनेच 'काही नाही' असं म्हणाली.

"मग?" माधव उत्साहाने म्हणाला, "स्टार्ट करूया?"

त्याने कीबोर्डवर एक नवीन धून वाजवायला सुरुवात केली. त्यानेच कम्पोज केलेला एक अभंग. हळूहळू तो ती चाल अद्विकाला शिकवू लागला. माधव म्हणायचा, तशी अद्विका त्याला फॉलोव्ह करायची...

"बसो मोरे नैनन में नंदलाल।
 मोहनी मूरत सांवरि सूरत, नैनन में बसो नंदलाल॥
 चितचोर चंचल चपल ऐसे, चरण कमल बलि हारी।
 मीरा के प्रभु गिरिधर नागर, बसो मोरे नैनन में
 नंदलाल॥"

संत मीराबाईंचे हे भजन होताच माधवने संत मीराबाई यांचेच आणखी एक
 भजन अद्विकाला शिकवायला चालू केलं,

"म्हारे तो गिरिधर गोपाल, दूसरो न कोई।
 जाके सिर मोर मुकुट, मेरो पति सोई॥
 तात मात भ्रात बंधु, आपनो न कोई।
 छांडि दई कुल की कानि, कहा करिहै कोई॥
 संतन ढिग आनंद भयो, मिलिगो श्याम सखा कोई।
 मीरा प्रभु संग रह्यो, हरख्यो हरख्यो जन कोई॥"

अखंड स्टुडिओचं वातावरण भक्तिमय झालं होतं. दोघांचे सूर मिळत गेले.
 आणि हळूहळू त्यांचा आवाज संथपणे शांत होत गेला...

बाहेर बसलेला ओंकार मात्र निराशेच्या खोल खाईत ढकलला जात होता.
 तरी त्याने एक ठाम निर्णय घेतला होता, अद्विकासाठी...!

१६.

ओंकारच्या फ्लॅटमध्ये रात्रीची वेळ. जेवणाचं ताट मांडलेलं होतं, जेवण येताना अक्षयच घेऊन आला होता. पण टेबलावर एक विचित्र शांतता दाटली होती. अक्षय निवांतपणे जेवत होता, तर ओंकार समोर बसून गहिऱ्या विचारात गढून गेला होता.

अक्षयने चमच्याने भात घेत एक घास तोंडात टाकला आणि तोडून बोलला, "मग?"

"मग काय?" ओंकारचा आवाज निर्विकार होता. "मी खात्री करून घेतली आहे. सुरेंद्र तिला माझ्याविरुद्ध वापरत आहे. मी परत त्याच्याकडे जावं, यासाठी!"

अक्षय थोडा थबकला. "पण तू तरी का त्या मुलीची काळजी करतोयस? तसंही ती तुझ्याशी खोटं बोलली! विश्वासघात केलाय तिनं तुझा!"

ओंकारने नकारार्थी मान हलवली.

"नाही! फक्त तिनं मला तिच्या व्यावसायिक गायिका होण्याच्या तिच्या स्वप्नाबद्दल काही सांगितलं नाही इतकंच. म्हणून ती खोटं बोलली, असं होत नाही! माझ्याबद्दल तरी तिला सगळं कुठं माहीत आहे? प्रत्येकालाच त्याची स्वप्नं असतात, आणि मी माझ्या स्वार्थासाठी तिची स्वप्नं उद्ध्वस्त करू शकत नाही!"

अक्षयने चमचा ताटात ठेवलं. त्याच्या चेहऱ्यावरचे भाव गंभीर झाले.

"पण तुला वाटतंय? सुरेंद्र तिचं स्वप्न पूर्ण करेल? जसं त्याने तुझ्यासोबत केलं, तसंच तिच्यासोबत केलं तर?"

ओंकार काही वेळ शांत राहिला. मग तो हळूहळू म्हणाला, "नाही! सुरेंद्रला फक्त त्याचं नाव मोठं करायचंय. तो गाणं गाणाऱ्या सिंगरचं नाव देतो. त्याला फक्त म्युझिक डायरेक्टर म्हणून मिरवायचंय. सिंगरशी त्याचं काही देणं-घेणं नाही!"

अक्षयने खोचकपणे हसून उत्तर दिलं, "तरीही! विसरू नकोस, तो सुरेंद्र आहे! त्याच्या बिझनेससाठी तो काहीही करू शकतो! तू त्याच्याकडे परत गेलाच नाहीस आणि तो चिडला, तर? लक्षात घे, तुला त्याच्याकडे परत नेण्यासाठीच त्यानं तिला जवळ केलंय! तो वापर कडून घेतोय तिचा, तुला झुकवण्यासाठी!"

ओंकारच्या चेहऱ्यावर वेगवेगळ्या भावना उमटत होत्या. त्याला उत्तर सापडत नव्हतं.

"मग?" अक्षय पुन्हा बोलला. "तू काय करणार आहेस?"

ओंकारने डोक्यावरून हात फिरवला, आपल्या मनातले गुंते सोडवायचा प्रयत्न केला. शेवटी तो चिडून ओरडला, "माहित नाही मला!"

दुसरा दिवस, ओंकार सावध पावलांनी रिहर्सल रूमच्या दाराजवळ गेला. आत अद्विका आणि माधव रियाज करत होते. अद्विकाचा आवाज संथ लयीत वहात होता, तर माधव तिच्या तालात सूर मिसळत होता. त्या दोघांच्या सुरांच्या एकरूप होण्याने ओंकारच्या हृदयात कालवाकालव झाली. तो तिथेच उभा राहून त्यांचं निरीक्षण करत राहिला, एक उदास वेदना त्याच्या नजरेत स्पष्ट होती.

दूरवरून हे पाहणारा सुरेंद्र मात्र याच दृश्याने खूश झाला. त्याच्या चेहऱ्यावरचे कुटिल स्मित अधिकच गडद होत गेले. सिगारचा धूर नाकपुड्यांमधून बाहेर टाकत, तो विजयी मुद्रेत ओंकारकडे पाहत होता.

ओंकारला आपल्याला कोणीतरी पाहत असल्याचं जाणवलं. त्याने नजर फिरवली आणि समोरच सुरेंद्रच उभा असल्याचं त्याच्या लक्षात आलं. सुरेंद्रच्या नजरेतल्या तीक्ष्ण व्यंगाची धार ओंकारच्या काळजाला टोचली. तो काहीच न बोलता नजर टाळत तिथून निघाला.

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावरचं स्मित अधिकच रुंदावलं. जणू त्याने एखादा मोठा डाव जिंकून साध्य केला होता.

शांत संध्या समयी थंड वारं वाहत होतं. समुद्राच्या लाटांमध्ये एका विशिष्ट लयबद्धतेचा आवाज होता. तोच आवाज ऐकत ओंकार एका खडकावर बसला होता. त्याच्या मनात विचारांचं वादळ घोंघावत होतं.

थोडा वेळ तो असाच बसून राहिला. मग अचानक त्याने मोबाईल काढला आणि एक नंबर डायल केला.

"मला किनारी येऊन भेट. लोकेशन शेअर करतोय." एवढंच बोलून त्याने फोन कट केला. कोणतंही उत्तर ऐकण्याची त्याला गरजच वाटली नाही. लोकेशन पाठवून तो पुन्हा एकटक समोर पाहत बसून राहिला.

सायंकाळची आता पूर्णतः रात्र झाली होती. किनाऱ्यावरच्या लाटांमधील निळसर प्रतिबिंब आता अंधुक दिसू लागलं होतं. तो निःशब्द तसाच बसून राहिला.

तेव्हाद्वयात त्याच्या समोर वाळूत एक सावली उमटली. कोणीतरी त्याच्या जवळ उभं आहे. ओंकारने हळूच नजर वर केली. ती अद्विका होती.

ती काहीच न बोलता त्याच्या बाजूला येऊन बसली. दोघांमध्ये एक अस्वस्थ शांतता पसरली.

ओंकारने तिच्याकडे न पाहताच निर्विकार आवाजात विचारलं, "भीती वाटते?"

अद्विकाने गोंधळून त्याच्याकडे पाहिलं. "अं?"

"तुला माझी भीती वाटते का?" त्याचा स्वर गंभीर होता.

"न... नाही... का...?" अद्विका गोंधळली.

ओंकार तसाच समोर पाहत म्हणाला, "मग तुला गायिका व्हायची इच्छा आहे हे तू मला का नाही सांगितलंस?"

अद्विका अपराधी भावनेनं खाली पाहू लागली. "तुम्हाला गाण्याशी संबंधित व्यावसायिक माणसं आवडत नाहीत, असं म्हणाला होता म्हणून... सॉरी..."

ओंकारने मंदस्मित केलं. "डोन्ट बी! तुला कंटिन्यू करायचंय? माझ्या मताचा विचार न करता, मला खरं सांग!"

अद्विकाने संकोचत खाली वाळूत पाहत होकारार्थी मान हलवली. ती थोडी भ्यायली होतीच.

ओंकार तिच्याकडे पाहत होता. तिच्या उत्तराने त्याच्या मनात काहीतरी हललं. क्षणभर तो विचार करत राहिला. मग एक शब्दही न बोलता तो उठला आणि किनाऱ्यावरून चालत जाऊ लागला.

अद्विका त्याच्या या अचानक निघून जाण्याने स्तब्ध झाली. तिच्या डोळ्यांत निराशा स्पष्ट दिसत होती. ती तशीच तिथे बसून राहिली, काळोखात एकटी.

१७.

अद्विका रोजच्या प्रमाणे स्टुडिओत आली होती, पण आज काहीतरी वेगळं होतं. तिच्या मनात गोंधळ माजला होता. माधवसोबत रियाज सुरू झाला, पण तिचं लक्ष नव्हतं. शब्द तोंडातून बाहेर पडत होते, सूर उमटत होते, पण त्यात तिचा आत्मा नव्हता.

माधवला हे जाणवत होतं. अद्विका वारंवार चुकत होती. तो शांतपणे तिच्या चुका सुधारायचा प्रयत्न करत होता. एकदा, दोनदा, तिसऱ्यांदा... पण आज काहीतरी बिनसलं होतं. शेवटी तो स्वतःच थांबला.

"अद्विका," तो तिला पाहत म्हणाला, "माझ्या मते, रोजच्या शिकण्याने तू थकली आहेस. आज आपण नको करूयात रियाज."

अद्विकाने त्याच्याकडे पाहिलं, पण काही बोलली नाही. तिच्या चेहऱ्यावर जड भाव उमटले होते.

माधवने हलकंसं हसत म्युझिक प्लेअर चालू केलं. एक सुंदर, रोमँटिक व्हायोलीनचं संगीत हळूहळू स्टुडिओत भरून राहिलं. नाजूक सुरावट, हलकासा सायलेन्स... काहीतरी विलक्षण जादू त्या संगीतात होती.

तो हळूच तिच्या समोर आला आणि हसत हात पुढे केला. तो तिला डान्ससाठी विचारत होता.

अद्विकाने पटकन नकारार्थी मान हलवली.

माधव थोडा हट्टीपणाने म्हणाला, "चल ना, तुझ्या मूडसाठी चेंज होईल."

तिने पुन्हा नकार दिला, पण तो न बोलता तिथेच हात पुढे करून उभा राहिला. काही क्षण गेले. अखेर तिने हळूच त्याचा हात धरला आणि उठली.

त्या दोघांनी बॉल डान्सला सुरुवात केली. हलकीशी तालबद्ध हालचाल, व्हायोलिनच्या सुरावर तरंगणारे त्यांचे पाय, आणि त्यामध्ये अद्विकाच्या चेहऱ्यावर उमटत चाललेला बदल.

माधवच्या जागी तिला ओंकारचा भास होऊ लागला. त्याचा तो हळुवार स्पर्श, त्याचं तिच्या डोळ्यात खोल बघणं, त्याचं तीला सांभाळून नाचवणं...

हळूहळू तिच्या चेहऱ्यावरचं मळभ दूर होऊ लागलं. तिच्या ओठांवर हसू उमटू लागलं. ती स्वतःला पूर्णपणे विसरून नाचू लागली.

त्या एका क्षणासाठी, फक्त एका क्षणासाठी, ती ओंकारच्या जवळ असल्याचा भास घेऊ लागली... आणि त्या क्षणात ती खऱ्या अर्थाने मुक्त झाली.

अगदी त्याचक्षणी, सुरेंद्रच्या स्टुडिओच्या बाहेर एक महागडी, चमचमणारी कार येऊन थांबली. ड्रायव्हरने तत्परतेने दार उघडलं आणि आतून एक भान हरपून टाकणारी सुंदर मुलगी बाहेर आली. ती चालत पुढे जात असताना आजूबाजूचे लोक आपोआपच तिच्याकडे पाहू लागले. तिच्या सौंदर्याच्या झळाळीने स्टुडिओच्या परिसरात क्षणभर शांतता पसरली होती.

ती कोण होती?

तिच्या रुबाबदार चालण्यात एक वेगळीच सहजता होती. डोळ्यांमध्ये आत्मविश्वास, आणि चेहऱ्यावर एक मोहक स्मित. लोक तिच्या सौंदर्याने थक्क

होऊन पाहतच राहिले. ती स्टुडिओच्या आत शिरली, आणि आत असलेल्या लोकांनाही तीच अवस्था झाली. जणू अप्सरेनेच पाऊल टाकलं होतं त्या ठिकाणी.

सुरेंद्रच्या केबिनकडे जात असताना, स्टुडिओत असलेल्या प्रत्येकाचं लक्ष तिच्याकडे वेधलं गेलं. कुणी शब्दही न बोलता तिच्या मोहात गुंतले होते. स्टुडिओच्या त्या बंदिस्त जागेतही जणू वातावरण भारावून गेलं होतं.

निधीने तिला केबिनमध्ये आत येताना पाहिलं आणि लगेचच आदराने उभी राहिली. सुरेंद्रही खुर्चीतून उठला आणि हसतमुखाने तिला पाहू लागला.

"स्वागत आहे तुझं, उर्वशी!" तो म्हणाला, "अखेर मराठीतल्या अत्यंत सुंदर अभिनेत्रीचे पाय आमच्या स्टुडिओला लागले!"

उर्वशी हसली. तिच्या हास्यात एक मिशकील छटा होती. "काहीही काय, सर? संधीच दिली नाहीत तुम्ही कधी!"

ती समोरच्या खुर्चीत बसली. सुरेंद्रही हसत तिच्यासमोर बसला.

"त्यासाठी मी माफी मागतो."

"चालायचं," उर्वशी म्हणाली. "आपण मी पाठवलेली स्टोरी वाचलीत?"

"वाचली आणि आवडलीही. म्हणूनच तुला बोलवलं." सुरेंद्र गडगडाटी हसत म्हणाला, "मी तयार आहे तुझ्या पहिल्या वहिल्या प्रॉडक्शनला म्युझिक द्यायला!"

इतक्यात, त्याची नजर समोर असलेल्या स्क्रीनकडे वळली. अचानक त्याच्या चेहऱ्यावरची झळाळी कमी झाली. तो गंभीर झाला. कशाने तरी त्याचं लक्ष वेधून घेतलं होतं.

उर्वशी त्याचं ते बदललेलं लक्ष पाहून काही बोलणार इतक्यात निधीने पुढे येत परिस्थिती हाताळली.

"सर स्टोरी आवडल्याशिवाय म्युझिक करायला तयार होत नाहीत."

उर्वशीने निधीकडे पाहत हसून उत्तर दिलं, "हो माहीत आहे. म्हणूनच मी माझ्या पहिल्या प्रॉडक्शनसाठी बेस्ट स्टोरी निवडली आहे. आणि त्याचं म्युझिक सरांगी करावं अशी माझी इच्छा आहे. सर नाही म्हणणार नाहीत याची मला खात्रीच होती!"

निधीने हलकं स्मित करून तिचं आभार मानलं.

सुरेंद्रच्या स्क्रीनवर आता सीसीटीव्ही फुटेज दिसत होतं. रिहर्सल रूममध्ये माधव आणि अद्विका नाचत होते. त्या गाण्याच्या तालावर दोघंही हरवून गेले होते. दुसऱ्या स्क्रीनवर रिहर्सल रूमच्या बाहेर उभा असलेला ओंकार दिसत होता. तो शांत होता, पण त्याच्या डोळ्यांत हातून आपलं काही तरी सुटत चालल्याची भावना आणि ती वेदना त्याच्या चेहऱ्यावर स्पष्ट दिसत होती. त्याचवेळी माधव आणि अद्विकाला आपण पाहतोय हे त्यांना कळू नये याची ओंकारने पूर्ण काळजी घेतली होती.

ही दृश्यं पाहून सुरेंद्रच्या कुटील चेहऱ्यावर कुत्सित हसू उमटलं. तो उर्वशीकडे वळला.

"आपली फिल्म खपवायला माझ्याकडे एक बेस्ट प्लॅन आहे." तो स्क्रिनवर रोखतच बोलला.

आणि त्याची नजर उर्वशीकडे वळली. तो पुढे झुकत म्हणाला, "मला फक्त ३० टक्के प्रॉफिट शेअर हवा आहे. तुझी इन्व्हेस्टमेंट निघाल्यावर, उरलेल्या नफ्यातून मी माझा हिस्सा घेईन. अखेर तुझी फिल्म एक म्युझिकल लव्ह स्टोरी आहे. म्युझिक हा तिचा इंटिग्रल पार्ट असणार आहे. माझं नांव जोडलेलं असेल, तर फिल्म ब्लॉकबस्टर व्हायला वेळ लागणार नाही. विचार कर. लीगल गोष्टी आणि मार्केटिंगची जबाबदारीही माझीच राहील."

तो थोडा मागे सरकला आणि त्याच्या चेहऱ्यावर एक कुटील स्मित उमटलं.

"ही गेम आता माझ्या पद्धतीने खेळायची आहे."

अद्विका संपूर्णपणे नृत्यात मग्न होती. तिने सगळं काही विसरून माधवसोबत ताल धरला होता. तिच्या चेहऱ्यावरचं मोकळं हसू हेच सांगत होतं की ती त्या क्षणात पूर्णपणे हरवून गेली आहे. तिने मनाचा बंद दरवाजा आज उघडला होता.

दाराच्या काचेतून ओंकार हे पाहत उभा होता. त्याचा चेहरा निर्विकार होता, पण डोळ्यांमधील वेदना तीव्र होती. ती इतकी आनंदी कधीच दिसली नव्हती. पण तिचा हा आनंद... माधवसोबत होता... असं ओंकार पाहत होता.

ओंकारच्या मोबाईलच्या व्हायब्रेशननी त्याच्या विचारांना मध्येच अडवले. कोणताही विचार न करता त्याने कॉल उचलला. पण काही बोलला नाही. फक्त ऐकलं... आणि मग फोन कट करून सरळ सुरेंद्रच्या केबिनकडे चालू लागला.

उर्वशी समोरच्या डेस्कटॉपवर नजर लावून होती.

सुरेंद्र तिच्याकडे बघत हलकंसं स्मित करत विचारलं, "हाऊज इट?"

उर्वशीने एक दीर्घ श्वास घेतला. "प्लेन तर चांगलाय, पण तो तयार होईल?"

"काळजी नको. होईल. आणि क्वालिटीबद्दलही चिंता नको. तुला बेस्ट म्युझिकच मिळणार आहे!"

सुरेंद्रने खात्रीशीर आवाजात उत्तर दिलं.

उर्वशीने त्याच्याकडे एकदा पाहिलं आणि निर्धाराने मान डोलावली. "ओके. मी निघते. आता हे सगळं तुझ्यावर सोपवलं. आय ट्रस्ट यू."

सुरेंद्रच्या ओठांवर एक विजयी स्मित झळकलं. उर्वशीने त्याच्याशी हात मिळवला आणि ती बाहेर पडली.

उर्वशी बाहेर पडत असताना ओंकार समोरून आत येत होता. तिची नजर क्षणभर त्याच्यावर स्थिरावली. पण ओंकार तिला पूर्णपणे दुर्लक्षून सरळ पुढे गेला. त्याचं मन एका ठिकाणीच अडकलं होतं, सुरेंद्र! आता याच्या डोक्यात काय चालू आहे हे ओंकारला कळत नव्हतं.

ओंकारने परवानगी न घेता दार उघडलं आणि आत शिरला.

सुरेंद्रने त्याच्याकडे पाहत सहज विचारलं, "तू गेलास ना सोडून? मग इथे काय करतोयस?"

ओंकार निर्विकार हसला. "तूच तर मला तुझा क्राऊन दिलायस. मी मनात येईल तेव्हा इथं येऊ शकतो!"

सुरेंद्रने हलकं स्मित करत डेस्कटॉपकडे बोट दाखवलं. स्क्रीनवर अद्विका आणि माधव डान्स करत होते.

"हा मुलगा बधितलास?"

ओंकार निर्विकार चेहऱ्याने स्क्रीनकडे पाहू लागला.

"तुझ्यासारखाच टॅलेंटेड आहे. जग अशा लोकांनी भरलेलं आहे, ओंकार."

"मग का माझ्याच मागे लागला आहेस?" ओंकार ओरडला.

सुरेंद्रने एक सिगार पेटवत पुढे जोडलं, "कारण तू स्पेशल आहेस. यू आर वन ऑफ अ काइंड! तूच माझा बिझनेस आहेस, माय चार्ईल्ड."

ओंकारच्या चेहऱ्यावर संताप उमटला. "हे 'माय चार्ईल्ड' बोलणं बंद कर! या शब्दांनीच तू लोकांचा गळा कापतोस!"

सुरेंद्र शांतपणे हसला.

ओंकारनं खाली पाहिलं. त्याचा आवेश कमी झाला. आवाज हळू झाला, पण शब्द खोल गेले. "पण मला तुझं प्रपोजल मान्य आहे. मी करेन तू म्हणशील ते. तुझ्यासाठी नाही, तिच्यासाठी. तिच्या स्वप्नांसाठी. पण तिच्या स्वप्नांशी खेळू नकोस. तिला जे हवंय ते मिळू दे... प्लीज, आय बेग यू!"

सुरेंद्रने समाधानाने मान हलवली. "बस."

ओंकार बसला नाही.

सुरेंद्रने पुन्हा आग्रही आवाजात सांगितलं, "बस रे."

ओंकार हतबल होऊन खुर्चीत बसला.

सुरेंद्र पुढे बोलू लागला, "नवीन प्रोजेक्ट आहे. लव्हस्टोरी."

ओंकारने तुच्छतेने उत्तर दिलं, "त्याच्याशिवाय बनतंच काय इंडस्ट्रीत?"

ओंकारचं हे म्हणणं सुटलेला सुरेंद्र हसला. "ऐक तर. मी तुझं नांव म्युझिक डायरेक्टर म्हणून द्यायला तयार आहे. पैसेही तूच ठेव."

ओंकारने संशयाने त्याच्याकडे पाहिलं.

सुरेंद्रने स्मित करत पुढे जोडलं, "पण तुला तुझी लव्हस्टोरी कुर्बान करावी लागेल."

ओंकारच्या डोक्यात राग उसळला. "व्हॉट द...!" तो काहीतरी अश्लाघ्य बोलणार होता, पण स्वतःला रोखलं.

सुरेंद्रने त्याला थांबवलं. "माईड युअर टंग! नाहीतर हे सीसीटीव्ही फुटेज व्हायरल होईल. मग काय होईल, याचा विचार कर."

त्याने माधव आणि अद्विकाचा डान्सचं सजीव चित्रण याकडे ओंकारचं पुन्हा लक्ष वेधलं.

ओंकारच्या चेहऱ्यावर संतापाची लाट उमटली. "त्यांच्यात तसं काही नाही!"

सुरेंद्रने मिशकील कपटी हसून उत्तर दिलं, "हे तुला, मलाही आणि त्यांनाही माहीत आहे. पण लोकांना काय रे? अफवा पसरवायला फक्त एक ठिणगी हवी असते."

ओंकारने संतापाने सुरेंद्रची कॉलर पकडली. याला खाऊ की गिळू असं ओंकारला झालं होतं. पण सुरेंद्र निर्विकार होता.

"आजपर्यंत कितीदा माझी कॉलर पकडली आहेस? आणि तरीही काही बदलू शकला आहेस का? तू याच्या वर माझं काही वाकडं करू शकत नाहीस हे तुलाही माहितीये!"

ओंकारला काहीच उत्तर देता आलं नाही. त्याने तिटकाऱ्याने कॉलर सोडली आणि त्याला मागे झोकून दिलं. त्याच्याकडे काही पर्यायच नव्हता.

"काय करावं लागेल मला?" तो हताशेने शेवटी दबक्या आवाजात विचारता झाला.

सुरेंद्रने विजयी हसत उत्तर दिलं, "फर्स्ट ऑफ ऑल, ब्रेकअप विथ हर."

ओंकार स्तब्ध झाला.

"अद्विकाशी ब्रेकअप. आणि मग उर्वशीसोबत लिंक-अप."

ओंकारच्या कानावर विश्वासच बसला नाही त्याला. त्याला काही सुचेचना.

"येस! यु हर्ड इट राईट! एक्साईट होऊ नको. ऐक मघाशी गेली, ती उर्वशी वैद्य. मोठी एक्ट्रेस आहे माहीत असेल तुला. ती एक फिल्म स्टार्ट करतीये. तिचं पहिलं प्रोडक्शन आहे. मी मार्केट करतोय. आणि माझ्या स्ट्रेटर्जी नुसार तुला तिच्याशी लिंक-अप करावं लागेल."

ओंकारच्या चेहऱ्यावर आठ्या पडल्या.

"डोन्ट वरी. तिला हे मान्य आहे. इट्स वेरी कॅज्युअल इन आवर् इंडस्ट्री टू सेल अ मुव्ही, इजंट इट?!" सुरेंद्र म्हणाला.

ओंकार संतापून ओरडला, "हिरो किंवा डायरेक्टरशी लिंक-अप कर ना म्हणावं. मलाच का?"

सुरेंद्र पुन्हा हसला. "तो फॉर्म्युला जुना झाला रे. सुपरस्टार हिरोईनचं आणि त्यातही फिल्मची प्रोड्यूसर असणाऱ्या हिरोईनचं एका अगदीच नवख्या म्युझिक डायरेक्टरसोबत अफेअर? हटके आहे ना?"

ओंकारचा आवाज कडवट झाला. "आणि फिल्म रिलीज झाल्यावर?"

सुरेंद्रने सिगार विझवत उत्तर दिलं, ""इंडस्ट्रीत ब्रेक-अप काही कमी होतात का? फिल्मचा बिझनेस झाला, की पुन्हा मीडियामध्ये बातमी, फिल्मच्या म्युझिकच्या सक्सेसनं ओंकार देवस्थळी याच्या डोक्यात हवा! जिने इंडस्ट्रीतला पहिला ब्रेक दिला, तिच्याशीच ब्रेक-अप!"

ओंकारने खिन्नपणे मान खाली घातली. तो स्वतःतच चरफडत बसला.

सुरेंद्र सिगार पेटवून एक दीर्घ धूर सोडत हुकुमी बोलला, "यु डोन्ट हॅव एनी अदर चॉईस माय बॉय! आणि तुलाही हे माहीत आहे." तो कुत्सित हसला, "आणि म्हणूनच तू गप्प आहेस! पण अजूनही दुसरं काही डोक्यात असेल, तर तुला स्पष्ट करतो, की तू जर हे मान्य केलंस, तर तुझं म्युझिक डिरेक्टर म्हणून नांव कमवण्याचं स्वप्न पूर्ण होईल आणि अद्विकाचं सिंगर होण्याचं स्वप्नही! डोन्ट थिंक! से येस!"

ओंकार संतापाने उठून निघून गेला.

निधी काळजीने पुढे आली. "सर, तो तर निघून गेला. आता...?"

सुरेंद्र हलकसं हसला.

"तू अजून त्याला ओळखलं नाहीस, निधी. तो उठून गेला म्हणजे त्याने माझं प्रपोजल मान्य केलंय. स्टोरी पाठव त्याला. करेल तो!"

सुरेंद्रने सिगारच्या धुरात गडद हसू फुलवलं. आणि त्या धुरामध्ये त्याची मुद्रा अधिकच भयाण भासू लागली.

१८.

समुद्रकिनाऱ्यावर संध्याकाळचं गहिरेपण उतरलं होतं. दूर कुठेतरी समुद्राच्या लाटांवर सूर्याचा शेवटचा प्रकाश उमटत होता. हलकासा वारा वाहत होता, पण त्या दोन जीवांसाठी काळ थांबून राहिला होता.

ओंकार आणि अद्विका, दोघेही वाळूत बसले होते, अबोल, निर्विकार. ओंकारच्या डोळ्यांसमोर पसरलेलं अथांग निळं पाणी, त्याच्या मनात साचलेल्या भावनांसारखं गडद होत चाललं होतं. कितीतरी वेळ दोघांनीही एकमेकांकडे पाहिलं नव्हतं.

अखेर ओंकारने मौन तोडलं. त्याचा स्वर निःसंवेद, सपाट होता,

"तुझं प्रोफेशनल सिंगर होण्याचं स्वप्न पूर्ण होणार आहे!"

अद्विकाने दचकून त्याच्याकडे पाहिलं. क्षणभर तिला काहीच उमजेनासं झालं. ओंकारचं चेहऱ्यावर कुठलाही हावभाव नव्हता.

"तुझा म्युझिक डायरेक्टर मी आहे!"

ती स्तब्ध झाली. अविश्वासानं त्याच्याकडे पाहत राहिली.

ओंकारने शेवटी तिच्या डोळ्यांत नजर रोखली, पण त्याच्या नजरेत नेहमीसारखी उष्णता नव्हती. ती निर्जीव, कोरडी होती.

अद्विका अविश्वासाने त्याच्याकडे पाहत राहिली. तिला बोलायलाच सुचत नव्हतं...

"मी कोण?" तो स्वतःशीच हसला, "हाच विचार करतेयस ना? मी सुरेंद्र जोशींचा असिस्टंट आहे. ओंकार देवस्थळी. तुझं प्रोजेक्ट त्यांनी मला दिलंय!"

अद्विकाच्या चेहऱ्यावर हलकासा धक्का उमटला.

"पण तुम्ही तर..." तिचा आवाज कमालीचा हळवा झाला.

ओंकारने नजर समुद्राकडे वळवली. एक खोल श्वास घेत, तटस्थ स्वरात तो म्हणाला, "मी व्यावसायिक संगीताशी संबंधित लोकांचा राग करतो, हो ना? तर हो! मी इंडस्ट्री पाहिलीये अद्विका! आणि म्हणूनच आय हेट देम!"

अद्विकाच्या तोंडून एक शब्दही निघेना. तिचं हृदय हळूहळू तुटत चाललं होतं.

तिने हलकंसं घशाखाली ढकललं आणि आवाज दाटून म्हणाली, "म्हणजे... म्हणजे तू माझाही द्वेष करतोस...?"

ओंकार तिच्याकडे वळला, पण त्याच्या चेहऱ्यावर कोणतीही भावना नव्हती. एक थंडगार शांतता होती.

"तू मला आवडतेस असं मी तुला कधी म्हणालोय? कधी तरी तशी हिंट दिलीये मी तुला?"

अद्विकाच्या चेहऱ्यावर अविश्वास स्पष्ट दिसत होता. डोळ्यांतली चमक मंदावली होती.

"म्हणजे इतके दिवस आपल्यात जे होतं ते..." तिचा आवाज कापत गेला.

"मैत्री!" ओंकार थंडपणे हसला, "निव्वळ मैत्री! तूच त्याला मैत्रीचं नांव दिलंयस ना? माझ्या लेखी तर ते काय होतं, हे मलाही माहित नाही! पण आता एवढंच लक्षात ठेव, की आजपासून आपल्यात फक्त प्रोफेशनल नातं असेल!"

अद्विका काहीच बोलू शकली नाही.

समोर समुद्र जोरात उसळत होता, जसा काही तो तिच्या मनाच्या वादळाचीच साक्ष देत होता. ओंकार उठला. एक क्षण थांबला. पण तिच्याकडे पाहिलंही नाही. आणि निघून गेला.

अद्विका तशीच बसून राहिली. त्याच्या जाणाऱ्या पावलांकडे पाहत. हतबल...

समुद्राचा वारा तिच्या केसांत बेफामपणे घुसमटत होता. डोळ्यांतून अश्रूंच्या उष्ण धारांनी तिचा चेहरा ओलीसा केला होता. पण तिला त्याचंही भान नव्हतं.

उर्वशी वैद्यचं घर म्हणजे श्रीमंतीचा एक उत्कृष्ट नमुना होतं. प्रशस्त हॉलमध्ये लखलखत्या झुंबरांचा उजेड पडलेला होता. भिंतींवर महागड्या पेंटिंग्ज लावलेल्या होत्या, आणि फर्निचर तर राजेशाही थाटाचं होतं. मऊशार गालिच्यावर पाय ठेवताच तो आपल्याला सामावून घेतोय असं वाटत होतं.

हॉलच्या मध्यभागी, मोठ्या लेदरच्या सोफ्यावर ओंकार आणि सुरेंद्र बसले होते. सुरेंद्रच्या हातात सिगार होती. तो आरामात मागे रेलून धूराच्या वलयांमध्ये स्वतःला गुरफटून घेत होता. समोर बसलेला ओंकार मात्र एका जागी स्थिर. गुडघ्यांवर कोपर टेकवत, निर्विकार चेहऱ्यानं तो केवळ जमिनीवर नजर रोखून होता.

अचानक जिन्याच्या पायऱ्यांवरून एक नाजूक हलकी पाऊलं खाली उतरू लागली. उर्वशी!

अत्यंत मोहक गुलाबी सिल्कचा ड्रेस तिच्या सडपातळ शरीरावर अगदी खुलला होता. सोनेरी झुंबराच्या प्रकाशात तो मोत्यासारखा चमकत होता. तिचे काळेभोर केस खांद्यावर मोकळे सोडले होते. चेहऱ्यावर गोड हास्य पसरलेलं होतं. तिच्या प्रत्येक हालचालीत एक अनोखी लय होती.

तिला पाहून सुरेंद्र हसत उठला. त्याच्या चेहऱ्यावर एक विजयी भाव होता.

ओंकार मात्र त्याच जागी, तसेच बसून राहिला. कोणतीही भावना न दाखवता.

उर्वशी थेट त्यांच्यासमोर येऊन उभी राहिली. तिच्या नाजूक बोटांनी केसांची एक बट मागे सारत, ती ओंकारकडे पाहत हसली.

सुरेंद्रने तिच्याकडे वळून उत्साहात हात झटकला.

"आजपासून हा तुझा बॉयफ्रेंड!"

मग ओंकारकडे बघत मिस्कीलपणे म्हणाला, "आणि ही तुझी गर्लफ्रेंड!"

उर्वशीने हलकं हसत पुढे येत हात पुढे केला.

"ओंकार, बरोबर ना?" तिचा आवाज मखमली होता, "मला खात्री आहे, सुरेंद्र सरांनी तुम्हाला सगळी कल्पना दिली असेल."

सुरेंद्रने आत्मविश्वासानं मान डोलावली, "तू काळजीच करू नकोस!"

ओंकारनं काही क्षण तिच्याकडे पाहिलं. मग तो सावकाश उठला आणि तिच्या हाताशी आपला हात जोडला. तिच्या चेहऱ्यावर समाधान दिसलं.

त्यांचं हे औपचारिक हॅडशेक चालू असतानाच, सुरेंद्रनं पुढे होत दोघांच्याही खांद्यांवर हात ठेवला. तो कमालीचा आनंदी दिसत होता.

"ये हुई ना बात!" तो उत्साही म्हणाला. त्यावेळी त्याच्या तोंडातून सिगारच्या धुराचा मोठा भपका बाहेर पडला होता.

तो दोघांकडे पाहत नाट्यमय थाटात पुढे म्हणाला, "आता बाहेर जा! पॅपराझीज तुमच्या पहिल्या फोटोसाठी आतुर असतील!"

ओंकारनं नजर झुकवली. आत काहीतरी तुटत असल्याची भावना त्याच्या मनाला चटके देत होती. पण या नाटकात तो आता नायक नव्हता. फक्त एक प्यादा होता.

उर्वशी मात्र निर्धास्त होती. कारण या इंडस्ट्रीत सगळं असंच चालतं...

स्वयंपाकघरात चपातीवर तूप लावतानाच सुनंदा, अद्विकाची आई हिने हॉलकडे आवाज दिला.

"अदु, अगं आवरलं की नाही अजून? नवीन काम लागल्यापासून अगदी आळशी झाली आहेस! नाहीतर आतापर्यंत बाबांबरोबर देवळात गेली असतीस!"

गॅसवरील मंद आचेवर चपाती उलटताना तिच्या स्वरात एक हलकासा तक्रारीचा सूर होता.

हॉलच्या दिशेने संथ पावलांनी अद्विका बाहेर आली. तिच्या प्रत्येक हालचालीत जणू एक प्रकारचा थकवा ओतप्रोत भरलेला होता. तिला कशात स्वारस्य असं वाटत नव्हतं.

तिने हलक्याने पर्स उघडून काहीतरी शोधले आणि आईकडे न बघतच म्हणाली, "झालंय गं आई."

इतक्यात तिची नजर सोफ्यावर पडलेल्या वर्तमानपत्रावर गेली... आणि तिच्या हातातील पर्स नकळत सैल झाली.

त्या काळपट वर्तमानपत्रावर ठळक छायाचित्र झळकत होतं.

ओंकार आणि उर्वशी.

अंधुकसा प्रकाश, स्ट्रीट लॅम्पखाली गडद सावल्या... आणि त्यात उभे असलेले ते दोघं.

ओंकार तिच्या गालावर हलकासा चुंबन घेत होता, आणि उर्वशी त्याच्या मिठीत सहज सामावली होती. फोटो स्पष्ट नव्हता, पण त्याचा हेतू स्पष्ट होता; प्रेमाची कबुली!

अद्विकाच्या पायाखालची जमीनच सरकल्यासारखी झाली.

तिने थरथरत्या हातांनी पेपर उचलला. हृदय धडधडत होतं. श्वास जड झाला.

'सुप्रसिद्ध अभिनेत्री उर्वशी वैद्यचा बॉयफ्रेंड?'

बातमीचे शब्द वाचताना तिच्या नजरेसमोर अंधार पसरत गेला.

'मराठी चित्रपटसृष्टीतील नामांकित अभिनेत्री उर्वशी वैद्य काल रात्री तिच्या घराबाहेर एका अनोळखी तरुणासोबत आढळून आली. आमच्या सुत्रांनुसार तो उर्वशी हिचा 'समवन स्पेशल' आहे. रात्री डिनरनंतर त्यानेच तिला घरी ड्रॉप केले. पण प्रश्न असा आहे की, तो नेमका आहे तरी कोण? आमच्याकडे त्याचं उत्तर आहे; तो आहे तिच्या आगामी सिनेमाचा संगीतकार ओंकार देवस्थळी!

'ए म्युझिकल एंजल' नांवाच्या या चित्रपटाची निर्मिती स्वतः उर्वशी वैद्य करत असल्याने, तिने आपल्याच बॉयफ्रेंडला संधी दिली आहे. ओंकारला इंडस्ट्रीत लाँच करण्यासाठीच उर्वशीने हा म्युझिकल लव्हस्टोरी प्रोजेक्ट हाती घेतला आहे असं म्हंटलं जात आहे. आमच्या माहितीनुसार, हे दोघं कॉलेजपासून एकमेकांना डेट करत आहेत. मात्र आपल्या करिअरच्या काळजीपोटी उर्वशीने हे नातं इतकी वर्ष लपवून ठेवलं होतं. पण आता, हा गुपित भूतकाळ अखेर उघडकीस आला आहे...'

बातमी अजूनही पुढे होती, पण अद्विकाचे डोळे ओलावले. शब्द स्पष्ट दिसेनासे झाले.

वर्तमानपत्रावर टपटप अश्रू पडू लागले.

आपलं काही तरी हातातच निसटल्याची तीव्र भावना तिला डाचत राहिली, हजारो इंगळ्यांप्रमाणे...

१९.

सुरेंद्रच्या स्टुडिओच्या कॉन्फरन्स रूममध्ये आज वातावरण जरा वेगळंच होतं. मोठा लांबलचक टेबल, त्यावर विखुरलेली काही कागदपत्रं, कॉफीचे कप आणि समोर बसलेली फिल्म इंडस्ट्रीची एकेक बडी नावं.

अद्विका जणू काही झालंच नाही अशा थाटात एका कोपऱ्यात उभी होती. तिच्या डोळ्यांत दुःखाचं सावट स्पष्ट दिसत होतं, पण तिच्या चेहऱ्यावर भावनांचा लवलेश नव्हता.

टेबलाभोवती सगळे उभे होते, उर्वशीच्या नवीन चित्रपटाचा दिग्दर्शक रजत दीक्षित, नायक रणजित क्षीरसागर, प्रोडक्शन मॅनेजर मयंक सिन्हा, सुरेंद्र जोशी, निधी, आणि... ओंकार. त्याच्या शेजारीच उर्वशी वैद्य.

सुरेंद्रने हलक्याच हसत हात झटकला. "नाऊ, एव्हरीवन, हॅव अ सीट!"

सर्वजण आपापल्या खुर्च्यावर विसावले. वातावरणात थोडासा तणाव होता, पण कुणीच काही बोलत नव्हतं.

सुरेंद्रने स्वतःच्या फोनकडे पाहत नकळत फेक कॉलचं एप सुरू केलं. काही सेकंदांनी रिंग वाजली आणि त्याने बेमालूमपणे फोन कानाला लावला.

"हा बघतो,"** तो म्हणाला, आणि लगेच निधीकडे वळला, "जरा टीव्ही ऑन कर आणि '24/7' न्यूज चॅनेल लाव."

निधीने तत्काळ रिमोट उचलला आणि टीव्ही सुरू केला. मोठ्या स्क्रीनवर चमकणारं '24/7' न्यूज चॅनेल त्वरित समोर आलं.

टीव्हीवर, पहाटेचं एक धूसर फुटेज झळकत होतं. उर्वशीच्या घराच्या बाहेरचा तो क्षण... जेव्हा ओंकार घराच्या पायऱ्या उतरत होता. गाडीत बसण्याआधी तो क्षणभर थांबला, आणि... उर्वशीने हलक्याने त्याच्या गालावर ओठ टेकवले!

फुटेजच्या बाजूला उभी असलेली एक तरुणी, माईक हातात धरून रिपोर्ट करत होती.

"आज पहाटे सुपरस्टार उर्वशीच्या घरातून एक अज्ञात पुरुष बाहेर पडताना दिसला. आमच्या खात्रीलायक सूत्रांनुसार, हा पुरुष दुसरा कुणी नसून म्युझिक डायरेक्टर ओंकार देवस्थळी आहे. चर्चेनुसार, उर्वशी आणि ओंकार गेली सहा वर्षे रिलेशनशिपमध्ये आहेत, आणि हा सिनेमा त्याला लाँच करण्यासाठीच निर्माण केला जात आहे!"

टीव्हीवरील दृश्य जसजसं पुढे सरकत होतं, तसतसं रूममधील शांतता गडद होत गेली.

अद्विकाचा हात आपल्या मांडीवर घट्ट दाबला गेला. तिचं हृदय वेगाने धडधडत होतं, पण तिच्या चेहऱ्यावर कुठलाच भाव नव्हता. ओंकार मात्र टेबलाच्या काचेकडे टक लावून पाहत होता. त्याचा जबडा घट्ट आवळला होता, आणि त्याच्या मुठी जणू काही वेळातच दणाणून फुटतील अशा ताठर झाल्या होत्या.

सुरेंद्रनं त्याच्या जागेवर निवांत बसून दोघांकडे पाहिलं. दोघांचीही अवस्था समजल्याने त्याच्या ओठांवर एक कुत्सित स्मित होतं.

टीव्हीवरील बातमी संपताच सुरेंद्रने निधीला टीव्ही बंद करण्यास खूण केली. निधीने लगेच स्क्रीन ऑफ केलं. रूममध्ये पसरलेली अस्वस्थ शांतता आता कुणालाच झेपत नव्हती.

रजतने नकळत उर्वशीकडे पाहिलं. तो अनभिज्ञ असल्यासारखा म्हणाला,
"इज इट टू?"

उर्वशी मात्र कोणत्याही झंझटाला महत्त्व न देता केवळ हसली आणि सहज मान हलवली.

रणजित क्षीरसागर, जो पहिल्यापासूनच थोडासा तापट स्वभावाचा होता, अखेर उखडला.

"तुम्हाला जराही धीर नाही का?" त्याने त्रागा व्यक्त केला.

दिग्दर्शक रजतने निवांत मत दिलं, "असू दे ना! आपल्या प्रोजेक्टला फुकटचं एक्स्पोजर मिळतंय!"

रणजित ताडकन् खुर्चीतून उठला. "एक्स्पोजरच हवं असेल, तर हिचं नांव हिरोशी जोडा. वाय थिस न्यू चॅप? आय डोन्ट गेट इट!"

सुरेंद्रने त्याच्याकडे पाहिलं. पेपरवेट हातात घेत त्याने डाव्या बाजूला बसलेल्या रणजितकडे हलकसं स्मित करत पाहिलं.

"काय सांगावं, कदाचित खरंच प्रेमात असतील दोघं... आर यु फिलिंग् जलस?"

रणजित तडकला. "मी? या पोरावर जळणार? गिव्ह इट अ ब्रेक, सुरेंद्र!"

उर्वशी आता चिडली.

"माईंड युअर टंग! इट्स आवर् पर्सनल मॅटर! डोन्ट स्पीक एनी रॉन्ग आबाऊट हिमा एक्सेप्ट इट और लिव्ह इट!"

रणजिताचा पारा अजूनच चढला. "म्हणजे काय? हिरो म्हणून ओंकारलाच घ्यायचं ठरवलंय का? इंडस्ट्रीला माझ्याशिवाय दुसरा पर्याय नाही, हे लक्षात ठेवा!"

उर्वशी ताडकन् उठली. तिच्या डोळ्यांत संताप चमकत होता. "म्हणूनच तुला आजवर मी सहन करतेय, रणजित!"

रूममध्ये वाद विकोपाला गेला. प्रत्येकाच्या चेहऱ्यावर वेगवेगळ्या प्रतिक्रिया उमटल्या होत्या. ओंकारचा संताप आता अनावर झाला. तो काहीही न बोलता उठला, आणि तडक बाहेर निघून गेला.

अद्विका सुन्न होऊन त्याच्याकडे पाहत राहिली. तिच्या हृदयात आधीच वेदनेचे काहूर उसळले होते, आणि आता त्याच्या निघून जाण्याने ती अजूनच हतबल झाली होती.

दार बंद झालं, आणि ती त्या बंद दरवाज्याकडे एकटक पाहत राहिली.

त्या आवाजात एक तुटलेलं नातं उमटलं होतं... आणि कदाचित एक नवं कटू वास्तव!

संध्या बेला,

सुरेंद्रच्या स्टुडिओच्या रिहर्सल रूममध्ये एकटाच बसून ओंकार पियानोच्या कीजवर बोटं फिरवत होता.

स्टुडिओच्या रिहर्सल रूममध्ये केवळ एका गोष्टीचा आवाज घुमत होता, ओंकारच्या बोटांनी पियानोवर उमटणाऱ्या वेदनांचा.

त्याचे डोळे मिटलेले होते, जणू बाहेरचं जग त्याच्यासाठी अस्तित्वातच नव्हतं. त्या पियानोमधून उमटणारा स्वर ना संपूर्ण दुःखद वाटत होता, ना पूर्ण आनंदी, तो स्वर अस्वस्थ होता... उद्विग्न, तडफडणारा.

त्या सुरात त्याच्या मनातील काहूर ऐकू येत होतं. त्या प्रत्येक नोटमध्ये एक गोंधळ होता. त्याचा राग होता, गोंधळ होता... आणि कुठेतरी दडलेलं दुःखही होतं.

पियानो वाजवताना ओंकार जणू स्वतःच्याच गहिऱ्या भावनांमध्ये गुरफटला होता. त्याच्या बोटांच्या तालाने त्या चकचकीत कीजवर एक वेगळीच कथा उमटत होती. कधी वेगवान, कधी संध. कधी कोमल, तर कधी तीव्र.

तो डोळे मिटून वेड्यासारखा वाजवत होता. त्याच्या संगीताला कुठलाही ठोस सूर नव्हता; ते संधही नव्हतं आणि जलदही नव्हतं. ऐकताना कधी वाटायचं, की हे एक दुःखभरलं गीत आहे, तर कधी हा एखादा अज्ञात भयपटाचा पार्श्वसंगीताचा भाग वाटायचा. प्रत्येक नोटमध्ये, प्रत्येक सुरात एक अस्वस्थता होती. त्याच्या आतल्या घुसमटीचा आवाज होता तो.

रिहर्सल रूमच्या बाहेर, दाराच्या चौकटीला टेकून अद्विका उभी होती. ओंकारच्या प्रत्येक स्वरासोबत तिच्या मनातील भावना हलत होत्या. तिला त्याला त्या भयाण, उदास संगीतातून बाहेर ओढावं असं वाटत होतं, पण ती तिथून हलू शकत नव्हती.

त्या बंद खोलीबाहेर अद्विका निश्चल उभी होती. तिला हे सगळं सहन करणं कठीण जात होतं. त्याच्या स्पर्शावाचूनही ती त्याच्या वेदना अनुभवत होती. पण आत जायची हिम्मत होत नव्हती.

अशीच अखेर रात्र झाली. अखेर ओंकारच्या बोटानी एक दीर्घ विराम घेतला. पियानोच्या सुरांनी दम सोडला. शेवटी, ओंकारने थांबायचं ठरवलं. त्याने डोळे उघडले. छताकडे एकटक पाहत त्याने खोल श्वास घेतला. तो क्षणभर तसाच बसून राहिला, मनातील वादळ स्थिरावण्याची प्रतीक्षा करत.

बराच वेळ गेला. संपूर्ण स्टुडिओ रिकामा झाला होता. काम करणारी मंडळी कधीचीच निघून गेली होती. लांबवरच्या कुठल्यातरी कोपऱ्यातून एकच मंद लाईट पडत होता, जणू त्या एकट्या उरलेल्या दोन अस्तित्वांना उजाळा देत होता.

मग हळूहळू तो उठला. खुर्चीवर टाकलेलं जर्किन त्याने उचललं आणि खांद्यावर टाकलं.

दार उघडून तो बाहेर पडला... आणि पाय थबकले.

समोर अद्विका उभी होती. डोळ्यांत काहीतरी अनामिक भावना व डोळ्यांत एक आशेचा एक छोटासा किरण घेऊन.

ती काही बोलली नाही. पण तिच्या नजरेत एक अस्फुट प्रश्न होता, 'हे खरंच आहे का? तू खरंच माझा नाही राहिला आहेस का?'

ओंकार तिच्याकडे पाहत राहिला. तिच्या त्या बोलक्या डोळ्यांतून आपल्या आत खोलवर जाणारा भेदरलेला प्रश्न त्याने स्पष्ट पाहिला. पण त्याच्याकडे त्या प्रश्नाचं उत्तर नव्हतं.

ओंकारनेही अपराधी भावनेने तिच्याकडे नजर टाकली. त्याने अपराधी भावनेने नजर भरून तिला पाहिलं... तो काही क्षण तिला पहात राहिला, जणू त्याला

तिच्याकडे बघायचा हक्कच उरला नव्हता. त्या नजरेत त्याच्या मनातला गोंधळ स्पष्ट होता, सांगायचं खूप काही होतं, पण शब्दांनी त्याचा हात सोडला होता. काही न बोलता, कुठलाही प्रतिसाद न देता त्याने नजर झुकवली.

शेवटी, तो निःशब्द खाली मान घालून निघून गेला. हळूहळू तो पुढे चालू लागला.

अद्विकाच्या डोळ्यांत पाणी दाटलं. संपत जाणाऱ्या प्रकाशात हरवलेली ती...

स्टुडिओ केव्हाचा रिकामा झाला होता.

ज्या काही मंद लाईट्स जळत होत्या, त्याही एकामागून एक मालवत गेल्या. आणि अखेरीस संपूर्ण परिसर काळोखात बुडाला.

त्या गडद शांततेत, त्या एकाकी अंधारात, अद्विका तशी एकटीच उभी राहिली. हरवलेली...

तिचा घुसमटणारा आवाज कुणालाच ऐकू गेला नाही. तिचं जडावलेलं मनही ओंकारने वाजवता वाजवता बंद केलेल्या पियानोच्या त्या शेवटच्या तुटलेल्या नोटसारखं त्या गूढ शांततेत विरून गेलं.

२०.

रस्ता निर्जन होता. दिव्यांच्या फिकट प्रकाशाखाली ओंकार एकटाच आकृतिबंध उमटत होता. सगळीकडे नीरव शांतता पसरली होती. केवळ अधूनमधून एखाद्या दूरच्या गाड्याचा आवाज ऐकू येत होता.

ओंकार जड पावलांनी चालत होता. अंगावर जर्किन टाकलेलं, आणि डोक्यावर जर्किनचं हुड ओढलेलं, जणू स्वतःलाच या जगापासून लपवण्याचा प्रयत्न करत होता.

त्याचा चेहरा निश्चल, पण मनात विचारांची वादळं उठलेली. तो स्वतःतच बडबडत होता,

'सॉरी, अद्विका... मी खोटं बोललो तुझ्याशी... मी तुझ्यापासून लांब जाण्याचा निर्णय घेतला, आणि तेव्हाच जाणवलं, की मी तुझ्यावर किती प्रेम करतो... पण...'

त्याच्या मनातील शब्द त्यालाच असह्य होत होते.

'पण मी तुला हे सांगू शकत नाही... सांगितलं, तर?'

तो थांबला. एका सुनसान गल्लीत, दिव्याच्या अर्धवट प्रकाशात तो उभा राहिला. दोन्ही हात खिशात घालून त्याने नजरेने आकाशाचा वेध घेतला. तिथे चंद्रही लपलेला होता.

'जर मी तुला हे खरं सांगितलं, तर तू काय करशील, अद्विका? कसं एक्सेप्ट करशील याची मलाच शंका आहे... सुरेंद्रचा खरा चेहरा तुझ्यासमोर आणला, तर? त्याने जे काही केलंय, त्याचा तुला पत्ता लागला, तर?'

एका झटक्यात त्याच्या मनात भीती उमटली.

'तुझं काय होईल, अद्विका? तुझं स्वप्न तुटेल... जसं माझं तुटलं. माझ्यासारखंच तुझाही संगीतावरचा विश्वास उडेल. आणि मला ते होऊ द्यायचं नाही... या जगात दोनच तर प्रिय गोष्टी आहेत मला, एक संगीत आणि आता; तू! आणि माझ्या दोन्ही प्रिय गोष्टी, म्हणजे संगीत आणि तू जर एकरूपच असाल, तर तुम्ही विभक्त होऊ नये हे पाहणं माझं कर्तव्य आहे! मी ज्या वेदनांतून गेलोय, त्या वेदनांतून तुला मी कधीच जाऊ देणार नाही...'

त्याच्या श्वासांचा वेग वाढला. त्याने कपाळावर हात टेकवला आणि एक खोल श्वास घेतला. जणू स्वतःलाच समजावत होता,

'मला तुला वाचवायचंय, अद्विका... तुला तुटताना मी पाहू शकत नाही... म्हणूनच मी हे सगळं सहन करतोय. तुझ्या स्वप्नांचं रक्षण करण्यासाठी मी तुला आणि पर्यायाने स्वतःलाच गमावतोय...'

त्याच्या डोळ्यांसमोर अद्विकाचा निरागस चेहरा तरळला. तिची शांत, निरागस नजर... त्याच्याकडे आशेने पाहणारे डोळे. आणि आता? आता तोच तिच्या डोळ्यांत अश्रूंचं कारण झाला होता.

ओंकारने खाली मान घातली.

"आय एम रिअली वेरी सॉरी, अद्विका..."

त्याच्या नकळत एक थंड हुंकार त्याच्या ओठांतून बाहेर पडला. मग तो पुन्हा पुढे चालू लागला...

रिक्षा भरधाव वेगाने शहराच्या रस्त्यांवरून धावत होती. रस्त्यावर त्या रिक्षाच्या सावलीशिवाय कुणीच नव्हतं. मधूनच एखाद्या ट्रॅफिक सिग्नलवर थांबावी लागली, तरी रिक्षाचा आवाज जणू अद्विकाच्या मनातील गोंधळाला अजून वाढवणारा वाटत होता.

ती कोपऱ्यात बसली होती. डोके मागे टेकवलेलं, डोळ्यांत एक विचित्र रिक्तपणा... अश्रू ओघळण्याच्या तयारीत होते, पण ती जबरदस्तीनं स्वतःला आवरत होती.

डोळ्यांसमोर ओंकारचा चेहरा झरझर सरकत होता.

'सिंगर होणं तुझं स्वप्न आहे आणि ते पूर्ण करणं माझं कर्तव्य!'

त्याचा ते वाक्य निघत नव्हतं मनातून.

हाच ओंकार होता का? जो कधी काळी त्याच्या जगण्याचं ध्येय बदलण्यास तयार नव्हता? तिला त्याचा राग आला नाही, तक्रारही वाटली नाही. पण ती असहाय्य झाली. ओंकारसाठी.

स्वतःच्या इच्छेला झिडकारून, मनाविरुद्ध आयुष्य जगणं किती यातनादायक असेल ओंकारसाठी? ओंकार ज्या गोष्टीला दूर सारू पाहत होता, तीच गोष्ट त्याच्या पुढ्यात पुन्हा आली होती... आणि फक्त तिच्यासाठी, तिच्या स्वप्नांसाठी, तिला दिलेल्या एका शब्दासाठी, तो ते सहन करत होता.

रिक्षा एका चौकात थांबली. सिग्नल लाल झाला होता.

अद्विकाचा दृष्टिक्षेप त्या लाल रंगावर स्थिरावला.

'पण जर त्याला माझ्या विषयी काही वाटतच नाही, तर मग हे सारं का?' हा प्रश्न तिला भेडसावत होता.

'त्याचं प्रेम उर्वशीवर आहे माझ्यावर नाही...' ही भावनाच तिला क्लेशकारक ठरून आतून जाळत होती.

सिग्नल सुटला तशी रिक्षा पुढे धावत राहिली. पण तिच्या मनात मात्र सगळ्या आठवणींची उलथापालथ होत होत्या. तिच्या मनातला गोंधळ काही संपत नव्हता. तिच्या मनात अनेक अनुत्तरित प्रश्नं गडद होत चालले होते...

ओंकारला तिच्या विषयी आस्था होती, हे तिला ठाऊक होतं. पण त्याला स्वतःच्या इच्छेची पर्वा नव्हती? की त्याने मुद्दामच तिच्या स्वप्नांना पुढे नेण्यासाठी स्वतःचं मन दाबून टाकलं?

ती हलकेच श्वास घेत, रिक्षाच्या सीटला घट्ट धरून बसली. तिच्या शेजारी बसलेला ड्रायव्हर एक कटाक्ष टाकून पुन्हा रस्त्यावर लक्ष केंद्रित करत होता. तोही तिच्या डोळ्यांतील गहिवरलेपणा ओळखत होता, पण अनोळखी तो काही बोलत नव्हता.

२१.

झोप लागत नव्हती. ओंकार कोचावर पडून होता, हाताखाली उशी दाबत. खोलीत मंद प्रकाश पसरला होता, पण त्याच्या मनात काळोखच अधिक होता.

'फिल्म रिलीज झाल्यावर उर्वशी आणि माझ्या ब्रेकअपची बातमी बाहेर आली, तरी अद्विकाने मला स्वीकारलं नाही, तर...?'

त्या कल्पनेने त्याच्या छातीत भीतीने धस्स झालं. त्याची धडधड वाढली.

'मी कधीच सावरू शकणार नाही...'

म्हणूनच तो तिला टाळत होता. तिच्यासमोर कठोर होत होता.

'अद्विका, जमलं तर मला माफ कर...'

त्याच्या डोळ्यांतून अश्रू ओघळले. स्वतःपासूनच लपण्यासाठी त्याने कुस बदलली, डोळे मिटले... पण अस्वस्थ मन झोपेच्या छायेतही शांत होईना.

सकाळ झाली. घरभर शांतता होती. ओंकार अजूनही कोचावरच पडून होता. डोक्यात अनंत विचारांचे वादळ घोंघावत होते.

तेवढ्यात दार उघडल्याचा आवाज आला.

सुरेंद्र आत आला. हातात एक ताजं वृत्तपत्र.

"ओंकार! उठ!"

ओंकारने डोळे किलकिले केले. क्षणभर त्याला कळेना, की सुरेंद्र त्याच्या घरात कसा आला.

"तू आत कसा आलास?" ओंकारच्या आवाजात कडवटपणा स्पष्ट जाणवत होता.

सुरेंद्र कुत्सित हसला. "तुझ्या आयुष्याचा पूर्ण कंट्रोल माझ्याकडे आहे. विसरलास का?"

मग आठवलं, सुरेंद्रकडे याच घराची एक डुप्लिकेट चावी होती.

त्याने हातातलं वृत्तपत्र टीपॉयवर फेकलं. "आपली फिल्म रिलीज व्हायच्या आधीच चर्चेत आहे! आणि याचं सगळं श्रेय तुलाच जातं!"

ओंकारच्या भुवया उंचावल्या. त्याने पेपर उचलला आणि हेडलाईन वाचली, "प्रियकरावरून उर्वशी आणि रणजित यांच्यात वाद!"

त्याच्या चेहऱ्यावरचे भाव बदलले. त्याने पुन्हा एकदा बातमीकडे पाहिलं.

"पण कॉन्फरन्स रूममधलं भांडण..." तो विचार करत म्हणाला. "हे तर..."

तो हळूच वर पाहत म्हणाला, "तू लीक केलंस?" त्याने सुरेंद्रला प्रश्न केला.

सुरेंद्रने पुन्हा तेच कुटील हास्य केलं. "करावं लागतं, मुला! करावं लागतं!"

ओंकारच्या चेहऱ्यावर तिरस्काराची छटा उमटली.

"तुला काय वाटतं, रणजित आणि उर्वशीचं भांडण खरं होतं? नाही रे! मीडियात मसाला पुरवण्यासाठीच नाटक होतं ते! माझ्या स्टेटर्जीनुसारच रणजित मीडियात जाऊन बोलला. सतत काही काही चर्चेत राहिल्यावरच प्रेक्षकांना जास्त

रस वाटेल. गॉसिप वाढेल. आणि अद्विकाला पण उर्वशी आणि तुझ्या नात्याबद्दल पटायला हवं होतं ना! त्याशिवाय ती तुझ्यापासून दूर कशी जाणार? म्हणून तिच्यासमोर हे घडवलं इतकंच !"

ओंकारच्या हातून पेपर निसटला. त्याचा चेहरा तळपला.

"सुरेंद्र!" तो कडाडला. "अजून किती खालच्या पातळीला उतरणार आहेस तू?!"

सुरेंद्रने शांतपणे सिगार पेटवली. पहिला झुरका घेत म्हणाला, "माझ्या पातळीचं सोड मुला? मी तुला मगाशीच बोललो आहे, हे सगळं करावं लागतं!"

तो दरवाज्याकडे वळला. जाता जाता त्याने मागे न पाहताच सांगितलं, "स्टुडिओवर लवकर ये. माझ्या केबिनमध्ये तुझं कॉन्ट्रॅक्ट तुझ्या सहीची वाट पाहत तयार असेल."

दरवाजा बंद झाला. खोलीत सिगारेटच्या धुरासोबत फक्त एकच गोष्ट शिल्लक राहिली, ओंकारच्या डोळ्यांत पेटलेला असहाय्य क्रोध.

ओंकारने निधीकडून कॉन्ट्रॅक्ट असलेली फाईल घेतली आणि एक शब्दही न बोलता बाहेर निघून गेला. त्याच्या डोळ्यातला उदासपणा स्पष्ट होता, पण त्याने तो लपवण्याचा प्रयत्नही केला नाही. सुरेंद्र त्याच्या जागेवरच होता, पण ओंकारने

त्याच्याकडे हुंकूनही पाहिलं नाही. ओंकारने तिच्याकडे पाहण्याचंही टाळलं. कारण त्याच्या मनात आता इतकंच ठसलेलं होतं, की हे सगळं संपलंय.

केबिनच्या बाहेर पडताच, समोरून अद्विका येताना दिसली. तिच्या नजरेत नेहमीसारखी चमक नव्हती. ओंकार तिला न पाहताच सरळ पुढे गेला. त्याच्या त्या दुर्लक्षाने ती क्षणभर थबकली. मागे वळून त्याच्या सावळट चालीकडे पाहत राहिली. त्याच्या चालण्याच्या वेगात एक उदासीनता होती, त्याच्या वागण्यात पूर्वीसारखीच शांतता, पण आज तो पूर्णपणे बदललेला वाटत होता. काहीतरी हरवत चालल्याचा भास झाला तिला. निःश्वास टाकत तिने केबिनचे दार उघडले.

"सर, आत येऊ?"

सुरेंद्र खुर्चीत सावरून बसला. "ये." तो हसून म्हणाला.

अद्विका हळूहळू पुढे आली. तिच्या डोक्यात विचारांचे काहूर उठले होते, पण चेहऱ्यावर मात्र काहीच नव्हतं.

सुरेंद्रने निधीला आवाज दिला. निधीने टेबलावर एक फाईल ठेऊन तिच्या जागी परतली. सुरेंद्रने ती फाईल अद्विकाकडे सरकवली.

"हे तुझं कॉन्ट्रॅक्ट. नीट वाचून सही कर आणि निधीकडे जमा कर. आणखी एक, तुझ्या ग्रँड लॉन्चिंगसाठी मी एक प्लॅन तयार केलाय, तुला नक्की आवडेल."

अद्विकाने फक्त मान डोलावली. कोणत्याही गोष्टीत आता उत्साह उरला नव्हता.

सुरेंद्रने पुढे काही बोलायच्या आधीच तिने उठून निघायचा इशारा केला.

"हो जा. कामाला लाग. तासाभरात तुझी डिझायनर येईल." सुरेंद्र तिला म्हणाला.

ती गप्पच राहिली. एक नजर त्याच्याकडे टाकून निघाली.

केबिनच्या बाहेर पडल्यावर अद्विका थबकली. समोरचं दृश्य तिला स्तब्ध करून गेलं. ओंकार समोर उभा होता, पण तो एकटा नव्हता. उर्वशी त्याच्याकडे पाहून हसत होती. ती हळूच पुढे सरकली आणि ओंकारला घट्ट मिठी मारली. त्याच्या गालावर हलकं चुंबन घेत, त्याचा हात हातात घेत तिने त्याला बाहेर नेलं.

ओंकार... इमोशनलेस होता.

अद्विकाच्या काळजावर कुठेतरी ठेच बसली. डोळ्यातलं पाणी लपवायचा प्रयत्न केला, पण ते तिच्या इच्छेच्या विरुद्धच वाहू लागलं. ती तिथेच उभी राहिली. मन सुन्न झालं होतं. आत कुठेतरी तुटत चाललेलं सगळं पुन्हा जोडण्याची तिच्यात क्षमता नव्हती.

२२.

फाईव्ह स्टार हॉटेलच्या ऐसपैस डायनिंगमध्ये मंद प्रकाश आणि सौम्य संगीत पसरलेलं होतं. मोठ्या काचेच्या खिडक्यांमधून बाहेरचा शांत परिसर दिसत होता. टेबलावर नाजूक फ्लॉवर अरेंजमेंट होती, आणि त्यांच्या समोर चकचकीत प्लेट्समध्ये चविष्टे डिशेस वाढल्या होत्या.

उर्वशी आनंदाने जेवत होती. तिने कॉन्टिनेंटल डिश निवडली होती, हलक्या सॉसचा सुगंध हवेत पसरत होता. पण ओंकार... तो मात्र चुपचाप आपल्या चमच्याने अन्न प्लेटमध्ये पसरवत बसला होता. त्याचं मन तिथे नव्हतं.

उर्वशीने चमच्याचा आणखी एक घास तोंडात टाकला, पण ओंकारकडे एक कटाक्ष टाकल्यावर ती थबकली.

"काय झालं?" ती हलक्या आवाजात म्हणाली. "आवडलं नाही का? दुसरं काही मागवूया?"

ओंकार अचानक भानावर आला. तिच्या आवाजाने त्याला जाणीव झाली की तो किती वेळ तसाच बसून आहे. त्याने पटकन तिच्याकडे पाहिलं, डोळ्यांतून एक क्षणभर काहीतरी उमटलं, पण त्याने ते तिथेच दडवून टाकलं. मानेने जोरात 'नाही' असं म्हणत पुन्हा शांत झाला.

उर्वशी त्याच्याकडे रोखून पाहत राहिली. तिच्या चेहऱ्यावरचं मोकळं हसू कुठेतरी विरलं. ती त्याच्या मनःस्थितीचा अंदाज घेत होती. काहीतरी होतं, जे तो तिला सांगत नव्हता.

हॉटेलच्या शांत वातावरणातही त्या टेबलावर अबोलपणाचं वादळ सुरू झालं होतं.

स्टुडिओची कॅज्युअल मिटिंगची रूम. हलकासा पिवळसर प्रकाश पसरलेला होता. मोठ्या टेबलावर अनेक रंगीबेरंगी स्केचेस मांडलेले होते. काही मॉडर्न, काही एलिगंट, काही पारंपरिक डिझाईन्स. समोर लेडी डिझायनर उत्साहाने एकेक स्केच उचलून अद्विकाला दाखवत होती.

“हा लूक क्लासिक आहे, पण तुझ्या व्यक्तिमत्त्वाला साजेसा दिसेल... हे ऑकेजनल वेअर आहे, हाय-फॅशन टचसह... आणि हा... स्पेशली ग्रँड लॉन्चसाठी डिझाइन केलाय...” डिझायनर बोलत होती, तिच्या शब्दांना आत्मविश्वास होता. हाताच्या हालचालीत एक कल्पनाशक्तीचा प्रवाह दिसत होता. पण अद्विकाच्या मनात मात्र सगळं रिकामं होतं.

तिने मानेनेच प्रतिसाद दिला. अधूनमधून हलकं हसलीही. पण तिच्या नजरेत उजळपणा नव्हता, जो असायला हवा होता. समोरच्या स्केचेसकडे तिचं लक्ष असल्यासारखं वाटत होतं, पण ती मनानं कुठेतरी दूर भटकत होती; शब्दांच्या, आठवणींच्या आणि वेदनेच्या गर्दीत...

स्टुडिओत कुठलाही अतिरिक्त आवाज नव्हता. पार्श्वभूमीला हलकंसं दुःखी संगीत ऐकू येत होतं, जे कोणत्यातरी गाण्याचं मुद्रण असावं, परंतु ते अद्विकाच्या मनावर मात्र घर करत होतं, जणू ते तिच्या आतच वाजत आहे... त्या संगीतात कदाचित तिच्या आत चाललेल्या काहूराचा आवाज मिसळला होता.

रात्रीच्या शांततेत अचानक बेल वाजली. ओंकारने तोंडावरून हात फिरवत आळस दिला आणि दार उघडण्यासाठी उठला. दार उघडताच, समोर उभ्या असलेल्या अक्षयने कसलीही पूर्वसूचना न देता त्याच्या पोटात जोराचा ठोसा घातला.

"अरे...!" ओंकार कळवळला, पण तो काही म्हणायच्या आतच अक्षयने त्याच्या उजव्या गालावर एक आणि लगेच डाव्या गालावर अजून एक सणसणीत चापट लगावली.

ओंकारने पोट आणि दोन्ही गाल एकाच वेळी हाताने धरले. त्याच्या चेहऱ्यावर वैताग स्पष्ट दिसत होता.

"काय झालं?" तो चिडून ओरडला.

अक्षयचा श्वास वेगाने चाललेला होता. त्याच्या चेहऱ्यावर संताप स्पष्ट दिसत होता.

"तू काय केलंयस, तुला माहितीही नाही का?" अक्षयच्या आवाजात आश्चर्य आणि राग दोन्ही होतं.

ओंकार काही क्षण अक्षयकडे बघत राहिला, मग शांतपणे घरात गेला.

"लीव इट यार!" तो स्टूलवर बसत म्हणाला.

अक्षयने त्याच्या त्या बेफिकीर स्वभावावर स्वतःचंच डोकं धरलं.

"तू अद्विकावर प्रेम करतोस ना?" तो पुढे सरसावला. "मग ही उर्वशी मध्ये कुठून आली? मी चार दिवस हैदराबादला काय गेलो, तर इकडे तू मोठं कोडं घालून बसलायस!"

ओंकारने नुसतेच खांदे उडवले.

"सोड ना," तो आळस देत उठला आणि किचनकडे निघाला. "तू काही घेणार का? मी अजून जेवलो नाही."

अक्षयची सहनशक्ती संपली.

"सिरीयसली?" तो हताशपणे डोकं मागे फेकत हतबल म्हणाला, "तुझं काही नाही होऊ शकत."

ओंकारने त्याच्या बोलण्याकडे पूर्ण दुर्लक्ष केलं. तो फ्रीज उघडून शिल्लक जेवण काढू लागला. त्याच्या हातून आश्चर्यकारक शांततेत चमचा प्लेटवर आदळला.

अक्षयने एक नजर त्याच्यावर टाकली आणि काहीही न बोलता दार धडाडून बंद करत बाहेर निघून गेला.

ओंकार मात्र तसाच शांत बसून राहिला, अगदी काहीच घडलं नाही अशा निर्विकार भावनेने. त्याने घास तोंडात टाकला, चघळला... आणि तेवढ्याच थंड नजरेने समोरच्या भिंतीकडे बघत राहिला.

कॉन्फरन्स रूमच्या भव्य स्क्रीनवर इव्हेंट मॅनेजर प्रेझेंटेशन देत होता. अद्विकाच्या ग्रँड लॉन्चिंगबाबत चर्चा रंगली होती. मोठ्या प्रमाणावर आयोजन होतं,

त्याचबरोबर फिल्मच्या अनाऊन्समेंटलाही तेवढीच महत्त्वाची जागा दिली जाणार होती. स्क्रीनवर नवे डिझाईन्स, लोकेशनस आणि स्टेज सेटअप्स दिसत होते.

सुरेंद्र समोर बसून एकाग्रतेने ऐकत होता. त्याच्या चेहऱ्यावर समाधान दिसत होतं. निधी आणि फिल्म प्रोडक्शन टीमदेखील लक्षपूर्वक सादरीकरण पाहत होती. पण ओंकार... तो काही वेगळ्याच दुनियेत हरवलेला होता.

त्याचं लक्ष प्रेझेंटेशनकडे नव्हतं. तो तर फक्त अद्विकाकडे पाहत होता. तिच्या प्रत्येक हालचालीकडे. तिच्या नकळत त्याच्या नजरेचा शोध तिच्यात गुंतलेला होता.

अद्विकालाही ते जाणवत होतं. पण ती न दिसणाऱ्या भिंती त्यांच्यामध्ये बांधत बसली. स्क्रीनकडे लक्ष असल्याचा आभास करत तिने ओंकारच्या नजरेला टाळलं. मात्र, तिच्या नकळत तिचे हात मुठीत घट्ट बंद झाले होते. तिच्या मनात एक वादळ घोंगावत होतं, पण चेहऱ्यावर मात्र निर्विकार शांतता.

उर्वशी मात्र वेगळंच काहीतरी टिपत होती. तिच्या नजरेत शंका चमकली. ओंकारचं अद्विकाकडे असं पाहणं तिला अस्वस्थ करत होतं.

प्रेझेंटेशन संपलं. रूममध्ये एक क्षण शांतता पसरली. मग सुरेंद्रने जोरात टाळ्या वाजवल्या.

"नाइस! वेरी नाइस! छान होईल इव्हेंट!" तो सिंगार धूराचा भपकारा सोडत समाधानाने म्हणाला. त्याने नजर फिरवत ओंकार आणि अद्विकाकडे पाहिलं, "तुम्ही प्रॅक्टिस चालू करा! कम्पोजिशन डेमो तयार आहे ओंकार?"

ओंकार थंडपणे म्हणाला, "नाही."

सगळे काही क्षण गप्प झाले. निधीने नाक मुरडलं आणि व्यंगात्मक आवाजात म्हणाली, "त्याने अजून स्क्रिप्ट पण कलेक्ट केलं नाही."

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावरची प्रसन्नता एका क्षणात मावळली.

"इट वॉन्ट वर्क लाईक धिस! लिрикस् पण तुलाच करायचे आहेत, हे विसरू नको!" त्याने आवाज कडक करत सांगितलं.

ओंकारच्या चेहऱ्यावर मात्र काहीच फरक पडला नाही. त्याने थंडपणे उत्तर दिलं, "तुझं काम झालं म्हणजे बास!"

सुरेंद्रने भुवया उंचावल्या. "कसं?"

ओंकार हलक्या आवाजात हसला. "आजपर्यंत नाही झालं?"

हे बोलून तो उठला आणि सरळ बाहेर निघून गेला.

सुरेंद्रच्या तोंडून पुढचं काहीच निघेना. विषय वाढला, तर अद्विकासमोर आपलं पितळ उघडे पडेल या धास्तीने पहिल्यांदा त्याला चितपट झाल्यासारखं करून ओंकार निघून गेला होता. त्याच्या अंगात राग खवळला होता, पण नेहमीप्रमाणे तो थेट व्यक्त करता येत नव्हता त्याला. तो चरफडत राहिला.

अद्विका मात्र गोंधळली होती. ओंकारच्या वागण्यात काहीतरी वेगळं होतं. त्याचं असं वागणं नेहमीसारखं नव्हतं.

उर्वशी मात्र गप्प होती. तिच्या चेहऱ्यावरची भावनाही समजणं कठीण होतं, शंका? नाराजी? भीती? किंवा त्या सगळ्यांचाच मिलाफ?

२३.

एका अनामिक तणावाने भारलेला दिवस... रिहर्सल रूममध्ये हलकीशी संध्याकाळची झुळूक होती. माधव आपल्या गिटारच्या तारा छेडत तल्लीन होऊन वाजवत होता. त्याच्या बोट्यांच्या हलक्या हालचालीत एक जादू होती, सातत्याने वाहणारी. कोणत्याही अडथळ्याशिवाय तो संपूर्णपणे त्या सुरांमध्ये हरवून गेला होता, जणू तो या जगात नव्हताच.

त्या लयीतच तो इतका रंगला होता की ओंकार दारातून आत आल्याचंही त्याला कळलं नाही.

"ओह, सॉरी! मी डिस्टर्ब तर नाही केलं?" ओंकारच्या आवाजाने माधवची तंद्री भंग पावली.

माधवने त्याच्याकडे पाहिलं आणि हलकं हसला. "नाही. या. या ना."

ओंकार त्याच्या जवळ आला. वातावरण थोडंसं शांत, थोडंसं गूढ वाटत होतं.

"रियाज करायचा म्हणून आलो होतो." तो माधवसमोर बसत म्हणाला.

माधव काही क्षण त्याच्याकडे बघत राहिला आणि मग अचानक म्हणाला, "इट्स द बेस्ट एस्केपिझम, राईट?"

ओंकारने भुवया उंचावल्या. "अं? काय?"

माधव हलकंसं हसला. "इट्स द बेस्ट एस्केपिझम फ्रॉम दि रियालिटी ऑफ धिस वर्ल्ड, राईट?"

ओंकार उदासपणे खुदकला, "हं!" हुंकारून त्याने दुजोरा दिला.

माधव गंभीर हसत म्हणाला. "तुम्ही कशापासून तरी पळताय. चेहऱ्यावरच दिसतंय ते."

ओंकार खिन्न हसला, पण त्याच्या त्या स्मितामध्येही जड अंतःकरणाचा एक हलकासा अंधार दिसत होता. "तुझ्याही आयुष्यात अशा काही गोष्टी आहेत वाटतं?"

माधवने गिटारच्या तारा हलक्याच छेडल्या. त्या स्वरांत एक खोल भावना होती. "कोणाच्या नसतात? असो, आपण एकाच छताखाली काम करतो, पण कधी बोललो नाही. हाऊ स्ट्रेंज! इजंट इट?" माधव हसला.

ओंकारनेही स्मित केलं, पण त्याच्या डोळ्यांतून त्याचं दुःख लपत नव्हतं. "होय!"

माधव पुन्हा म्हणाला, "बरं झालं आलात. आज वेळ मिळाला."

ओंकारने हात गुढग्यावर टेकवला. "आवाज खूप छान आहे तुझा. कुठे शिकलास?"

माधवने हलकसं कानाला हात लावलं आणि म्हणाला, "पंडित विश्वनाथ हळदीकर."

ओंकारने कौतुकाने पाहिलं. "ओह, नाईस!"

माधव त्याच्याकडे बघत म्हणाला, "थॅक्स. तुम्ही इथं खूप दिवस काम करता असं ऐकलं."

ओंकार क्षणभर थांबला. "अं... हो."

माधवने एक गडबडलेलं हसू दिलं आणि थोडा संकोचत म्हणाला, "खरं सांगायचं तर... आय एम फिलिंग जलस ऑफ यू. सुरूवातीलाच म्युझिक डायरेक्टर म्हणून बिग प्रोजेक्ट."

ओंकारने केवळ एक असहाय हसू हसला.

माधव क्षणभर थांबला. त्याच्या डोळ्यात उत्सुकता चमकली. "एक विचारू?"

ओंकारने खांदे उडवले. "विचार."

माधव थोडा बिचकत म्हणाला, "ते... खरंय?"

ओंकारने नजरेनेच विचारलं, "म्हणजे?"

माधवने हलक्या स्वरात विचारलं, "ते तुम्ही आणि सुपरस्टार उर्वशी..."

ओंकारने विषय बदलला. "माझं एक काम करशील?"

माधवच्या चेहऱ्यावर प्रश्नचिन्ह उमटलं. ओंकार काही उत्तर देईल, काही सांगेल असं वाटत होतं. तो काही विचारणार तोच ओंकारने अनपेक्षितपणे त्याच्या मांडीवर हात ठेवला. माधव गडबडला.

ओंकारने अगदी अलगत पण ठाम स्वरात फक्त एकच वाक्य म्हटलं, "अद्विकाची काळजी घे!"

माधव काही बोलायच्या आधीच ओंकार उठला आणि माधवला गोंधळात सोडून रिहर्सल रूमच्या दरवाज्याकडे वळला.

माधव त्या दरवाजाकडे पाहत राहिला, गोंधळलेल्या नजरेने. ओंकारच्या शब्दांत काहीतरी होतं... एखादं दडवलेलं दुःख, एखादी अनामिक भीती... की कदाचित एक अनुत्तरित प्रश्न.

स्टुडिओच्या रिसेप्शन डेस्कवर रोझ तिच्या कामात व्यस्त होती. पेपरवर्क सांभाळत, फोन कॉल्स अटेंड करत, आणि अधूनमधून आलेल्या लोकांना डील

करत. तिच्या समोर ठरलेल्या पद्धतीने सुरू असलेला दिनक्रम अचानक थोडा विस्कळीत झाला, जेव्हा ओंकार तिच्याजवळ आला.

"रोझ, 'म्युझिकल एंजेल'ची स्क्रिप्ट आहे?" ओंकारने विचारलं.

रोझने काही क्षण त्याच्याकडे पाहिलं. "हो, पण निधीने मेल केली नाही का?"

ओंकारने एक सुस्कारा टाकला. त्याच्या आवाजात एक स्पष्ट चिडचिड होती.

"तू देऊ शकतेस?"

रोझ थोडी अस्वस्थ झाली. "हार्ड कॉपी कुणालाही देण्यास सरांनी अलाव्ह केलेलं नाही."

ओंकार क्षणभर थांबला. मग थोडा पुढे झुकत मधमधीत स्वरात म्हणाला, "दे. आणि त्याला सांगूही नको. माधवचा फोन नंबर आणि मेल आयडी लिही त्याच्यावर."

रोझने काही क्षण विचार केला. ओंकारचा आग्रह बघून, तिने हळूच ड्राॅवरमधून स्क्रिप्ट बाहेर काढली आणि त्यावर माधवचा मेल आयडी लिहिला.

ती त्याच्या हातात स्क्रिप्ट देत म्हणाली, "पण निधीकडून का घेत नाहीस?"

ओंकारने तिच्या प्रश्नाकडे दुर्लक्ष केलं. तो शांत स्वरात म्हणाला, "जस्ट डोन्ट टेल एनिबडी."

रोझ त्याच्या डोळ्यांकडे पाहत राहिली. त्यात एक प्रकारचा तणाव आणि गूढपणा होता.

ओंकारने स्क्रिप्ट उचलली आणि कोणताही आवाज न करता स्टुडिओच्या बाहेर पडला.

रोझ त्याच्या पाठमोऱ्या आकृतीकडे पाहत राहिली, मनात एकच प्रश्न—तो हे असं का करतोय?

२४.

रात्रीची शांत वेळ होती. उर्वशी आपल्या बेडवर पडून लॅपटॉपवर ओंकारचा जुना टॅलेंट हंटचा व्हिडिओ बघत होती. स्क्रीनवर ओंकार दिसत होता, त्याच्या गाण्यातील जादू, त्याचा आवाज, त्याच्या डोळ्यांतली ती अनोखी चमक. त्यांच्यातील ती उमेद, तो आपल्या जगात हरवून गात होता, आणि उर्वशीही त्या संगीतात गुंतली होती.

तिच्या चेहऱ्यावर उमटणारे भाव संमिश्र होते. कुणालाही पाहून समजणार नाही, की ती नेमकं काय विचार करत होती. पण तिच्या डोळ्यांतली चमक आणि हळूवार स्मित सांगत होतं, तिला तो आवडतो आहे.

गाणं संपतं, व्हिडीओ थांबतो, आणि खोलीत पुन्हा शांतता पसरते. उर्वशी काही क्षण स्क्रीनकडे पाहत राहते, जणू काही अजूनही त्या क्षणात जगत आहे. मग ती हळूच मोबाईल उचलते आणि ओंकारला कॉल करते.

रिंग वाजत राहिली... पण तो फोन उचलला गेला नाही.

क्षणभर ती काही विचार करते. मग एक सुस्कारा सोडत, हळुवार हातांनी स्क्रीनवर टेक्स्ट टाईप करते...

"You are amazing! Take care! Good night!"

संदेश पाठवून तिने मोबाईल बाजूला ठेवला आणि उशीला बिलगून तिने डोळे मिटले. तिच्या चेहऱ्यावर समाधान होतं; काही गवसल्यासारखं, काहीतरी हृदयात साठून ठेवावं असं.

त्या शांत रात्री तिच्या मनात कुठेतरी ओंकारच्या गाण्याचे सूर अजूनही गुणगुणत होते...

रात्रीची वेळ. ओंकार आपल्या म्युझिक स्टुडिओच्या एका कोपऱ्यात बसला होता. समोर विखुरलेली स्क्रिप्ट आणि बाजूला ठेवलेले वाद्य. खोलीत एक मंद पिवळसर प्रकाश होता, आणि त्या प्रकाशाच्या वर्तुळात तो एकटा होता—एका वेगळ्याच जगात.

त्याच्या हातात स्क्रिप्ट होती, पण मन मात्र कुठेतरी भरकटत होतं. त्याने पहिलं पान उघडलं, शब्द वाचले, पण ते मनात उतरलेच नाहीत. तो पुन्हा वाचू लागला. हळूहळू कथा त्याला खेचून नेत होती. पानामागून पानं उलटत गेली, आणि तो त्या जगात गडप होत गेला.

सकाळ झाली होती. ओंकार स्क्रिप्ट हातात धरूनच की-बोर्डवर झोपला होता. त्याचं डोकं की-बोर्डवर आपटल्याने एक विचित्र स्वर उमटला. त्याने दचकून डोळे उघडले. काही क्षण तो स्वतःला सावरत बसला, आणि त्याचवेळी बाहेर बेल वाजली.

तो ताडकन उठून दाराकडे गेला. दरवाजा उघडताच अक्षय आत आला.

"तू?" ओंकारनं गोंधळून विचारलं, "एवढ्या सकाळी?"

"सकाळी?" अक्षयने भुवया उंचावत घड्याळ दाखवलं. "भाऊ, दहा वाजलेत! कुठाय लक्ष?"

ओंकारने झोपेतच हातातील घड्याळ पाहिलं—9:58 am.

"अरे हो..." त्याने डोळे मिचकवत उत्तर दिलं, "नवीन स्क्रिप्ट वाचत होतो. वाचता वाचता झोप लागली."

अक्षय खट्याळ हसत म्हणाला, "तुझ्या 'गर्लफ्रेंड' वाली?"

ओंकारने वैतागून नजर फिरवली. "शट अप! बोल काय आहे?"

"सुन्याच्या स्टुडिओवर नंद्याचं रेकॉर्डिंग आहे. म्हटलं तुझ्यासोबतच जावं. म्हणून आलो."

"मला आवरायला वेळ लागेल!" ओंकारनं आळस देत सांगितलं.

"लागू दे! मला तरी कुठं घाई आहे?" अक्षय बिनधास्त पाय पसरत म्हणाला, "आज नंद्या स्वतःच रेकॉर्डिंग करणार आहे."

ओंकार त्याकडे दुर्लक्ष करत बाथरूममध्ये गेला.

अक्षयने इकडे-तिकडे पाहिलं आणि ओंकारची स्क्रिप्ट उचलली. त्याने काही पाने चाळली आणि गुंगून वाचू लागला.

काही वेळाने ओंकार तयार होऊन बाहेर आला.

अक्षय त्याच्याकडे पाहत म्हणाला, "भारी आहे रे स्टोरी!"

ओंकार त्याच्या शब्दांकडे बघून हसला, पण ते हसू तुटक होतं. डोळ्यांत थोडीशी निराशा होती.

"हा..." तो म्हणाला, "पण रिअल लाईफ ही फिल्म इतकी साधी, सोपी, सरळ नसते ना... 99.9% लव्हस्टोरीज फेलच होतात ना रिअल लाईफमध्ये..."

अक्षय त्या वाक्यावर काही क्षण स्तब्ध राहिला. त्याचाही चेहरा गंभीर झाला होता. दोघेही त्या क्षणात काहीतरी खोलवर जाणत होते, एक अस्वस्थ, कडवट सत्य...

गाडीच्या आतल्या वातावरणात एक जड शांतता पसरली होती. अक्षय स्टीयरिंगवर दोन्ही हात ठेवून पुढे बघत होता. त्याच्या बाजूला ओंकार खिडकीतून बाहेर पाहात बसला होता. त्याच्या चेहऱ्यावरच्या भावांवरून काहीतरी गंभीर विचार त्याला पछाडले होते, हे अक्षयला जाणवत होतं. पण ओंकार मात्र मुकाट्याने बसला होता.

बाहेरचं वातावरण सुरम्य होतं. रस्त्यावरच्या झाडांच्या सावल्या गाडीच्या विंडस्क्रीनवर नाचत होत्या. पण आतल्या आत मात्र एक ताणलेली शांतता होती. अक्षयला ती शांतता सहन होत नव्हती. त्याच्या मनात असंख्य प्रश्न उसळत होते. शेवटी तो वैतागाने म्हणाला,

"तुझ्या डोक्यात नक्की काय चालू आहे कळेल का? तू असा गप्प बसलास की भीती वाटते काही विचित्र काही करशील अशी, जे तू नेहमी करतोस. बोल ना? अद्विकाच्या बाबतीत काही चुकीचा निर्णय तर घेतला नाहीस ना? मघसच्या तुझ्या बोलण्यावरून तर तसंच वाटतं, की अजून काही तरी गडबड तू नक्की केलीयेस! का करणार आहेस?"

ओंकारने त्याच्याकडे पाहिलं नाही. तो खिडकीतून बाहेर पाहात राहिला. त्याच्या डोळ्यांसमोर काहीतरी चित्रं उमटत होती, पण तो त्यांच्याशी बोलत नव्हता.

अक्षयचा वैताग आणखी वाढला. त्याने स्टीयरिंगवर जोरात हात आपटला आणि ओरडला, "डॅम यू!"

गाडीचा वेग वाढला. अक्षयला वाटलं, जर वेग वाढवला तर कदाचित त्याच्या मनातलं ताणलंपण विरून जाईल. पण ओंकारचं मौन त्याला आणखी अस्वस्थ करत होतं.

थोड्या वेळाने अक्षय शांत झाला. त्याचा आवाज हळूवार झाला.

"तू माझ्या मित्रासारखा नाहीस वागत... तू काय विचार करतोयस? तू काय शोधतोयस? मला सांग, नाहीतर मी तुला कशी मदत करू?"

ओंकारने शेवटी अक्षयकडे पाहिलं. त्याच्या डोळ्यांमध्ये एक अवर्णनीय भावना होती. तो काही बोलला नाही, पण त्याच्या नजरेतून सगळं सांगितल्यासारखं वाटत होतं.

अक्षय शांतपणे पुढे चालवत होता. गाडीच्या आत शांतता परत आली होती, पण ती जड आणि गहन होती. दोघांच्या मनातलं अंतर कमी झालं नव्हतं, पण ते दोघेही जाणून होते की काहीतरी बदललं होतं. गाडी पुढे सरकत होती, आणि दोघांच्या मनातलं अंतरही वाढत होतं.

२५.

सुरेंद्रच्या स्टुडिओचा दिवस सुरू झाला होता. बाहेर उन्हाचा प्रकाश तेजस्वी होता, पण स्टुडिओच्या आत एक वेगळीच दुनिया वसली होती, संगीत, कलाकार, आणि त्यांचं न संपणारं जग होतं हे.

ओंकार स्टुडिओच्या दाराशी पोहोचताच, रिसेप्शनिस्ट रोझने त्याला अडवलं. ती काहीशी उत्साहात होती, पण ओंकारच्या चेहऱ्यावर गोंधळ स्पष्ट दिसत होता.

"आज तुमचं फोटोशूट आहे," रोझने सांगितलं.

ओंकारने तिच्याकडे अविश्वासाने पाहिलं. "माझं?"

"हो! उर्वशी मॅमच्या ऑफिसवर सेट-अप आहे. तुला त्यांनी स्वतः सांगण्याचा प्रयत्न केला, पण तू फोन उचलला नाहीस बहुदा. म्हणून माझ्याकडे निरोप सोडला आहे." ती शांतपणे म्हणाली.

त्या क्षणी अक्षय बाजूला उभा होता. त्याने ओंकारकडे पाहिलं आणि खांदे उडवत म्हणाला, "तू निघ. मी जातो रेकॉर्डिंगला."

तो म्हणता म्हणता आपल्या खिशातून कारच्या किल्ल्या काढून ओंकारच्या हातात ठेवल्या आणि निघून गेला.

ओंकार काही क्षण तिथेच उभा राहिला. फोटोशूट? उर्वशीच्या ऑफिसवर? त्याला अजूनही काही पटत नव्हतं. पण त्याने मागे फिरून पावलं उचलली...

ओंकार गाडीतून उतरला. समोर मोठी, भव्य इमारत उभी होती, 'एंजेल अँड को.'

त्याने नजर वर केली, चमकत्या अक्षरांत लिहिलेलं नांव त्याच्या डोळ्यांवर उमटलं. ही उर्वशीची दुनिया होती.

इमारतीच्या प्रवेशद्वारात एक व्यक्ती त्याची वाट पाहत उभी होती, नरेंद्र, उर्वशीचा मॅनेजर. तो ओंकारकडे पाहून हसला.

"गुड आफ्टरनून, सर! कम विथ मी," तो नम्रपणे म्हणाला.

ओंकारने एक हलकं स्मित केलं आणि त्याच्या मागोमाग इमारतीत शिरला.

नरेंद्र त्याच्यासमोर चालत होता, आणि ओंकार मागून त्याच्या पावलांना अनुसरत होता. ऑफिस आतून अफलातून होतं. चमचमतं, आधुनिक, आणि भव्यदिव्य. प्रत्येक गोष्ट नीटनेटकी आणि महागडी वाटत होती.

ओंकारचं लक्ष त्या वातावरणात गुंतलं. हे काही त्याच्या रोजच्या जगण्यासारखं नव्हतं. एका कलाकाराच्या साधेपणातून, तो एका ग्लॅमरस दुनियेत प्रवेश करत होता.

आता पुढे काय? हे नव्याने उलगडत जाणारं नातं, ही नवी अनुभूती... त्याच्या मनात प्रश्नांचे तरंग उमटत होते.

ओंकारने टोकदार भिंतींच्या भव्यतेकडे पाहत ऑफिसमध्ये प्रवेश केला. आत एक वेगळीच दुनिया होती, झगमगती, प्रतिष्ठित आणि कुठेतरी त्याच्यासाठी अपरिचित अशी. त्याच्या डोळ्यांत या नव्या दुनियेबद्दलचा एक मिश्र भाव उमटला.

नरेंद्र त्याच्या पुढे चालत होता, आणि ओंकार त्याच्या मागोमाग. आतल्या भव्य दिव्य स्टुडिओत अनेक लोक कामात गुंतले होते. त्याने एक नजर फिरवली आणि समोर दिसली,

अद्विका.

ती एका जबरदस्त डिझायनर ड्रेसमध्ये फोटोशूट करत होती. तिच्या चेहऱ्यावर आत्मविश्वास होता, तिच्या हालचालींमध्ये मोहक सहजता. क्षणभरासाठी ओंकारची नजर तिच्यावर स्थिरावली. आणि तो तिच्याकडे पाहतच राहिला.

अद्विकाचा डिझायनर वस्त्र हे मराठी पारंपरिक आणि आधुनिक डिझाइनचा एक सुंदर मिश्रण होता. तिचे हे परिधान एका नवनिर्मितीचा नमुना होता, ज्यात पारंपरिक नऊवारी साडीची गंभीरता आणि आधुनिक फॅशनची ठळकता एकत्र आली होती. साडीचा पदर सुंदरपणे मराठी पद्धतीच्या चित्रकलेने चित्रित होता, ज्यामध्ये पारंपरिक पैठणीच्या नक्षीचा वापर करून त्याला एक नवीन आयाम देण्यात आला होता. रंगसंगतीमध्ये गहन लाल, सोनेरी आणि निळ्याचे मिश्रण होते, ज्यामुळे तिचा हा परिधान अधिकच तेजस्वी दिसत होता.

ओंकारच्या नजरेत अद्विकाचे सौंदर्य एका सुरेल गाण्याप्रमाणे उतरले होते. तिच्या हालचालींमधील मोहक सहजता त्याला भाळून टाकण्यासाठी पुरेशी होती.

परंतु, अद्विकाच्या डोळ्यांमध्ये जिवंतपणा नव्हता. ती फोटोशूट करून घेत होती, पण तिच्यासाठी हे सगळंच औपचारिक होतं हे ओंकारला सुद्धा समजून गेलं. आणि तो अधिकच खिन्न झाला.

तेवढ्यात उर्वशी आनंदाने त्याच्याकडे धावत आली. ती अलगद त्याचा दंड पकडत म्हणाली, "थँक्स तू आलास?"

ओंकारच्या स्पर्शात गुंतलेल्या उर्वशीकडे पाहताच अद्विकाचा चेहरा उतरला. तिचा फोटोशूट सुरूच होता, पण तिची उदास नजर वारंवार ओंकारकडे जात होती.

फोटोग्राफर तिला प्रोत्साहित करत म्हणाला, "ग्रेट शॉट्स अद्विका! पण जरा हसू येऊ देत चेहऱ्यावर."

ती एक जबरदस्तीचं स्मित करत पुढे वळली. मात्र, ओंकारकडे पाहताना तिच्या डोळ्यांत काहीतरी हरवल्यासारखं वाटत होतं.

उर्वशी ओंकारच्या दिशेने हसत म्हणाली, "तुझ्यासाठीच थांबलोय! चेंज करून घे. टीना, गिव्ह हिम हिज क्लोथ्स."

टीना ओंकारकडे आली आणि एका सुंदर डिझायनर सूटसह म्हणाली, "हे घ्या, सर!"

ओंकारने सूट घेतला, पण त्याच्या चेहऱ्यावर काहीच भावना नव्हत्या. चेंजिंग रूममध्ये जाऊन त्याने कपडे बदलले. बाहेर येताच मेकअप आर्टिस्ट आणि हेअर स्टायलिस्ट त्याला तयार करू लागले.

टीना त्याला न्याहाळत म्हणाली, "यू लूक ग्रेट सर!"

ओंकारने तणावयुक्त स्वरात उत्तर दिलं, "थँक्स."

इंडस्ट्रीतील हे सर्व प्रवाद म्हणजे बेगडी आणि नाटकी आहेत हे तो जाणून होता. त्यात त्याला कधीच स्वारस्य नव्हतं. आणि आता तर असणं शक्यच नव्हतं.

ओंकार देऊ पर्यंत दरम्यान उर्वशीचे सोलो शूट चालू होतं.

चेंज करून बाहेर आल्यास उर्वशीने पहिल्यांदा ओंकारकडे नजर टाकली आणि ती खुश झाली. उत्साहाने ती त्याच्या दिशेने आली आणि त्याचा हात धरून म्हणाली, "लूक एट यू, हँडसम!"

ओंकारने एक कृत्रिम स्मित केलं. तो स्वतःवरच वैतागला होता.

त्यांचं फोटोशूट चालू झालं.

दुसरीकडे आपले फोटोज पाहत असलेल्या अद्विकाच्या नजरा सतत त्यांच्यावर होत्या. त्यांची जवळीक अद्विकाला सहन होत नव्हती. तिच्या मनात एक अनामिक वेदना उसळत होती.

मग, फोटोग्राफरच्या सूचनेनुसार ओंकारचं सोलो फोटोशूट सुरू होतं. उर्वशी फोटोग्राफरच्या मागे उभी राहून त्याच्याकडे पाहत होती. ती त्याला हसू देण्यासाठी इशारे करत होती.

ओंकारचा चेहरा निर्विकार होता. फोटोग्राफर त्याला स्मित करण्यास सांगत होता, पण ओंकारला त्यात काही रस नव्हता. शेवटी, उर्वशीच्या मोहक स्मिताने त्याचं लक्ष वेधलं.

तो तिच्याकडे पाहत नकळत हसला.

याच वेळी, अद्विकाच्या मनात ओंकारबद्दल असलेल्या भावनांचा गुंता वाढत चालला होता. तिचे डोळे त्याच्यावर रोखले गेले, आणि हळूहळू तिचा चेहरा नाराजीनं उतरला.

ओंकारचे शूट झाले. ते फोटोज फोटोग्राफरने उर्वशीला दाखवले. ती बेहद खुश झाली.

ऊर्वशी जागीच उभ्या ओंकारकडे पाहून म्हणाली, "डन!"

उर्वशी फोटोकडे पाहून आनंदाने हसली. "थँक यू ऑल!" ती समाधानाने म्हणाली.

मग सर्वांना उद्देशून बोलली, ' थँक्यु ऑल. यू ऑल कॅरी ऑन. विल टेक अ लिव्ह." ती तिच्या मॅनेजरला सूचना देत म्हणाली, "नरेंद्र, लूक अप्टर देम."

तो "हो!" म्हणाला.

तिने सर्वांना धन्यवाद दिले आणि लगेच ओंकारचा हात पकडला. तो काही बोलण्याआधीच ती त्याला घेऊन बाहेर निघाली.

त्याच वेळी, अद्विका त्या दोघांकडे पाहत उदासपणे होती. तिच्या मनात काहीतरी निसटून जात असल्याचा हळवा सल होता. अद्विका हताश त्यांच्याकडे पाहत उभी होती.

उंचच उंच असलेल्या 'एंजल अँड को.'च्या इमारतीच्या टेरसवर ओंकार शांत उभा होता. समोर संपूर्ण शहराचा विस्तीर्ण नजारा पसरलेला होता. हजारो इमारती, हलणारी वाहनं, आणि त्यांच्या मध्ये धावणारी लोकं, प्रत्येकजण कुठल्या ना कुठल्या दिशेने निघाला होता. वाऱ्याच्या झुळुकीने त्याच्या केसांना स्पर्श केला.

उर्वशी रेलिंगला टेकून त्याच्याकडे बघत हसत होती. तिच्या चेहऱ्यावर सहजतेचं हास्य होतं, पण डोळ्यांत विचारांचे थर उसळत होते. केस वारंवार चेहऱ्यावर येत होते. तिने हलकेच ते मागे सारले आणि एका शांत स्वरात विचारलं,

"तुला मी आवडते?"

ओंकारने तिच्याकडे पाहिलंही नाही. समोरचं शहर न्याहाळत तो तितक्याच भावनाशून्य आवाजात म्हणाला, "तू कोणाला नाही आवडत?"

उर्वशी हलकंसं हसली. तिने नजर खाली घेतली आणि पुन्हा त्याच्याकडे पाहत म्हणाली, "मग, माझा खरा बॉयफ्रेंड होशील?"

ओंकारने चमकून तिच्याकडे पाहिलं. त्याच्या नजरेत एक प्रकारचा अविश्वास दाटला. उर्वशी त्याच्याकडे बघून पुन्हा पण समजूतदार हसली.

"मला माहिती आहे, तुझं उत्तर नाही असंच आहे," ती हळुवारपणे म्हणाली, "पण मनाचं समाधान म्हणून विचारलं. आयुष्यभर खदखद नको म्हणून."

ती क्षणभर थांबली. नजरेतली मस्ती अदृश्य झाली होती. गंभीर होत तिने पुढे जोडलं, "आमच्या या खेळामुळे तुझं आयुष्य खूपच स्पोर्ट्स झालंय, नाही? पण सुरेंद्र सरांमुळे आता हे सगळं इतकं पुढं गेलंय, की मी पण काही करू शकत नाही."

ओंकार काहीच बोलला नाही. तो अजूनही शांतपणे शहराकडे पाहत राहिला. उर्वशीने निःश्वास सोडला.

"खरं, तू काळजी करू नको. फिल्म रिलीज झाली, की आपलं ब्रेकअप झाल्याचं आणि मी तुला सोडल्याचं मी स्वतःच अनाऊन्स करेन. तुला कुणी वाईट म्हणणार नाही!"

क्षणभर शांतता पसरली. वाऱ्याचा आवाजही आता स्पष्ट ऐकू येत होता.

उर्वशी पुन्हा बोलू लागली, "एक विचारू?"

गंभीर ओंकारने संमतीचा हलकासा आवाज केला.

"तू अद्विकावर प्रेम का करतोस?"

ओंकार चपापला, स्तब्धच राहिला.

"म्हणजे, हे विचारणं माझा अधिकार नाही... पण तुझ्या डोळ्यांतच दिसतं ते." ती पुढे म्हणाली.

तिने ओंकारकडे एक क्षणभर पाहिलं, आणि मग हसत खाली नजर टाकली.

"खरं तर तुझं तिच्यावरचं प्रेम पाहूनच मी तुझ्या प्रेमात पडले. वाटलं, कसायंस तू?! कसलीच अपेक्षा न करता किती अथांग, अमर्याद प्रेम करतोस तिच्यावर. कारणाशिवाय होतं तेच प्रेम; नाही का? निःस्वार्थ, निरपेक्ष असतं, तेच प्रेम. बाकी सर्व व्यवहार. आणि हे तुझ्यामुळं उमजलं मला, म्हणूनच मीही प्रेमात पडले तुझ्या, कारणाशिवाय, तू माझा होशील या अपेक्षेशिवाय. हे माहीत असून, की तुझे हे प्रेम माझ्या वाट्याला कधीच येणार नाही."

तिच्या चेहऱ्यावर समजूतीचं हलकसं स्मित उमटलं, पण डोळ्यांत अश्रू उभे राहिले.

"तुझे हे प्रेम मला कधीच मिळणार नसलं, तरी पण म्हणून माझं तुझ्याबद्दलचं प्रेम कमी नाही होणार... कदाचित ते वाढतच जाईल, तुझ्या अद्विकावरच्या प्रेमासारखं..." ती गंभीर बोलत होती, पण एक समाधानी स्मित तिच्या सुहास्य मंडलावर निर्व्याज तरळत होतं, तिच्या ओंकारवरील प्रेमासारखंच...

ती एक क्षण थांबली. डोळ्यातलं पाणी अडवण्याचा व्यर्थ प्रयत्न करत म्हणाली,

"म्हणूनच मी तुझ्यासारखं जगायचं ठरवलंय. कोणत्याही अपेक्षेशिवाय. पण किमान या प्रवासात मित्र म्हणून राहशील सोबत? कसंय ना, की मी तुझ्या इतकी स्ट्रॉंग नाहीये..."

ओंकारने काही क्षण तिच्या शब्दांचा अर्थ शोधत मनात विचार केला. मग तो हळूच म्हणाला, "सोबत राहीन की नाही हे मी सांगू शकत नाही. पण मित्र नक्की राहीन..."

उर्वशीने डोळ्यांतलं पाणी हलकेच पुसलं. तिच्या नजरेत कृतज्ञतेची झळक होती. ती पुढे सरसावली आणि ओंकारच्या गालावर अलगद ओठ टेकवले.

"थॅक्स..." ती समाधानी स्मिताने म्हणाली.

ती आता तिथे अधिक वेळ थांबू शकली नाही. वातावरणातील आणि त्यांच्यातील ताण सहन न होऊन ती निघून गेली.

"सॉरी." जाण्याच्या तिला ओंकार अधीरनेने म्हणाला.

तिच्या प्रेमाला आपण कधी न्याय देऊ शकणार नाही या अपराध भावनेने ओंकार तिची क्षमा मागत होता. हे उर्वशी समजली. तिच्या मनापर्यंत त्याची ही नितळ भावना अलगद पोहीचली होती.

ती गोड नितळ हसली, "अपोलोजी एक्स्प्रेटेड. ती म्हणाली आणि निघून गेली.

ओंकार तसाच उभा राहिला. वाऱ्यात हलणाऱ्या तिच्या सावलीकडे तो पाहत राहिला, संदिग्धपणे, एका न समजणाऱ्या भावनेत हरवून...

२६.

एंजल अँड को.च्या आलिशान लॉबीमध्ये हलकासा गोंधळ पसरलेला होता. ऑफिसातली मंडळी आपल्या कामात मग्न होती, पण ओंकार मात्र भरभर पायऱ्या उतरून बाहेर पडण्याच्या घाईत होता. त्याचा चेहरा तणावाखाली होता, डोळ्यांत एक प्रकारची उदासीनता होती.

तेवढ्यात, लॉबीत समोरून सुरेंद्र आला आणि त्याने ओंकारच्या मार्गातच अडथळा उभा केला.

"फोन तर उचलत नाहीच तुम्ही कधी!" सुरेंद्रने जरा चिडून सुरुवात केली, "ऑनलाईन तरी येत जा! मी पाठवलेल्या सगळ्या स्क्रिप्ट, शेड्यूल डिटेल्स सगळं अनरीड दाखवतंय!"

ओंकारने त्याच्याकडे पाहिलंही नाही.

सुरेंद्रचा आवाज आणखी कडवट झाला, "मुकाट्याने कामाला लाग! डोन्ट ट्राय टू र्युन् माय बिझनेस, और आय वॉन्ट स्पेअर यू!" तो दात ओठ खाऊन बोलला.

ओंकार अजूनही शांतच. त्याच्या चेहऱ्यावर कोणताही भाव नव्हता.

"चार दिवसांनी प्रोडक्शन लॉचिंग इव्हेंट आहे आणि त्याचवेळी मुहूर्तही. मला किमान एक गाणं तरी तयार हवंय! घोळ घालू नको!"

सुरेंद्रच्या आवाजातली जरब कोणालाही हादरवू शकली असती, पण ओंकार त्याच निर्विकारपणाने त्याच्याकडे पाहत राहिला. एका क्षणभरासाठीही त्याने प्रतिकार केला नाही, स्पष्टीकरण दिलं नाही.

फक्त, शांतपणे पावलं टाकत तो तिथून निघून गेला.

सुरेंद्रच्या चेहऱ्यावर चीड स्पष्ट होती. ओंकारच्या या बेफिकिरीचा त्याला प्रचंड राग येत होता.

"बास्टर्ड!" त्याने संतापाने आपली मुठ घट्ट आवळली.

ओंकार काय करेल, हा विचार त्याला अस्वस्थ करत राहिला...

संध्याकाळचं मळभ वातावरण ओंकारच्या घरातल्या खिडकीतून आत शिरत होतं. सूर्यास्ताचा मंद प्रकाश ओंकारच्या मागील खिडकीतून आत येत होता. सूर्याच्या शेवटच्या काहीशा कोवळ्या, पण थोड्याशा उदास किरणांनी संपूर्ण खोलीला एक वेगळीच शांतता दिली होती.

त्याच्या खोलीतल्या म्युझिक स्टुडिओत एक प्रकारचं गूढ सौंदर्य पसरलं होतं. मोठा की-बोर्ड, काही गिटार्स, रेकॉर्डिंग सिस्टम, सगळं जागच्या जागी होतं, पण त्या खोलीत ओंकारच्या मनातली घालमेलच सर्वाधिक जाणवत होती. बोटानी एका नव्या, अनामिक सुरावटीला आकार देत तो बसला होता. स्वर जुळवण्याचा प्रयत्न करत, पण त्याच्या विचारांची विखुरलेली तुकड्यांसारखीच ती धून भटकत राहिली.

तेवढ्यात, मोबाइलचा आवाज खोलीत घुमला. तीच शांतता भंग पावली. ओंकारने हलकंसं चमकून स्क्रीनकडे पाहिलं. अक्षयचा कॉल होता. काही क्षण तो केवळ बघत राहिला, जणू काही त्या स्क्रीनमधून अक्षय बोलतच होता. मग त्याने रिसिव्ह केलं. पण तो बोलला नाही.

त्याचवेळी सुरेंद्रच्या स्टुडिओमध्ये वेगळंच वातावरण होतं. बाहेरचा संध्याकाळचा गडद होत जाणारा रंग आतल्या प्रखर प्रकाशात विरून जात होता. मोठ्या काचेच्या भिंतींनी बंदिस्त असलेल्या त्या स्टुडिओत एक वेगळीच धावपळ होती. ध्वनिमुद्रणासाठी आलेले कलाकार, तंत्रज्ञ, काही कर्मचारी सतत कुठे ना कुठे वावरत होते. एका बाजूला मोठं मिक्सिंग कन्सोल, समोर स्टुडिओचा साऊंडप्रूफ भाग, आणि एका कोपऱ्यात सुरेंद्रच्या ऑफिसचं अद्वितीय सेटअप.

अक्षय स्टुडिओच्या लांबट कॉरिडॉरमधून आत शिरला. चेहऱ्यावर चिडचिड स्पष्ट होती. फोन घट्ट पकडून त्याने संतापाने विचारलं, "कुठायस मर्दा? मला रिसिव्ह करायला का आला नाहीस?" त्याचा आवाज थोडा दडपण आणणारा होता, "सुरेंद्र पण बोंबलालाय तुझ्या नावानं माझ्याकडं!"

पलीकडून अजूनही काहीच उत्तर नव्हतं.

"तुझ्या डोक्यात काय चालू आहे सांगशील का मला!" आवाजात आता काळजी झरू लागली.

काही क्षण काहीच आवाज आला नाही. अक्षयच्या कपाळावर आठ्या उमटल्या. थोड्या वेळाने त्याचा स्वर अजूनच तीव्र झाला. "साल्या सुसाईडचा विचार तर करत नाहीयस ना?"

क्षणभर फोनच्या दुसऱ्या बाजूला अबोल गूढ शांतता पसरली... आणि अचानक, फोन कट झाला.

अक्षय गार पडला. त्याच्या चेहऱ्यावर भीती आणि अस्वस्थता दाटली.

"मित्च्! याच्याशी डील कसं करायचं, तेच कळत नाही!" स्वतःशीच पुटपुटत त्याने धावतच पायऱ्या उतरणं सुरू केलं. ओंकारच्या हालचालींचा काहीही थांगपत्ता नव्हता... आणि आता मनात एकच प्रश्न घोघावत होता, ओंकार खरंच कुठल्या तरी टोकाच्या विचारांत तर नाही ना?

ओंकारच्या खोलीत संध्याकाळचं गहिरीत सावट पसरलेलं. टेबलावर लॅपटॉप, की-बोर्ड, काही विस्कटलेले कागद, पेन, आणि पाण्याचा अर्धा भरलेला ग्लास. तो एकटक स्क्रीनकडे पाहत होता. की-बोर्डवर बोटं ठेवल्या ठेवल्या एखाद्या अनुभवी वादकासारखी ती आपसूक वाजू लागली. एखादा सूर जुळला, की त्याच्याच तालात मानेने हलत तो गुणगुणू लागायचा. मध्येच सुचलेलं काहीसं पटकन कागदावर उतरवायचं. या सगळ्याचा वेग एवढा वेडसर होता, की जणू काही वेळ ओंकारच्या भोवती गोठून गेला होता.

रात्र झाली. खोलीत फक्त टेबल लॅम्पचा म्लान प्रकाश. हाती गिटार घेत त्याने नवा सूर जुळवला. एका तालावर थांबत त्याने हळूच स्वर लावले. स्वराला आवाजाची साथ मिळाली आणि खोलीत संगीताची लय दरवळत गेली. आणि तोच सूर मोबाईलच्या रेकॉर्डिंगमध्ये कैद होत गेला.

पहाटेचे शुभ्र किरण खिडकीतून आत आले. ओंकारने शेवटची नोट वाजवली आणि गिटार बाजूला ठेवली. तो हळूहळू मागे रेलला. एक दीर्घ श्वास घेत छताकडे नजर लावली. 'शेवटी एकदाचं झालं...' काहीतरी पूर्ण केल्याच्या भावनेने त्याच्या चेहऱ्यावर थोडं समाधान आलं, पण त्याचवेळी काहीतरी गहिरं, अनामिक ओझं त्याच्या मनात तसंच होतं. तो डोळे मिटून खुर्चीत शांत बसला.

काही वेळाच्या शांततेनंतर दरवाज्याची बेल वाजली.

ओंकार एका झटक्यात जागा झाला. त्याने घड्याळाकडे पाहिलं. अजून सूर्य व्यवस्थित वर आला नव्हता. बेल पुन्हा वाजली. त्याने टेबलवरचा एक कागद चटकन फाडला आणि कचऱ्याच्या डब्यात टाकला. पण काही तुकडे बाहेर पडले. तो गडबडून उठला आणि त्याने दार उघडायला गेला.

दारात अक्षय उभा होता. बेलवरचा त्याचा हात अजूनही थोडासा हवेतच राहिला होता.

"किती वेळ वाजवतोय बेल! मला वाटलं मेलास की काय!" अक्षयने मिश्कील टोमणा मारला.

ओंकार क्षणभर थांबला. त्याच्या चेहऱ्यावर थोडं हसू उमटलं. "विचार तर तोच आहे..." तो सहज बोलून गेला.

अक्षयचा चिडला, त्याच्या भुवया उंचावल्या. "काय?"

"काही नाही रे. चेष्टा केली!" ओंकारने हात झटकला.

"नाही, मरच तू. मग नरकात मी आलो, की तुला चांगला सडकतो की नाही बघ!" अक्षय दम देत बोलला.

"तू आज काही कामानं आलास? पुन्हा सुरेंद्रच्या स्टुडिओत रेकॉर्डिंग आहे का?" ओंकारने विषय बदलला.

"नाही, सहज आलो." अक्षय म्हणाला खरा. पण खरं हेच होतं, की तो ओंकारची काय स्थिती आहे हेच काळजीपोटी बघायला आला होता.

"बरं. मी येतो आवरून. तोपर्यंत चहा कर."

"होय! मी तुझी बायकोच आहे ना?" अक्षयने खट्याळपणे उत्तर दिलं.

ओंकार हसला. "ठीक आहे. बस. मीच करतो."

ओंकार आत निघून गेला. अक्षयने त्याच्या खुर्चीत बसत की-बोर्डशी खेळ सुरू केला. काहीसा रँडम सूर वाजवत तो थोडा वेळ रमला. पण अचानक त्याची नजर डब्यातून बाहेर पडलेल्या कागदांच्या तुकड्यांकडे गेली. त्याच्यावरचा अर्धवट दिसणारा मजकूर सुद्धा काही विचित्र जाणवले.

"हम्म..." तो सावध झाला. तो वाकून ते तुकडे उचलू लागला. काहीसं वाचण्याच्या प्रयत्नात त्याचा चेहरा गंभीर होत गेला. मग तो गडबडीने उरलेले तुकडे डब्यातून बाहेर काढू लागला. एका मागोमाग एक तुकडे जोडताच त्याच्या डोळ्यांसमोर काही अक्षरं स्पष्ट झाली...

त्या क्षणीच ओंकारच्या पावलांचा आवाज जवळ आला. अक्षयने घाईघाईने ते तुकडे खिशात कोंबले आणि पुन्हा खुर्चीत बसला.

ओंकारने त्याच्याकडे एक कटाक्ष टाकला. "तू घेऊन आला असशीलच." मस्करीत तो म्हणाला.

अक्षय लगेच विषय बदलत खवट आवाजात म्हणाला, "कर अर्धा!"

काही वेळातच दोघं टेबलावर चहा घेत बसले होते.

ओंकारने हसत विचारलं, "मी मेलो की नाही, हेच बघायला आलास ना?"

अक्षयने खट्याळ हसत उत्तर दिलं, "काय करायचं? नवऱ्याची काळजी बायकोलाच घ्यावी लागते ना!"

ओंकार हसला. "हे काय सतत सुरू आहे तुझं सारखं नवरा-बायको काय?"

"तर काय? तुला भेटल्या पासून तोच फील येतोय मला. तुझे मूड स्विंग्स मला सांभाळावे लागतात नेहमी." अक्षय वैतागाने म्हणाला.

"मी तसा मुलगा नाही हं!" ओंकारने चेष्टा केली.

अक्षय थोडा गंभीर झाला. "म्हायताय कसायंस साल्या. पण तू जसा आहेस तसा तरी कुठं वागतोयस?"

क्षणभर शांतता पसरली. ओंकारचा चेहरा थोडा कठोर झाला. "कट इट आऊट यार! चहा पिऊन झाला असला तर निघ. टेबलवर चावी आहे कारची!"

अक्षय उठला. "तुझ्याकडे येऊन चूक केली. मर!" तो खोटा राग आणून निघून गेला.

ओंकारने मान हलवत स्वतःवरच त्रागा व्यक्त केला.

रिहर्सल रूममध्ये अद्विका आपलं गाणं म्हणत होती. 'जीवन आणि जगणं किती सुंदर आहे...' अशा अर्थाचं गाणं तिच्या सुरात साकार होत होतं.

माधव तिच्या सोबत गिटारवर साथ देत होता. मधूनच तोही मेल पार्ट गात होता. दोघांचा ताल जुळला होता, सूर जुळले होते. रिहर्सल रूममध्ये फक्त गाण्याचा आणि गिटारच्या सुरांचा आवाज भरून राहिला होता.

गाणं संपलं तसं बाहेरून टाळ्यांचा आवाज आला. सुरेंद्र दारात उभा होता.

"ब्रावो! ब्रावो!" तो टाळ्या वाजवत पुढे आला, "चांगली प्रगती आहे!"

"थँक्यू सर!" दोघे एकत्र म्हणाले.

सुरेंद्रने हलकसं स्मित केलं.

"माधव, जरा इकडं ये."

माधवने गिटार एका बाजूला ठेवली आणि पटकन उठला.

"दोन मिनिटं." सुरेंद्र अद्विकाकडे बघून म्हणाला.

"शोअर सर." अद्विका हसून म्हणाली.

सुरेंद्रने माधवला घेऊन बाहेर नेलं.

सुरेंद्र चालता चालता माधवच्या खांद्यावर हात ठेवला. रिहर्सल रूमचं दार ओढून घेत तो थांबला.

"तू 'ए म्युझिकल एंजल'ची स्क्रिप्ट वाचलीस का? काल पाठवली होती तुला."

"हो, थोडी वाचली. पूर्ण नाही वाचता आली."

"जेवढी वाचलीस, तेवढ्यात तुला कोणती गाण्याची सिच्युएशन आहे असं वाटलं?"

"आत्ता आम्ही त्याच सिच्युएशनवरच गाणं म्हणत होतो."

सुरेंद्र क्षणभर स्तब्ध झाला. त्याला यावर विश्वासच बसत नव्हता.

"गॉड! अमेझिंग!" तो हसला. "म्हणजे तू तयारही केलंय आधीच?"

माधवने सहजपणे मान हलवली. "हो."

सुरेंद्रचा चेहरा उजळला. "गुड! मग फिल्मच्या मुहूर्ताला हे गाणं घेऊया. म्युझिकल लव्ह स्टोरी आहे, त्यामुळे गाण्याशिवाय मुहूर्त होणं योग्य नाही. अद्विकाचा लॉन्चिंग इव्हेंटही मुहूर्ताच्या शॉटनंतर ताबडतोब आहे. आणि तो ओंकार... त्याने अजून काहीच काम केलेलं नाही. इव्हेंट अवघ्या तीन दिवसांवर आलाय."

माधव जरा गोंधळला. "पण सर, हे कसं शक्य आहे? आणि नांव..."

सुरेंद्रने एक मोठा श्वास घेतला. "नांव ओंकारचं असणार. पर्याय नाही. आधीच मार्केटमध्ये फिल्मचा म्युझिक डायरेक्टर म्हणून त्याचंच नाव झळकलंय. आणि त्यात तो प्रोड्यूसरचा बॉयफ्रेंड आहे. वि कान्ट डू एनीथिंग अबाऊट इट."

माधवने बेमनाने होकारार्थी मान हलवली. त्याच्या चेहऱ्यावर नाराजी स्पष्ट दिसत होती.

सुरेंद्रने त्याच्याकडे पाहिलं. "यालाच म्हणतात स्पोर्ट्समनशिप. गुड!"

मग तो खिशातून सिगार काढत आपल्या केबिनकडे वळला.

अक्षय स्टडी टेबलसमोर बसला होता. समोर कागदांचे तुकडे पसरले होते, ओंकारच्या घरी त्याला सापडलेले, फाडले गेलेले कागद.

त्याने शांतपणे एकेक तुकडा उचलला आणि त्यांना नीट जुळवू लागला. काही मिनिटांतच, त्या विस्कळीत शब्दांनी एक संपूर्ण विचार मांडला.

त्याच्या नजरेखालून अक्षरं सरकत होती आणि चेहऱ्यावरचे भाव हळूहळू बदलत होते. शब्दांत गुंतलेल्या भावनांचा तो अर्थ लावू पाहत होता. ओंकारच्या मनात नक्की काय चालू होतं? त्या तुकड्यांमध्येच उत्तर दडलं होतं.

तो ते वाचू लागला... शब्दांमागचं भावनांचं मंथन त्याच्या चेहऱ्यावर उमटू लागलं. ओंकारच्या मनातील दडलेल्या भावना तो कागद बोलत होता. अक्षयने खोलवर श्वास घेतला आणि बाजूला पडलेल्या कागदावर ते सारं पुन्हा उतरवायला सुरुवात केली.

लिहिताना एक-एक वाक्य पुन्हा जुळवताना त्याच्या मनातही काही भावना उमटल्या. तो थांबला, विचार केला आणि त्याने स्वतःच्या मनातल्या काही ओळी त्यात मिसळल्या. त्याने काय लिहिलं होतं, हे फक्त त्यालाच माहीत होतं.

२७.

ओंकार आपल्या लॅपटॉपसमोर बसून होता. बोटं जलदगतीने किबोर्डवर चालत होती. स्क्रीनवर शब्द उमटत होते. लिहिलेल्या गाण्यांचे बोल होते ते. त्याच्या प्रत्येक ओळीत काहीतरी वेगळं होतं, भावना होत्या, वेदना होत्या, आणि त्याच वेदनेतून जन्मलेली जिद्द होती.

टार्इपिंग पूर्ण होताच त्याने एक दीर्घ श्वास घेतला. लॅपटॉपच्या स्क्रीनकडे पाहत काही क्षण तो स्थिर राहिला. नंतर तो हलला, आणि काही क्लिक्सच्या मदतीने त्याने फाईल पीडीएफ स्वरूपात सेव्ह केली. त्या फाईलला 'A Musical Angel' नांव दिलं.

डेस्कटॉपवरील एका ठरावीक फोल्डरमध्ये ही फाईल ठेवून त्याने ती उघडली. काही क्षणभर त्याच्या नजरेखाली गेल्यावर त्याने समाधानाने मान हलवली. काहीच वेळात त्याने ती फाईल ई-मेलला अटॅच केली आणि माधवचा मेल आयडी टाकून पाठवली.

मेल पाठवून झाल्यावर त्याने मोबाईल उचलला. काही क्षण विचार करत राहिला. त्याच्या डोक्यात काहीतरी फिरत होतं. काहीतरी निश्चित केल्यासारखं त्याने टार्इप करायला सुरुवात केली. टार्इप झाल्यानंतर काही वेळ तो स्क्रीनकडे पाहत राहिला. मग एका क्लिकने तो मेसेज पाठवून दिला.

तो मेसेज नक्की काय होता? कुणाला पाठवला? हे फक्त ओंकारलाच माहीत होतं.

माधव आपल्या खोलीत एकटाच बसला होता. संध्याकाळी मंद प्रकाश खोलीभर पसरला होता. त्याने हलकासा कोंड घालून डोळे मिटले आणि पार्श्वभूमीला शास्त्रीय वाद्यमेळ सुरू झाला. स्वरांची लयबद्ध हळुवार आंदोलने त्याच्या मनाला कुठल्याशा अंतरंगात घेऊन जात होती.

अचानक, मोबाईलचा मेसेज टोन वाजला. माधवने डोळे उघडून मोबाईलकडे पाहिले. स्क्रीनवर ओंकारचा मेसेज झळकत होता –

"Please check the mail. - Omkar!"

माधवने लगेचच मेल उघडला. ओंकारने पाठवलेला 'डेमो फोल्डर' पाहून त्याने लगोलग तो डाउनलोड केला. त्यात असलेल्या एका पीसवर क्लिक करून तो ऐकू लागला हळुवार, शांत, आणि विलक्षण मंत्रमुग्ध करणारा संगीत प्रवाह त्याच्या कानांमधून खोलवर मनात झिरपत लागला. एका वेगळ्याच विश्वात त्याची हरवलेली जाणीव अलगद प्रवाहित होत राहली.

ते दैवी अनुभव देणारं संगीत ऐकता ऐकता अनाहूतपणे त्याच्या डोळ्यांतून अश्रू ओघळू लागले. गालावरून विरघळत जाताना त्याच्या मनातील गुंता आणखी घट्ट होत जातो.

"खरंच... किती दैवी आहे हे! माझ्या पातळीच्या कितीतरी पटीने उच्च... मी उगाच त्याचा राग धरला. ओंकारच याला पात्र आहे!" माधवने स्वतःशीच कबुली दिली.

क्षणभर तो स्तब्ध झाला. मग भरकटणाऱ्या विचारांना बाजूला सारून त्याने फोन उचलला आणि ओंकारला कॉल लावला. पण फोन उचलला गेला नाही.

थोड्याच वेळात पुन्हा एक मेसेज टोन वाजला.

"या डेमो वरून तूच म्युझिक तयार कर. लिरिक्स पण आहेत मेलमध्ये, बघितले असशीलच. मला एक काम आहे. मी नसेन काही दिवस. अद्विकाला छान शिकव. काळजी घे. तुझीही आणि... तिचीही!"

माधव मेसेजकडे पाहत राहिला. ओंकारच्या या शब्दांत काहीतरी वेगळीच झळ होती. त्याने गहिरी नजर त्या मेसेजवर रोखली आणि तो अंतर्मुख झाला.

माधव सुरेंद्रच्या समोर बसला होता. चेहऱ्यावर चिंतेचे सावट स्पष्टपणे दिसत होते. सुरेंद्र शांतपणे त्याच्या उत्तराची वाट पाहत होता.

"सर... ओंकारने सगळी गाणी तयार केली आहेत. लिरिक्स आणि डेमो पाठवलेत." माधवने संथ स्वरात सांगितले.

सुरेंद्रचा चेहरा आश्चर्य आणि समाधानाच्या मिश्र भावनांनी उजळला. "मग? तू डेव्हलप करू शकतोस ना?"

माधव थोडा घुटमळला. "एक्चुअली... त्याने मलाच त्यावर काम करायला सांगितलं आहे."

सुरेंद्र अधीरतेने खुर्चीत पुढे सरसावत म्हणाला, "गुड. मग ताबडतोब काम सुरू कर! दोन दिवसांत सगळी गाणी अट्रिकाकडून रेकॉर्ड करून घे. मेल व्हॉईससाठी तुझाच आवाज वापर."

माधवने निर्धाराने मान हलवली. "ओके सर."

सुरेंद्रने टेबलावर हलकेच बोटं ठोकत निधीकडे पाहिलं. "निधी, रेकॉर्डिंगचे स्नॅप्स, व्हिडीओज सोशल मीडियावर टाका. न्यूजमध्ये ते फिरवा. पॅपराझींची टीम तयार ठेवा. मीडियालाही कव्हर करायला सांगा. पुढील दोन दिवसांत गाण्याचं मार्केटिंग जोरात झालं पाहिजे. पीआर कंपनीला ट्वेन्टी फोर बाय सेव्हन कामाला लावा."

"हो सर!" निधीने तत्परतेने उत्तर दिलं.

सुरेंद्र काही क्षण स्थिर नजरेने समोर पाहत राहिला. त्याच्या चेहऱ्यावरच्या रेषा जड होत गेल्या. काहीतरी खोलवर विचार करत तो गंभीर झाला.

माधव लगोलग कामालाही लागला. सुरेंद्रच्या स्टुडिओ मध्येच माधव आणि
अद्विका विरहाची गझल रेकॉर्ड करत होते...

"मालवतांना दिवा जरासा
दिवा जरासा जरा थरथरला
अन् संध्येचा स्वर गहिवरला

आठवतांना प्रकाश आपला
जरा कवडसा मनात दिसला
अन् संध्येचा स्वर गहिवरला

कधी हरपला कुठे हरवला
उजेड सारा मनात लपला
अन् संध्येचा स्वर गहिवरला

आता शोधतो घन तिमीरातच
प्रवास सारा कधी संपला
अन् संध्येचा स्वर गहिवरला

मालवतांना दिवा जरासा
दिवा जरासा जरा थरथरला

अन् संध्येचा स्वर गहिवरला..."

ओंकारच्या शब्द-संगीतात गुंतून, त्या शब्दांत विरघळत, अद्विका पूर्णपणे हरवून गेली होती. तिचा आवाज सुरेल होता, पण त्याच्या आर्त सुरांमध्ये दडलेली भावना अधिक खोल होती. रेकॉर्डिंग दरम्यान तिच्या मनात ओंकारच्या पहिल्या भेटीपासूनच्या सर्व आठवणी उमटत होत्या; ती पहिली नजरभेट, पहिली जाणीव, पहिला हाताचा स्पर्श... प्रत्येक लयीत आठवणींची मालिका सुरू होती. गाण्याच्या लयीसोबतच मनातल्या त्या क्षणांची एक वेगळीच कंपोजिशन होत चालली होती.

गुलाबाच्या पाकळ्यांतून मुक्त होणारं फुलपाखरू तिने पाहिलं आणि त्याच वेळी मनात ओंकारशी असलेल्या बंधाची साखळी तुटल्याचा भास झाला. तिच्या स्वरातली तगमग आणखीनच वाढली. स्टुडिओत शांतता दाटली. प्रत्येक जण त्या स्वरांनी भारावला होता.

संध्याकाळी, अद्विका एकटीच रेकॉर्डिंग रूममध्ये उभी होती. तिच्या कपड्यांत बदल झाला होता. तीच गझल पुन्हा सुरू झाली, पण आता ते तिच्या आतल्या आवाजाचं प्रतिबिंब होतं; वेदनेचं, प्रेमाचं आणि संपूर्ण समर्पणाचं.

रेकॉर्डिंग संपताच रेकॉर्डिस्ट मोठ्या स्माईलसह थंब्स-अप करत म्हणाला, "डन!"

अद्विकाने हेडफोन काढले, माईकवर ठेवले आणि बाहेर आली. तिच्या चेहऱ्यावर थोडं समाधान होतं, पण डोळ्यांत अजूनही भावनांचा पूर दाटलेला होता.

उर्वशी उत्साहाने पुढे झाली आणि तिच्या हातात हात घेत म्हणाली, "यु हॅव हॅवन्ली व्हाईस अद्विका! यु आर सिम्प्ली ग्रेट!"

सुरेंद्रने व्हिडिओग्राफर आणि फोटोग्राफरला खुणेने त्यांचा क्षण टिपण्यास सांगितलं. उर्वशी हसून पोज देत होती, पण अद्विका मात्र अचल स्थिर होती. काही स्नॅप्स घेतल्यानंतर सुरेंद्र दोर्धीकडे गेला आणि त्यांच्यासोबत काही फोटो काढले. त्यानंतर त्याने रजत आणि रणजितला देखील बोलावलं, आणि त्यांचे ग्रुप फोटो घेतले गेले.

माधव मात्र या सगळ्यापासून बाजूलाच राहिला. त्याने एक कटाक्ष टाकला आणि परत मागे फिरला.

सुरेंद्र स्मित करत उर्वशीला म्हणाला, "मी माणसं नेहमी पारखूनच घेतो."

उर्वशी हसून त्याच्याकडे पाहत म्हणाली, "याह! लाईक ओंकार! त्यानं म्युझिकपण किती सुंदर दिलंय."

सुरेंद्र हलकंसं हसला आणि त्याच्या आवाजात सूचकता जाणवली. "ती निवड माझ्यापेक्षा तुझी अधिक आहे!"

उर्वशीला त्याचा अर्थ समजला. ती ओठांच्या कोपऱ्यांतून मंद हसली आणि डोळ्यांत एक वेगळीच चमक झळकली.

"राईट!" ती हलक्या आवाजात म्हणाली.

सुरेंद्रने हातातील फोनकडे पाहिलं आणि म्हणाला, "बरं चला. ऑर्गनायझरचा फोन आला होता. अरेंजमेंट पहायला बोलावलं आहे त्यानं."

स्टुडिओतला भारलेला क्षण मागे टाकून सगळे पुढील तयारीसाठी निघाले.

सुरेंद्रच्या स्टुडिओच्या लॉबीमध्येही संध्याकाळची चाहूल लागली होती. दिवसभराच्या रेकॉर्डिंगनंतर सगळेच थोडे दमलेले, पण समाधानाने भरलेले होते. सुरेंद्र, उर्वशी, रजत, रणजित, अद्विका, माधव आणि निधी असे सगळे स्टुडिओच्या बाहेर पडत होते.

तेवढ्यात रिसेप्शनिस्ट रोझ आपल्या जागेवरून उठली. तिच्या चेहऱ्यावर काहीसं औत्सुक्य होतं.

"सर!" तिने सुरेंद्रला हाक मारली.

सुरेंद्रने वळून तिच्याकडे पाहिलं. "हं? काय झालं?"

रोझने हातात एक पाकीट उचललं. "अद्विका मॅमसाठी कूरियर आलाय."

सुरेंद्रने हलकासा निःश्वास सोडला. "आत्ता आम्ही गडबडीत आहोत. तिच्या घरी पाठवून दे."

"ओके सर!" रोझने तत्परतेने मान डोलावली.

अद्विकाने त्या पाकिटाकडे क्षणभर पाहिलं, पण काही विचारण्याची तिला इच्छाच झाली नाही. ती थोडीशी उदास होतीच. शेवटी, 'इथे' कोणी पाठवलं असावं याचा विचार न करता तिने पुढे चालायला सुरुवात केली.

सगळे स्टुडिओच्या बाहेर पडले, आणि संध्याकाळच्या थंडगार झुळुकीने त्यांना अलगद स्पर्श केला.

२८.

रात्रीच्या मोकळ्या आकाशाखाली एक भव्यदिव्य स्टेज उभारला गेला होता. स्टेजच्या समोर विस्तीर्ण मोकळी जागा, तिथे बसण्यासाठी रचलेल्या खुर्च्या, भव्य स्क्रीन आणि प्रकाशयोजना. सगळं काही एकदम भुरळ घालणारं होतं. प्रत्येक गोष्ट अगदी बारकाईने सजवली होती. त्या आलिशान व्यवस्थेने सर्वांनाच प्रभावित केलं होतं.

रजत, रणजित, उर्वशी, अद्विका, माधव, सुरेंद्र आणि प्रोडक्शन मॅनेजर सगळे तिथे उभे होते. त्यांच्या समोर इव्हेंट ऑर्गनायझर महेश मोठ्या आत्मविश्वासाने उभा होता.

उर्वशीने हसून त्याच्याकडे पाहिलं. “यू हॅव डन अ वेरी गुड जॉब, मिस्टर महेश!”

महेशने नम्रतेने मान झुकवली. “थँक्यू, मॅम!”

उर्वशीने अद्विकाकडे वळून आनंदाने विचारलं, “आपल्या फिल्मसोबत तुझं लॉचिंगही एकदम ग्रँड होणार आहे, अद्विका! आवडलं तुला?”

अद्विकाच्या चेहऱ्यावर कुठलाही भाव नव्हता. तिच्या नजरा तटस्थ, आवाज निर्विकार, “छान आहे.” एवढंच निरुत्साही म्हणाली ती.

उर्वशीच्या चेहऱ्यावरचा उत्साह एका क्षणात ओसरला. अद्विकाला यात काहीही रस नाही, हे स्पष्ट दिसत होतं. त्यामुळे तिने आणखी काही विचारण्याचं टाळलं.

महेश पुढे सरसावत म्हणाला, “उद्या फिल्मचा मुहूर्ताचा शॉट झाला की लगेचच प्रेस कॉन्फरन्स सुरू होईल. नॉर्मल ऑडियन्सलाही प्रवेश असेल. त्यांच्या समोरच फिल्मचं म्युझिक लॉचिंग, त्याचबरोबर ओंकार आणि अद्विका मॅमचं ग्रँड लॉचिंग आणि एक जबरदस्त लाईव्ह कॉन्सर्ट होईल. आम्ही बेस्ट हेअर ड्रेसर, बेस्ट कॉस्च्युम डिझाइनर, बेस्ट मेकअप आर्टिस्ट्स आणि फूड अरेंजमेंट केली आहे. त्याचप्रमाणे, कलाकारांसोबतच आलेल्या मीडिया मेंबर्स आणि ऑडियन्सची विशेष देखभाल केली जाईल.”

रजत समाधानाने हाताची घडी घालून म्हणाला, “नाइस! वेरी नाइस! तुम्ही जागा पण एकदम परफेक्ट निवडली आहे. लोकेशन इथून फक्त दहा मिनिटांच्या अंतरावरच आहे. सोयीस्कर आहे सर्वांसाठी.”

महेशचा चेहरा आनंदाने उजळला. “येस सर! आम्ही प्रत्येक गोष्ट अगदी परिपूर्ण ठेवायचा प्रयत्न केला आहे.”

सगळ्यांनी एकमेकांकडे पाहिलं. वातावरणात एक वेगळाच थरार होता. नव्या पर्वाची चाहूल, मोठ्या यशाची किनार... पण त्याचवेळी कुणाच्यातरी अनुपस्थितीची एक हळवी जाणीवही त्या गडबडीत मिसळून गेली होती.

त्या भव्य स्टेज समोर टाकलेल्या खुर्च्या प्रेक्षकांनी खचाखच भरलेल्या होत्या. संपूर्ण टीम स्टेजवर उभी होती. फोटोसाठी पोझ देत, प्लॅशलाईट्सच्या चमचमत्या उजेडात. बाजूलाच असलेल्या मोठ्या स्क्रीनवर चित्रपटाचे सर्व हे कलाकार झळकत होते.

उर्वशीचा उत्साह ओसंडून वाहत होता, पण त्याच्या अगदी विरुद्ध, ओंकारचा चेहरा निर्विकार होता. तो एकटक दूर क्षितिजावर कुठेतरी पाहत होता, जणू विचार करत होता, 'मी इथे काय करतोय?'

उर्वशी मात्र संपूर्ण आत्मविश्वासाने त्याच्या अगदी जवळ जाऊन उभी राहिली, कॅमेऱ्यासमोर सुंदर हास्य देत. तिच्या डोळ्यांत आनंदाची चमक होती. पण अद्विका... ती त्या गर्दीत असूनही वेगळीच वाटत होती. खोटं हसू चेहऱ्यावर ठेवूनही तिच्या डोळ्यांतील उदासी दडवता येत नव्हती. ती मुद्दामच दोघांपासून काही पावले दूर उभी होती.

तेवढ्यात एका पत्रकाराने प्रश्न टाकला, “उर्वशी मॅम, तुम्ही म्हणता की, कॉलेजपासूनच तुम्ही दोघं प्रेमात आहात. पण आमच्या माहितीप्रमाणे, तुमची कॉलेजेस वेगवेगळी होती.”

उर्वशी हलकं हसली.

“तुम्ही मीडियावाले शुद्ध पाण्यातही गढूळपणा शोधून काढाल. होय, आमची कॉलेजेस वेगळी होती. पण प्रेम करण्यासाठी एकाच कॉलेजमध्ये असायला लागतं का? आम्ही कॉलेजपासूनचे लव्हर्स आहोत, पण एकाच कॉलेजमध्ये असताना प्रेमात पडलो असं नाही. आमची ओळख एका म्युच्युअल फ्रेंडमुळे झाली होती.”

तिचं उत्तर पूर्ण होण्याआधीच ओंकारने खिशातून एक अंगठी काढली. संपूर्ण हॉल शांत झाला. उर्वशीने आश्चर्याने त्याच्याकडे पाहिलं.

ओंकार तिच्या डोळ्यांत नजर रोखून म्हणाला, “उर्वशी, आज मला आपल्या नात्यावरील सगळ्या शंका पुसून टाकायच्या आहेत.”

त्याने तिच्या बोटात अंगठी घातली. उर्वशी आनंदाने हरखून गेली. प्रेक्षकांनी टाळ्या वाजवल्या. कॅमेऱ्यांचे फ्लॅश पुन्हा चमकू लागले.

रात्रीच्या शांततेत अद्विका अचानक दचकून जागी झाली. खोलीत अंधार होता. खिडकीच्या पडद्यांमधून स्ट्रीटलाइट्सचा म्लान प्रकाश आत येत होता. तिचा श्वास वेगाने चाललेला. अंग घामाने डबडबलेलं. क्षणभर तिला भानच राहिलं नाही.

तिने मोठा श्वास घेत स्वतःला सावरलं. ती थोडा वेळ तशीच बसून राहिली, मग टेबललॅम्प लावला. त्याच्या प्रकाशात तिची नजर बाजूला पडलेल्या कुरिअरकडे गेली. 'हे ओंकारने तर...' तिच्या मनी शंका दाटली.

तिने हलकेच ते उघडलं. आत एक पत्र होतं. ओंकारचं नांव होतं त्यावर.

'अद्विका,

मी पहिल्यांदा तुला भेटलो, तेव्हा मी म्युझिकला कंटाळलो होतो. त्या म्युझिकला, जे माझं जीवन आहे. म्हणूनच म्युझिकशी संबंध नसणाऱ्या तुला मी आपलं मानलं. वाटलं तुझ्यासोबत नवीन आयुष्य सुरू करू शकतो. मला तुझ्यासमोर 'मी' म्हणून जगायचं होतं. जे मला साध्यही होत होतं. पण नंतर आश्रमात कळलं, की तू गातेस. पण तरी तू व्यवसायिक गाण्यात नव्हतीस म्हणून हायसं वाटलं.

'पण जेव्हा मला कळलं, की तुला गायिका व्हायचं आहे, तेव्हा ठरवलं, की माझ्या स्वार्थासाठी तुझ्या स्वप्नांना नाही मारायचं! तुझं स्वप्न पूर्ण करायचं! मी चाललोय अद्विका, नवीन संधीच्या शोधात... चाललोय या स्वार्थी दुनियेपासून दूर. तुझ्या स्वप्नांसाठी, तुझ्यासाठी नवीन विश्व निर्माण करायला...!

'ते मला साधलं, तर येऊन तुला घेऊन जाईन.

'पण जाण्याआधी तुला भेटायचं आहे. वेळ आणि ठिकाण तूच ठरव.

- तुझाच? ओंकार...'

अद्विकाच्या डोळ्यांतून अश्रू ओघळू लागले. शब्द पुसट व्हायला लागले. ती ओंकारचं पत्र पुन्हा पुन्हा वाचत होती. प्रत्येक वाक्यात त्याचा आवाज तिला ऐकू येत होता.

शेवटी, अश्रू आवरत तिने झटकन मोबाईल उचलला.

अश्रूबिंदूमुळे तिचे डोळे धूसर होतं. बोटं थरथरत होती. पण तरीही तिने एक मेसेज टाईप करायला सुरुवात केली...

२९.

ओंकारच्या घरात अजूनही अंधुकसा अंधार होता. उशिरापर्यंत झोप न लागल्याने त्याने अखेर उठायचं ठरवलं. खोलीभर नजर फिरवली. सर्व काही जसं होतं तसंच होतं, पण तरीही काहीतरी निघून गेल्यासारखं वाटत होतं.

तो हळूच उठला, कपाट उघडलं आणि ट्रॉली बॅग बाहेर काढली. त्याने जो निर्धार करून ठेवला होता, त्यावर आत्ता अंमल करण्याची वेळ आली होती... एकेक करून त्याने त्यात आवश्यक कपडे, काही कागदपत्रं आणि आपली नोटपॅड ठेवली. या घरात त्याच्या असंख्य आठवणी होत्या, पण आता त्याला इथून पुढे निघायचं होतं.

गिटारकडे बघून त्याने ती हलकेच उचलली. बोटं त्या तारेवरून नकळत फिरली आणि एक हलकीशी कंपनं खोलीभर उमटली. या गिटारने त्याला त्याचं आयुष्य दिलं होतं. मग त्याने ती सावधपणे गिटार कव्हरमध्ये ठेवली.

बाल्कनीत ठेवलेली छोटी गुलाबाची कुंडी त्याने हातात घेतली. त्याने अद्विका त्याच्या आयुष्यात आल्यावर लावलेले हे रोपटे होते. त्या फुलांकडे पाहत काही क्षण शांत उभा राहिला. त्याच्या ओठांवर एक मंद स्मित उमटलं आणि मग तो ते रोप घेऊन बाहेर निघाला.

घराच्या दरवाजाकडे जाताना एक क्षण तो थांबला. आताच्या शांततेतही जुन्या आठवणी गोंगाट करत होत्या. त्याने डोळे मिटले, एक दीर्घ श्वास घेतला आणि घर लॉक केलं.

बाहेरचा रस्ता अजूनही शांत होता. गार वारा वाहत होता. दूर कुठेतरी एखादा कुत्रा हलकासा भुंकत होता. रस्त्यांवरील दिवे मंद प्रकाश टाकत होते.

ओंकारने ट्रॉली बॅगचा हँडल पकडला आणि तो गप्पगुमान पुढे निघाला. गिटारची केस त्याच्या खांद्यावर होती, आणि हातात गुलाबाची कुंडी.

तो जात असताना मात्र त्याला कुणीतरी पाहत आहे, हे त्याच्या गावीही नव्हतं.

समोरच्या एका अंधाऱ्या कोपऱ्यात एक उंच सावली स्तब्ध उभी होती. त्या माणसाच्या चेहऱ्यावर गडद हुडीचं आच्छादन होतं. त्याचं संपूर्ण शरीर अंधारात विलीन झाल्यासारखं वाटत होतं.

ओंकारच्या नकळत ती व्यक्ती हलकीशी सरकली. ओंकार जसजसा पुढे जात होता, तशी ती सावली जणू ओंकारचीच सावलीसारखी हलत होती.

पहाटेच्या त्या निरव शांततेत एक गूढ खेळ सुरू होता, ज्याचा ओंकारला अजिबात अंदाज नव्हता.

अद्विकाच्या घरासमोर ओंकार शांत उभा होता. गळ्यात गिटार केस अडकवलेली, खांद्यावर ट्रॉली बॅग आणि हातात एक लहानशी गुलाबाची कुंडी. त्याच्या चेहऱ्यावर गडद मास्क आणि हुडी ओढलेली होती, जणू काही त्याने स्वतःलाच जगापासून लपवून घेतलं होतं.

त्याने दाराजवळील बेल हलकेच वाजवली. काही क्षणांतच आतून पावलांचा आवाज आला आणि दरवाजा उघडला. अद्विकाची आई उभी होती ती. ती थोडी आश्चर्यचकित झाली. तिच्या नजरेने ओंकारला अपादमस्तक न्याहाळलं

ओंकारने एका हाताने ती गुलाबाची कुंडी पुढे केली.

"मी अद्विकाचा मित्र," त्याने शांतपणे म्हटलं. "आज तिच्यासाठी मोठा दिवस आहे. माझ्या शुभेच्छा म्हणून तिला हे द्या."

आई काही क्षण स्तब्ध राहिली. तिच्या चेहऱ्यावर हलकासा विचार आला. मग ती म्हणाली, "ती फिल्मसिटीत असेल. आज तिच्या चित्रपटाचा मोठा कार्यक्रम आहे. तुम्ही स्वतःच द्या ना तिला. थोड्याच वेळात आम्हीही तिथे निघतोय. हवं असेल तर सोबत या."

ओंकारने क्षणभर तिच्या नजरेला नजर दिली. मग नकळत त्याचा चेहरा अजून खाली झुकला.

"नाही. मी जातो. गडबड आहे. ती तिकडे आहे माहीत आहे, पण तितका वेळ नाही माझ्याकडे. गावी जायचं आहे." तो इतकंच म्हणाला. आणि मग हातातील गुलाबाची कुंडी आईच्या पायाशी ठेवली.

ती काही बोलणार, तोच तो वळला. पाठीवरील गिटार आणि ओढत असलेल्या बॅगेसोबत तो संथ पावलांनी रस्त्याकडे चालू लागला.

"कोण आलेलं म्हणून सांगू?" आईने विचारलं.

पण ओंकार उत्तर न देता पुढे चालत राहिला.

आई त्याच्या त्या निःशब्द इसमाकडे पाहत राहिली. त्या गुलाबाच्या कुंडीवर नजर फिरवली. तिच्या मनात एक अस्पष्ट शंका आली. एक गूढ जाणिव.

दार उघडंच राहिलं. पण ओंकार कधीच दिसेनासा झाला होता.

अद्विका सकाळीच समुद्रकिनारी येऊन बसली होती. लाटांचे मंद आवाज तिच्या कानात गुंजत होते, पण तिचं मन मात्र दुसऱ्याच विचारांत हरवलेलं होतं.

तिनं नकळत हातात धरलेला मोबाईल उघडला. ओंकारचा मेसेज आला आहे का, हे पाहण्यासाठी तिने चटकन इनबॉक्स तपासला.

मोबाईल स्क्रीनवर कोणताही नवीन मेसेज नव्हता. फक्त सुरेंद्रचा एकच मेसेज दिसत होता,

'वेळेत पोहोच. उशीर करू नकोस!'

तिने स्क्रीनकडे काही क्षण नुसतं पाहिलं. घड्याळ 7:26 एएम दाखवत होतं.

तिच्या मनात एक हलकीशी निराशा उमटली. त्याने मेसेजच वाचला नाही अजून. मला पत्र पाठवून त्याने असं का करावं... हे तिला समजत नव्हतं. पण तिला अपेक्षा होती, तो येईल... तो येईपर्यंत ती त्याची इथे वाट पाहणार होती... मग कितीही वेळ लागला तरी चालणार होतं तिला...

तिने मोबाईल अलगद मुठीत घेतला, नजर समुद्राकडे वळवली आणि पुन्हा वाट पाहत बसून राहिली.

ओंकारनं फिल्म सिटीच्या मुख्य गेटपाशी येऊन उभा राहिला. बरीच माणसे आत जात होती. दाराशी एक वॉचमन उभा होता, त्याच्या नजरेत चौकसपणा होता.

"दादा, उर्वशी मॅमच्या फिल्मचं इव्हेंट कुठे चाललंय?" ओंकारनं विचारलं. वॉचमननं हातानं दिशा दाखवली. "असं सरळ पंधरा मिनिटं चालत जा, मिळेल तिथे."

"थँक्यू दादा!" ओंकारनं नकळत हलकसं स्मित दिलं आणि वॉचमनच्या सांगितलेल्या दिशेनं चालू लागला.

इव्हेंटची जागा; ओंकार थोडा दूर उभा राहिला. एका प्रचंड भव्य स्टेजवर मोठाे स्क्रीन डिस्प्ले लावलेला होता. स्टेजच्या मागच्या बाजूला एक प्रकाशमय सेटअप होता, ज्यात संगीतकारांसाठी खास जागा तयार केली होती. मोठाले स्पीकर्स, साउंड सिस्टम, भव्य एलईडी दिवे हे सगळं काही स्टेजवर लखलखत होतं.

प्रेक्षकांसाठी मांडलेल्या खुर्च्या भरत चालल्या होत्या. पहिल्या रांगेत प्रेससाठी खास व्यवस्था केली होती. मोठमोठ्या कॅमेऱ्यांचे फ्लॅश चमकत होते. काही चाहते मोबाईल उंच धरून त्या सजावटीचे फोटो आणि व्हिडिओ शूट करत होते. मीडिया रिपोर्टर्स, पत्रकार, नामवंत संगीत दिग्दर्शक, दिग्गज अभिनेते या इव्हेंटला हजेरी लावण्यासाठी सगळेच जमले होते.

ओंकार दूर उभा राहून हे सारं पाहत होता. हे त्याचंही स्वप्न होतं... पण आता त्याच्या अस्तित्वाचा इथे कुणालाच पत्ता नव्हता.

ओंकार पहात होता, की मोठ्या फ्लेक्सवर उर्वशी, रणजित, अद्विका आणि... त्याचं स्वतःचंही छायाचित्र होतं. 'अ म्युझिकल एंजल' नांवाचा मोठा पोस्टर चमकत होता.

त्याच्या नजरेत मात्र त्या पोस्टर वरील अद्विकाचा हसरा चेहरा भरून राहिला. तो थोडा वेळ तिथंच उभा राहिला, हलकासा वारा त्याच्या चेहऱ्यावर येऊन आदळला.

'तुझं स्वप्न पूर्ण होताना पाहण्यासाठीच मी थांबलो होतो...' त्याने मनाशीच पुटपुटत त्या पोस्टरकडे पाहिलं. 'पण आता... जास्त वेळ थांबलो, तर माझा पाय नाही निघणार.'

आणि त्याने डोळे मिटले, दीर्घ श्वास घेतला आणि मागे वळण्याचा प्रयत्न केला.

त्याच्या डाव्या डोळ्यातून एक थेंब ओघळला. पण... त्याच्या पापण्यांची फडफडही झाली नाही.

मग तो हलक्याच पावलांनी मागे वळला... अनामिक गर्दीत हरवून जाण्यासाठी.

ओंकारने फिल्म सिटीच्या बसस्टॉपवरून एक बस पकडली. उन्हाचा चटका वाढत चालला होता, आणि गर्दीने भरलेल्या त्या बसमध्ये जागा मिळवणं कठीण होतं. एका खिडकीच्या बाजूला उभा राहून त्याने आपल्या गिटारच्या केसची पट्टी घट्ट धरली. त्याच्या नजरेसमोर अजूनही स्टेजवरील झगमगत्या दिव्यांचा प्रतिबिंब उमटत होतं.

त्याने मनाशी विचार केला. काही काळ कुठेच न थांबता प्रवास करणं त्याला गरजेचं वाटत होतं.

ओंकार इतका हरवला होता, की त्याच्या या सगळ्या प्रवासांत त्याच्या अजून लक्षातही नव्हतं, पण कोणीतरी त्याच्या मागे त्याची एक सावली त्याचाच पाठलाग करत होतं.

त्या बसने वेग घेताच एका टॅक्सीनंही हलक्याच गतीनं पाठलाग सुरू केला. टॅक्सीत एक व्यक्ती बसलेली होती. पूर्ण अंग झाकलेलं, चेहऱ्यावर काळा मास्क आणि डोळ्यांवर गॉगल. ती सावधपणे पुढे झुकून बसली होती, जणू ती काही एका विशिष्ट क्षणाची वाट पाहत होती.

"हीच बस आहे का?" ड्रायव्हरने मागे पाहत विचारलं.

"हो." त्या व्यक्तीने हळूच उत्तर दिलं. तिचा स्वर अगदी सपाट आणि भावनाशून्य होता. "ड्रायव्हिंग नीट कर, पण त्याला दृष्टीआड जाऊ देऊ नकोस."

ड्रायव्हरने मान हलवली आणि टॅक्सीने बसच्या मागून अंतर राखत वाटचाल सुरू ठेवली.

विचारांत हरवलेला ओंकार खिडकीबाहेर पाहत होता. त्याला माहितही नव्हतं, की कुणाच्यातरी नजरांखाली त्याची प्रत्येक हालचाल नोंदली जात होती.

बस पुढे निघाली, आणि पाठलाग करणारी टॅक्सी सावलीसारखी तिच्या मागे वळणं घेत राहिली...

३०.

ओंकार असलेली बस शहराच्या रस्त्यावरून वेगाने पुढे जात होती. ओंकार खिडकीला डोके टेकवून शांत बसला होता. त्याच्या मनात हलकासा गुणगुणण्याचा नाद सुरू होता, तेच गाणं, जे अद्विकाला पहिल्यांदा पाहिल्यावर त्याच्या हृदयातून उमटलं होतं.

'अद्विका, माफ कर तुला न कळवता जात आहे, पण विश्वास ठेव; मी परतेन, ते तुझ्यासाठी एक नवीन विश्व तयार करून! जिथं तुला तुझ्या सर्व इच्छा पूर्ण झालेल्या पाहायला मिळतील. त्यासाठीच आधी मला स्वतःचं अस्तित्व सिद्ध करावं लागेल... त्यासाठी जातोय... या संगीताच्या जगात स्वतःची जागा निर्माण करायला. इथं ते शक्य नाही, पण दुसरीकडे कुठेतरी नक्की शक्य होईल. ते होईल, तेव्हा मी परत येईन... तुला सोबत घेवून जायला... तोपर्यंत; माफ कर...'

तो अद्विकाला जे सांगायचं होतं त्याची स्वतःच्या मनालाच साक्ष देत होता, कारण हे तो तिला कधी बोलू शकत नव्हता, कारण कदाचित तिने त्याला असं स्वतःपासून दूर जाऊ दिलं नसतं तिला एकटीला सोडून, हे तो मनोमन जाणून होता...

ओंकार विचारात असतानाच मग अचानक, त्याच्या मोबाईलची ट्यून वाजली.

त्याने डोळे उघडले. फोन हातात घेत उघडून पाहिला. अनोळखी नंबरवरून आलेला मेसेज...

'नेहमीच्या ठिकाणी 10 वाजता. शेवटचं भेटायचंय... वाट पाहतीये...'

- अद्विका'

त्याच्या मेंदूने त्या शब्दांना पकडून ठेवलं. "शेवटचं...?" त्याने पुन्हा एकदा वाचलं. आणि ते वाचून त्याच्या मेंदूत झिणझिण्या आल्या. त्याच्या काळजाचा ठोका चुकला. त्याच्या छातीत काहीतरी घट्ट आवळल्यासारखं झालं.

त्याच्या मनात क्षणभर झंझावाती कोलाहल उठला.

'तिने 'शेवटचं' का म्हटलं असेल? ती ठीक असेल ना? का हे असं वाटतंय की... काहीतरी घडणार आहे?' तो स्वतःलाच पुनः पुन्हा विचारू लागला.

तो धडपडत उठला. मोबाईल स्क्रीनवर आणखी काही मेसेजेस झळकत होते, निधी, सुरेंद्र आणि उर्वशीचे मेसेजेस, पण सगळ्यांत खाली अद्विकाचा तो एकच मेसेज त्याला लखव दिसला. तो सावरायच्या आधीच त्याच्या शरीरात वीज संचारल्यासारखी घाई निर्माण झाली.

"शेवटचं भेटायचंय..." त्याने पुटपुटलं, काहीतरी अनिष्ट त्याच्या मनी तरळून गेलं आणि तो त्या अनिच्छ कृष्णभावनेने भीषण घाबरा झाला. आणि त्याने लगेच बेल वाजवली.

"कुणी बेल मारली?" कंडक्टर वैतागून ओरडला.

ओंकार घाईत उद्विग्नतेने ओरडला, "प्लिज गाडी थांबवा!"

गाडी नीट थांबण्याआधीच तो धावत एक्झिटकडे गेला. गाडी अजून थांबायच्या आतच तो एक्झिटकडे धावत सुटला. लोकांच्या गोंधळाकडे लक्षही न देता त्याने सगळं काही बाजूला सारलं आणि...

त्याने गतीमान बसमधून बाहेर उडी मारली!

त्याच्या पाय घसरला. पाय घसरताच हातांनी तोल सांभाळला. त्याला वेळ घालवायचा नव्हता. या गडबडीत त्याच्या खांद्याला जोराचा धक्का बसला. त्याने धूळ झटकत स्वतःला सावरलं आणि... तो मागे वळला. ज्या दिशेने बस चालली होती, त्याच्याच्या उलट दिशेने वेड्यासारखा धावू लागला.

त्या दिशेने धावत होता, जिथे अद्विका होती. जिथे त्याला पोहोचायचं होतं. दूर कुठेतरी, एक टॅक्सीही त्याच्या हालचाली पाहत होती.

त्याच्या मागे अजूनही गाड्या धावत होत्या. शहराची धडधडणारी लय, हॉर्न्सचा कोलाहल, फुटपाथवरून जाणाऱ्या लोकांचे प्रश्नार्थक चेहरे... पण त्याला फक्त एकच गोष्ट दिसत होती;

अद्विका!

पण त्याला कल्पनाही नव्हती...

दूर कुठेतरी, एक टॅक्सी देखील त्याच्याच दिशेने मार्ग बदलत होती.

ओंकारच्या छातीत धडधड चालू होती. साऱ्या शहराची हवा त्याच्या कानाशी हिसका घालत होती, पण त्याला फक्त अद्विकाचा मेसेज आठवत होता — "शेवटचं भेटायचंय..."

तो धावतच होता. पायांत बळ उरलं नव्हतं, पण मनावर एकच ध्यास... तिला शेवटचं पाहायचं.

ओंकारने वेग वाढवला. त्याच्या प्रत्येक पावलाबरोबर हृदयाची धडधड अधिकच वेगाने वाजू लागली होती. अद्विकाचा संदेश... 'शेवटच भेटायचं आहे', इतकंच त्याच्या डोक्यात वाजत होतं...

शहराच्या गजबजलेल्या रस्त्यावरून धावत असताना त्याला जाणवलं, लोक त्याच्याकडे पाहून आश्चर्याने बघत होते. कुणी हाक मारली, कुणाचा तरी स्कूटरचा ब्रेक कर्कश्य आवाजात वाजला, पण त्याला काहीही जाणवलं नाही.

तो फक्त धावत राहिला.

दुसरीकडे... त्याच वेळेस, त्या टॅक्सीने त्याच्याच दिशेने वेग घेतला होता.

टॅक्सीत बसलेली ती रहस्यमय व्यक्ती, जिच्या चेहऱ्यावर अजूनही काळ्या कापडाचा मुखवटा होता, ओंकारच्या हालचालींवर बारीक लक्ष ठेवून होती.

त्या व्यक्तीने ड्रायव्हरला सूचना दिली, "टॅक्सी पुढे घ्या."

ओंकार पाशींती टॅक्सी पोहोचत असतानाच, "त्या माणसाला कुठं जायचंय विचारा आणि पुढे बसवून घ्या." आतल्या व्यक्तीने ड्रायव्हरला थंड आवाजात सांगितलं.

ड्रायव्हरने हसत मान डोलावली. त्याने खिडकी खाली केली आणि बाहेरून पळत जाणाऱ्या ओंकारला हाक मारली, "साहेब!"

रस्त्यावर... ओंकारने धापा टाकत त्याच्याकडे पाहिलं. तितक्यात ड्रायव्हरने पुढचं दार उघडलं.

"बसा साहेब. तुम्हाला सोडतो." तो निर्विकार चेहऱ्याने म्हणाला.

ओंकार गडबडला. तो थांबला, तशी टॅक्सी देखील थांबली.

"पण... तुमचे पॅसेंजर?" ओंकारने टॅक्सीवाल्याला विचारलं.

ड्रायव्हर हसत म्हणाला, "तुम्ही गडबडीत होता म्हणून त्यांनीच सांगितलंय."

ओंकारने मागे पाहिलं.

टॅक्सीत मागच्या सीटवर बसलेली व्यक्ती त्याच्याकडे स्थिर नजरेने पाहत होती. त्याच्या चेहऱ्यावर काळ्या कापडाचा मुखवटा होता. डोळ्यांना काळा गोंगल. त्यामुळे ती व्यक्ती ओळखता येणं कठीण असलं, तरी तिच्या मुद्रेवरचे भाव शांत जाणवले ओंकारला.

ओंकार थोडा संभ्रमात पडला, पण आता वेळ नव्हता. तो पटकन गाडीत बसला आणि मागच्या व्यक्तीकडे पाहत हलक्या आवाजात म्हणाला, "थँक्यू."

ओंकारचे धन्यवाद स्वीकारण्यासाठी त्या व्यक्तीने फक्त मान हलवली. काहीही न बोलता.

ड्रायव्हरने ओंकारकडे एक कटाक्ष टाकला, "कुठे जायचं साहेब?"

ओंकारने खोल श्वास घेतला.

"समुद्र किनारा."

ड्रायव्हरने गाडी सुरू केली.

रस्त्यावर... टॅक्सी वळली आणि एका जीवाची घालमेल उडवणाऱ्या प्रवासाला सुरुवात झाली... पण हा प्रवास नियतीने आखलेला होता, की त्या टॅक्सीत बसलेल्या गूढ व्यक्तीने, ओंकारला त्याची अजूनही कल्पना नव्हती.

३१.

इव्हेंटच्या बॅकस्टेजवर एक गडबड उडाली होती. अद्विका आणि ओंकार दोघेही अद्याप पोहोचले नव्हते. सगळेच अस्वस्थ होते. निधी त्यांना फोन लावण्याचा आटोकाट प्रयत्न करत होती, पण कुठलाच प्रतिसाद मिळत नव्हता.

"काय झालं?" सुरेंद्रने चिडून विचारले.

निधीने निराशेने मोबाईल बाजूला ठेवत उत्तर दिलं, "नाही. काही रिस्पॉन्स नाही!"

उर्वशीही ओंकारला कॉल लावत होती. तीही निराश झाली. "ओंकारही फोन उचलत नाही..." तिच्या आवाजात काळजी स्पष्ट होती.

निधीने घाबरतच विचारलं, "दोघं पळून तर गेले नसतील?"

उर्वशीच्या चेहऱ्यावरचे भाव एका क्षणात बदलले. तिला वाटलेली भीती आता तिच्या चेहऱ्यावर स्पष्ट उमटू लागली. ओंकार तिचा कधीही होणार नाही हे सत्य माहीत असून आणि ते तिने स्वतःहून स्वीकारलेलं असून सुद्धा ओंकारला गमावण्याची कल्पना तिला सहन होत नव्हती.

दरम्यान सुरेंद्रचं डोकं नेहमी प्रमाणे तिरकं चाललं. त्यात ही त्याला बिझनेस दिसू लागला...

निधीच्या त्या विचारावर सुरेंद्रने त्याची सुपीक प्रतिक्रिया दिली. म्हणाला, "असं झालं तरी काय हरकत आहे?! आपल्या फिल्मच्या मार्केटिंगसाठी आणखी

एक कॉन्ट्रोव्हर्सी तयार होईल! सुपरस्टार उर्वशीचा बॉयफ्रेंड फिल्मच्या सिंगरला घेऊन पळाला! काय हिट आणि हॉट बातमी होईल, नाही?!"

त्याच्या चेहऱ्यावरचे कुटील स्मित अधिकच गडद झाले.

आतापर्यंत उर्वशीच्या विचारात स्पष्टता अली होती. त्यामुळे सुरेंद्रची योजना ऐकून उर्वशीला संताप मात्र अनावर झाला. ती संतापाने ओरडली, "नाऊ स्टॉप इट, मिस्टर सुरेंद्र! कट इट आऊट! आपण आपल्या फायद्यासाठी या दोघांचं आयुष्य पणाला लावतोय. समजत नाही का तुम्हाला? त्या दोघांनीही किती भोगलं आहे, ते मी बघितलं आहे! गेले असतील, तर सुखाने जाऊ द्या त्यांना! आपण असंच कंटिन्यू करू, नाहीतर मी ही फिल्मच कॅन्सल करते! आणि मला तसं करायचा पूर्ण अधिकार आहे!"

उर्वशीच्या या कठोर वाक्यांनी सुरेंद्रचा चेहरा काळवंडला. तो तिच्याकडे संतापाने पाहू लागला. त्याच वेळी त्याचा फोन वाजला. तो अजूनही उर्वशीकडे रोखून बघतच कॉल उचलला.

"कायय तुझं आत्ता?" तोडावेळ तो थांबला, मग म्हणाला, "बरं बोल पटकन. वेळ नाही माझ्याकडे!" तो रागात बोलला आणि पत्नीकडून काही कानी पडायला सांगताच काही सेकंद तो शांत राहिला.

मग सगळं ऐकून तो निधीकडे वळून म्हणाला, "ऑपरेटरकडे जा. एक लिंक पाठवतोय. ती स्क्रीनवर टेलिकास्ट करायला सांग. मूव्ह क्विक!"

"येस सर!" काय चाललंय माहीत नसून सुरेंद्रची गडबड पाहून परिस्थितीची तातडी समजल्याने निधी लागलीच ऑपरेटरकडे धावली.

उर्वशीने सभ्रमित होत विचारले, "काय झालं?"

"जस्ट वेट!" सुरेंद्रने गूढ हसत उत्तर दिलं.

कार्यक्रमासाठी जमलेला तरुण प्रेक्षकवर्ग आता अधीर होत चालला होता. अद्विकाचे आई-वडील विशेष अतिथींच्या सीटवर होते. त्याच्या बाजूला श्रुती सुद्धा होती. अद्विका व ओंकारची मैत्रीण म्हणून तिला अद्विकाकडूनच बोलावणं गेलं होतं. ती आपल्या आश्रमातील बहुतेक सर्व मुलांना आणि स्टाफला घेऊन आली होती. त्यांच्यासह पत्रकार आणि मीडिया सर्वजण स्क्रीनकडे लक्ष लावून होते.

निधीने धावत ऑपरेटरकडे जाऊन आपल्या मोबाईलवर आलेली लिंक त्याला दाखवली.

"सुरेंद्र सरांची ऑर्डर आहे. पटकन ही स्क्रीनशी कनेक्ट करा." ती त्याला म्हणाली.

ऑपरेटरने तत्काळ मोबाईल स्क्रीनशी जोडला. मोठ्याशा स्क्रीनवर काही झळकू लागलं, तसं सगळे स्क्रीनकडे नजर लावून पाहू लागले.

स्क्रीनवर काही काळ काळीच फूटेज दिसत राहिली. फक्त वाऱ्याची गुज आणि समुद्राच्या लाटांची गाज ऐकू येत होती. त्यामुळे सर्वांचे लक्ष त्या पडद्याकडे वेधले गेले. नंतर हळूहळू अथांग समुद्राचा नजारा उमटू लागला. सोसाट्याच्या वाऱ्याचा आवाज घुमत होता. लाटा आपटत होत्या. त्यातच ओंकारच्या गिटारचा हलकासा सूर अलगद त्यांतून ऐकू यायला लागला...

सगळ्यांची नजर आता त्या स्क्रीनवर खिळून राहिली होती.

त्याचक्षणी इकडे किनाऱ्यावर, सकाळच्या मोकळ्या आकाशाखाली समुद्र आपल्या निळसर लाटा किनाऱ्यावर अलगद फेकत होता. हलकासा वारा वाळूत नक्षी उमटवत वहात होता. ओंकार तिथे शांतपणे चालत होता. त्याच्या हातात गिटार होती, आणि बोटं नकळतच तिच्या तारांवर फिरू लागली होती. सूर उमटू लागले. त्याच्या मनातील भावनांचे प्रतिबिंब त्या संगीतात उमटत होते. गिटारच्या प्रत्येक झंकारासोबत आठवणींचे तरंग उमटत होते.

त्याच्या थोड्या अंतरावर, त्याची ट्रॉली बॅग निश्चल उभी होती, जणू त्या क्षणांची साक्षीदार. अद्विका त्या किनाऱ्यावर एका खडकावर बसली होती, समुद्राकडे टक लावून.

अचानक, तिला ती ओंकारच्या गिटारची सुरावट ऐकू आली. ती एकदम भानावर आली. त्या सुरांत एक ओढ होती, एक गुंतवणूक होती. ती क्षणभर स्तब्ध झाली. ओंकार इथेच आहे... त्यानेच ही साद दिली आहे... हे ती समजून गेली आणि म्हणूनच सैरभैर झाली.

तिने त्वरित चारी बाजूला पाहिलं. ओंकार कुठे दिसत नव्हता, पण त्याच्या गाण्याची जादू तिच्या हृदयात खोलवर उतरत होती. तिचे डोळे चमकले.

तिच्या मनाने तिला सांगितलं, 'आपण इथून हललो, तर कदाचित ओंकार आपल्यापर्यंत पोहोचू शकणार नाही.' म्हणून तिने तसाच स्तब्ध राहण्याचा निर्णय घेतला.

हळूहळू, तिच्या ओठांतून सुरेल बोल उमटू लागले. तिने ओंकारच्या सुरांवर आपलं गाणं चढवलं.

"तू न आहे मी न आहे, सांग आहे कोण रे?
तूच आहे आत माझ्या, चालणारा हो न रे?

तूच आहे पाहणारा, बोलणारा आतला
मग उगा का बोलतो रे, मी न आहे त्यातला?

ठाउकी आहे मला रे, तूच करविता सारखा
अंतरी वसशी असा की, ही तुझी रे व्दारका

सांग तूरे मी न येथे, मी न तेथे मान्य का?
सांगते मी आज आता, ऐक देवा अन्यथा"

अद्विकाच्या सादेला ओंकारने गिटारच्या तारांच्या झंकाऱ्याने उत्तर दिले.
आणि त्यानेही आपला सूर आळवला,

"झाले निरभ्र आकाश
आला प्रकाश प्रकाश
गेले निघूनिया दूर
मनी साचले मळभ

काही साचले मनात
 नाही मांडले शब्दात
 साऱ्या शब्दांनीच होती
 दूर सारली ओळख

आज अचानक मनी
 शब्द आलेला धावत
 सूर सामावत नभी
 आकारले एक गीत

गीत आकारास येता
 शब्द सारे नादावले
 नभ उजळून आले
 साक्षी आभाळ उरले..."

ओंकार दृष्टीस पडताच, अद्विका हळूहळू पुढे सरकली. पण काही पाऊले
 चालून ती जागीच स्तब्ध झाली.

"ध्यासात गायनाच्या, कार्यात उतरलास
 सक्रीय होऊनी का, पाठीस लागलास?

धरिलास हात माझा, शब्दात उतरलास
कंठात येऊनी का, तालात गायलास?

घेऊन बासरीला, यावेच वाटले ना?
साथीत बासरीच्या, गावेच लागले ना?

किमया हि कोणती रे, ठाऊक ती तुला ना?
ही तुझीच इच्छा, मी फक्त टिंब, हो ना?"

ती आपल्या गाण्यातून ओंकारकडे तक्रार करत होती.

ओंकार तिच्या दिशेने येऊ लागला होता. तिला सुखरूप पाहून डोळ्यांतून
आनंदाचे अश्रू ओघळत होते.

अद्विकाच्या डोळ्यांतही ओंकारला सादर पाहून अपार आनंद तरळत होता.
त्यामुळे गाण्याच्या पुढील पदातच तिने आपली तक्रार बाजूला सारून तिचा आनंद
व्यक्त केला,

"ओंजळ भरली मन रिते झाले
तुला द्यावे असे शब्द हाती आले

अधीर होऊन तुझ्यापाशी आले
देऊनिया सारे मीच तृप्त झाले

तृप्तीची झळाळी मनावर आली
आणि पुन्हा नवी चाहुल लागली

भारावले मन पुन्हा आर्त झाले
आणि शब्दासाठी वेडेपिसे झाले !"

ओंकारच्या चेहऱ्यावर हलकं हास्य उमटलं. वर्षानुवर्षे दडवून ठेवलेल्या भावनांचा प्रवाह मोकळा झाला होता. समुद्राच्या साक्षीने आज हे दोघं पुन्हा एकत्र आले होते...

त्यांच्या साक्षीला लाटांची सळसळ होती. समुद्र निळ्या-राखाडी छटांनी सागराच्या खोल गूढतेची जाणीव करून देत होता. सकाळच्या तांबूस प्रकाशात ते दृश्य अधिकच गहिरं वाटत होतं. गिटारच्या तारा ओंकारच्या बोटांखाली जणू भावना वाटून घेत होत्या. प्रत्येक सुरात एक आठवण दडली होती, प्रत्येक ध्वनीत एक हाक होती.

अगदी त्याचवेळी, इन्हेंट स्पॉटवर कोवळं ऊन झिरपत होतं, गार वाऱ्याच्या झुळुकीने वातावरण प्रसन्न होतं. स्टेजसमोर प्रेक्षकांची गर्दी होती, पण त्या क्षणी सारे स्तब्ध झाले होते. सकाळच्या गारव्याने वातावरणात एक गूढ शांतता भरून राहिली होती. हवेत केवळ अद्विका आणि ओंकारच्या सुरांची कंपनी उमटत होती.

बॅकस्टेजला सुरेंद्र, माधव, उर्वशी आणि बाकी सगळे धावत आले. सर्वांच्या चेहऱ्यावर गोंधळ स्पष्ट होता, पण सुरेंद्र मात्र शांत होता. त्याच्या नजरेत एक खोल अर्थ दडलेला होता, जणू तो पुढे घडणाऱ्या क्षणांची वाट पाहत होता.

तेवढ्यात चालू गाण्याचे सूर विरघळत गेले, आणि ओंकारचा नवा स्वर उमटू लागला. त्याच्या बोटानी गिटारच्या तारांना स्पर्श करताच, तो एका वेगळ्याच भावनिक प्रवाहात हरवून गेला. त्याच्या डोळ्यांत वेदनांचे कडवे होते, आवाजात आठवणींचा भार. जणू काही त्याच्या मनातील प्रत्येक भावना त्या सुरात गुंफली गेली होती.

समोर अद्विका होती. तिच्या डोळ्यांत असंख्य भावना दाटल्या होत्या. त्या सूरानी तिचं मन तिला मागच्या काळात घेऊन गेलं. आठवणींच्या सावल्या उगाच मनभर पसरू लागल्या होत्या. तिच्या डोळ्यांत ओलसर भाव उमटले, पण ती स्तब्ध उभी होती. एक हलकासा कंप तिच्या हृदयात उमटला.

आई-वडील तिच्या हावभावांकडे बघत होते. आईने वडिलांचा हात घट्ट पकडला. तिच्या चेहऱ्यावर काळजी स्पष्ट होती. ती उद्विग्न होत होती. वडीलही तिच्या भावनांना समजून घेत होते, पण काहीच करू शकत नव्हते. त्यांच्या मुलीचे प्रेम प्रकरण असे जगजाहीर होत असताना त्यांना ते बिलकुल आवडत नव्हतं. पण हे सगळं त्यांच्या पासून बरेच दूर घडत होते. ते हतबल होते, पडद्यावर घडत असलेले पाहत राहण्याशिवाय त्यांच्याकडे काही पर्याय नव्हता. त्यांची अवस्था त्यांच्या

बाजूलाच बसलेल्या श्रुतीच्या लक्षात येत होती, पण त्यांच्या काळजीपेक्षा आपले हे दोन्ही मित्र एक होत असल्याचा आनंद श्रुतीला अधिक होता.

ओंकार आणि अद्विकाच्या प्रेमगीताचे शब्द तिथल्या प्रेक्षकांच्या मात्र काळजात झिरपत गेले. प्रेक्षकांपैकी कुणी डोळ्यांतले आसवं पुसत होते, तर कुणी आपल्या हरवलेल्या प्रेमाच्या आठवणीत हरवून गेले होते. त्या सुरावटीत एक प्रेमकथा उलगडत होती, ओंकार आणि अद्विकाची; जी एकेकाळी अधुरी राहिली होती.

"...मी तुझ्याशिवाय राहू शकत नाही अद्विका..." ओंकारच्या आवाजात दुःखाचा ओलावा होता.

त्याच्या शब्दांमधली आर्त हाक ऐकताच अद्विकाने चमकून पाहिलं. तिच्या डोळ्यांत वेदना, गोंधळ आणि अनामिक ओढ होती. आई-वडिलांनीही एकमेकांकडे पाहिलं. त्यांच्याही डोळ्यांत काहीसा अस्वस्थ भाव उमटला.

ओंकारच्या गिटारच्या तारांवरून पुढचा सूर उमटला, आणि तो गाण्यात बुडून गेला.

**"नको म्हटले तरीही जीव गुंतला तुझ्यात
होते जायचे निघून कुणा कळायच्या आत**

आता हसावे वाटते सुख झेलावे वाटते
 थांबलेल्या पावलांना आता चालावे वाटते
 तुझ्या सोबतीचा दिवा मंद तेवतो मनात..."

प्रेक्षक थिजून ऐकत होते. ओंकारच्या शब्दांमधली ती हळवी तगमग सगळ्यांच्याच मनाला भिडत होती. सुरेंद्रच्या डोळ्यांतही काहीतरी चमकलं. तो अजूनही निःशब्द होता, पण आतून ढवळून निघाला होता.

"रुसलेले सारे क्षण गेले खंत विसरून
 नव्या स्वरांसवे येई गीत ओठात जुळून
 तुझ्या लाघवी बोलांची साद घुमते कानात..."

झुला दिवसाचा झुले तुझ्या वेलहाळ लयीत
 आणि रात्र दरवळे जाईजुईच्या श्वासात
 मन बहरले कसे मला कळायच्या आत !"

गाण्याच्या शेवटच्या ओळी झिरपत गेल्या. स्टेजसमोर संपूर्ण शांतता पसरली होती. हृदयाच्या प्रत्येक ठोक्यात ओंकार आणि अद्विकाच्या अधुन्या कहाणीची तीव्रता जाणवत होती...

समुद्रकिनारा, सूर्याची किरणं हळूहळू पाण्यावर चमकत होती. समुद्राच्या लाटा हलक्या आवाजात किनाऱ्यावर उमटत होत्या. ओंकार अद्विकाच्या नजरेत स्वतःला शोधत होता, आणि त्याला तिच्या डोळ्यांत त्याची आस दिसली, त्याच्या बोटांनी गिटारचे तार थांबले. तिचं गुणगुणणंही अचानक थांबलं. दोघांच्या डोळ्यांत गडद अश्रू तरळले. क्षणभर सर्व काही स्तब्ध झालं.

ओंकार हुरहुरत्या मनाने तिच्या दिशेने धावू लागला. तिच्या पायांनाही गती मिळाली. दोघे एकमेकांच्या मिठीत शिरले. अद्विकाच्या डोळ्यांत आधीच अश्रू उभे होते, पण आता तिने स्वतःला अडवणं सोडलं. दोघेही डोळे मिटून त्या क्षणाला भिडले. त्यांच्या गालांवरून अश्रू झरझर वाहत होते.

"प्रेम करत नाहीस ना माझ्यावर?" अद्विकाच्या कंपित स्वराने नीरवतेला भेदलं. ती लटकी तक्रार करत होती त्याच्याकडे.

ओंकार तिला स्वतःच्या मिठीत साठवून घेत तिला एवढंच म्हणाला, "शट अप!"

तिला हसू आलं. त्या मिठीत ते किती वेळ राहिले हे कोणालाच माहीत नव्हतं. पण त्यासाठी काळही जणू थांबला होता.

अद्विका अजूनही त्याच्या मिठीत राहूनच अलगद बोलली, "मी कधीच तुझ्यासोबत गायले नाही, एखादं गाणं म्हणशील माझ्यासोबत...?"

ओंकारच्या हृदयात तीव्र भावना दाटून आल्या. त्याने हसत हलकंसं "हं!" केलं आणि मागे सरकत गिटार पुन्हा व्यवस्थित धरली.

त्याने अद्विकाचा हात हातात घेत तिला एका खडकावर बसवलं. तो गिटार वाजवू लागला. आता त्याच्या नजरेत केवळ तिच्याबद्दलचं अथांग प्रेम होतं. गाण्याचे सूर समुद्राच्या लाटांमध्ये विरू लागले. ओंकारने स्वर छेडला,

"कुण्या अंधाराचे भय होते घेरत मनाला
झरणाच्या अश्रूंनाही माझा लळा लागलेला

सारे आनंदाचे क्षण जात होते मालवून
आणि बघता बघता येत होते अंधारून

मग आधीचा अंधार होई गडद गडद
आणि पुसूनिया जाई खोल मनातली साद

कात टाकून नव्याने जन्म घेतला मागून
नव्या उभारीने पुन्हा पाहू म्हटले जगून

तसा प्रकटला मनी मंद तेवणारा दीप
आणि काळोख कधीचा उजळला आपोआप

आता घुमतो कानात एक अनाहत नाद
कवितेच्या जन्माआधी जणू कवितेची साद !"

अद्विकाचे स्वर त्याच्या सुरात मिसळले. तिच्या आवाजातील सौम्यता त्या क्षणी जणू आभाळाला भिडली होती...

"अरूप तोवर
असीम असते प्रीती
आकाशावर जीव जडवते माती !

मुग्ध रहावी
प्रीतकळी हृदयात गंध मुरावा
खोल आतल्या आत
पाकळ्यांसही कळू नये एकांती

स्पर्श न व्हावा
शब्दांचा ओठांना
अर्थ लपावा ना कळता गीतांना
सूर रहावे तसेच अधरावरती !

तृप्त सुखाने
ओंजळ भरुनी यावी
मुक्त चांदणी

मनामधे उगवावी प्रीतसागरा येत रहावी भरती !"

त्या दोघांच्या सूरानी समुद्रकिनाऱ्यावर एक वेगळीच जादू केली होती. क्षणभर सगळं विसरायला लावणारं गाणं होतं ते.

पण त्याचवेळी, दूर ती एक व्यक्ती त्यांच्यावर लक्ष ठेवून होती, जी ओंकारचा पाठलाग करत इथवर आली होती, अखेर तर त्यालाच घेऊन आली होती, ती व्यक्ती अक्षय होता. तोच आपल्या मोबाईल वरून या दोघांचे हे प्रेमक्षण लाईव्ह स्ट्रीम करत होता, जे इव्हेंटच्या ठिकाणी बघितले जात होते.

आउटडोअर इव्हेंट स्पॉट, प्रेक्षक स्क्रीनवर अद्विका आणि ओंकार यांचं ते रोमॅंटिक गाणं पाहून भारावून गेले. लाईव्ह कॉन्सर्टचा आनंद घेत होते. पण अद्विकाच्या आईची मात्र अस्वस्थता शिगेला जाऊ लागली. तिने अद्विकाच्या वडिलांकडे े चिंतेने पाहिलं. त्यांनी तिला हळूच आश्वासक मान हलवली.

अद्विकाचं ओंकार वरील नितळ, निर्भेळ, अजोड प्रेम पाहून अद्विकाबद्दल वडिलांच्या मनात आता राग राहिला नव्हता, पण काळजी अजून तशीच होती.

बॅकस्टेजमध्ये सुरेंद्र, उर्वशी, माधव आणि बाकी सगळे स्क्रीनकडे बघत होते. माधवने त्या गाण्याची धून ओळखली आणि विजेच्या गतीने बँडकडे धाव घेतली.

हे गाणे या चित्रपटासाठी ओंकारने तयार करून माधवला पाठवल्याचं त्याला आठवलं होतं.

त्याने वादकांना खूण केली आणि स्वतः बँडचा ताबा घेतला.

मग इतर संगीतकारही आपली वाद्ये गाण्याच्या सुरात मिसळू लागले. हळूहळू संपूर्ण इव्हेंट स्पॉट संगीतमय झाला. गाण्याच्या ओघात ओंकारने स्वतः तयार केलेलं गाणे गुंफले...

"गवसले आकाश माझे
आज माझ्या अंगणी
पौर्णिमा आता निरंतर
आणि हसरी चांदणी

सहज मी एका ढगावर
स्वार झालो हासुनी
चांदणे हातात आले
अन निघाले उजळुनी

त्या प्रकाशी समजले की
स्वर्ग नव्हता अंगणी
तेच होते उंच गेले
ही धराया चांदणी

आणि हेही समजले की
 दूर आहे स्वर्ग तो
 दर नव्या टप्प्यास वाटे
 गवसलेला स्वर्ग तो

हेहि नाही थोडके
 पण आज दिसला मार्ग तो
 या नभाने दाविला
 ना त्या नभाचा पैस तो !"

अद्विकाने हसत आपला सूर त्याच्या सूरत मिसळला.

"मला भेटले आकाश
 चंद्रसूर्य ज्याचे नेत्र
 दीर्घ बाहू पसरुनी
 धरी जगावरी छत्र

मला भेटले आकाश
 ज्याचे हृदय विशाल
 मनी ठेवुनिया रात्र

जगा देई उषःकाल

मला भेटले आकाश
थोडी त्याच्याशी बोलले
पाय पाहिले त्याचेही
क्षितिजाशी टेकलेले !"

इव्हेंट स्पॉट वरील प्रत्येक व्यक्तीच्या मनाला ते सूर भिडत होते. लोकांचा उत्साह वाढत चालला होता. संपूर्ण जागा तालाच्या लयीमध्ये गुंग झाली होती. प्रेक्षकांमध्ये जल्लोष पसरला होता.

आणि...

गाणं संपताच क्षणभर सगळं थांबलं. वाऱ्यासारखी हालचाल थांबली. क्षणभर कोणीही काहीच बोललं नाही. आणि मग, एकच जल्लोष!

ओंकार आणि अद्विका एकमेकांकडे पाहत हसले. तो क्षण त्यांच्यासाठी अमर झाला होता...

अद्विका आणि ओंकारचं उत्कट प्रेम पाहून व त्यांच्या या प्रेमाच्या संगीतमयी ईश्वरीय अनुभवाच्या त्या अमीट योगाने सर्व भारवलेले असताना, थोडा अवकाश असाच शांततेत जात असता...

समुद्र किनाऱ्यावर, ओंकारच्या डोळ्यांत आसवं तरळून गालावर अनाहूत ओघडली आणि ओंकारने त्याच्या गिटारची तार छेडली. आणि एक हृदय आल्हाददायक करणारे गाणे तो एकाएक म्हणू लागला...

**"नितांत आता निवांत आता
सुशांत आणी सुखात आता..."**

समुद्राच्या किनाऱ्यावर मंद वारा वाहत होता. लाटांचे सौम्य संगीत वातावरणात विरघळले होते. संपूर्ण वातावरण निःशब्द होत चालले होते. त्या सकाळी ओंकार गिटार हातात घेऊन बसला होता, अद्विका त्याच्यासमोर थोड्या अंतरावर बसली होती. तिच्या डोळ्यांत त्याच्यासाठीचं प्रेम स्पष्ट दिसत होतं.

ओंकारने हलकेच गिटारवर हात फिरवला, एक हृदयस्पर्शी सुरावट हवेत तरळली. मग त्याने डोळे मिटले, तो अजून गातच होता,

**"नितांत आता निवांत आता
सुशांत आणी सुखात आता**

गोंधळ गडबड दूर सारली
 किल्मीषेही सारी सरली
 मनी किंतु ना कुठला आता
 नितांत आता निवांत आता

दूर सारता साऱ्या शंका
 मनी न कुठली उरे आशंका
 प्रशांत पुढचा प्रवास आता
 नितांत आता निवांत आता

मनातल्या त्या सरता गाठी
 प्रारब्धाच्या विरतील गाठी
 मनाभोवती वसे शांतता
 नितांत आता निवांत आता

ऐहिकतेची सुटता नाती
 नितांत सुंदर जग हे भवती
 दिक्कालाचा प्रवास आता
 नितांत आता निवांत आता
 सुशांत आणी सुखात आता..."

त्याच्या प्रत्येक शब्दात दुःख, पश्चात्ताप आणि अखेर आर्जव ओतप्रोत भरली होती. त्याच्या आवाजात विरहाची तीव्र वेदना होती, जो त्याला मिटवायचा होता.

इकडे, प्रेक्षकांना गाण्याचे सूर जणू काळजाला भिडत होते.

स्क्रीन बघत असताना उर्वशीच्या डोळ्यांत अश्रू चमकले. सुरेंद्र गप्प होता, पण त्याच्या चेहऱ्यावर देखील गंभीर भाव होते. माधव वाजवणे थांबवून शांत बसून स्क्रिनकडे पाहत राहिला.

इथे, अद्विकाच्या डोळ्यांतून अश्रू वाहू लागले. ओंकारने मान खाली घातली, त्याचे डोळे भरून आले होते. एका क्षणाला त्याच्या गळ्यात आवंढा दाटलेला. त्याच्या ओठांवर गीताचे शब्द नव्हते, पण मनात हजारो भावना दाटून आल्या होत्या. गिटारवरून त्याचा हात अलगद बाजूला झाला आणि तो हमसून रडू लागला.

हे दृश्य पाहून अद्विकाला राहावलं नाही. ती त्याच्या जवळ सरकली. काहीही न बोलता तिने अलगद हात पुढे केला, आणि ओंकारच्या अश्रूवरून आपली उष्ण बोटं फिरवली.

ओंकारने तिला डोळ्यांतील अश्रूसोबतच पाहिलं. तिने हळूच त्याचा हात हातात घेतला. त्या स्पर्शातच तिचं उत्तर होतं; अबोल, पण ठाम!

ओंकार तिच्याकडे पाहत होता त्याच्या डोळ्यांत कृतज्ञतेचा आणि प्रेमाचा विलक्षण प्रकाश दिसत होता. समुद्राच्या लाटांनी त्यांचा हा क्षण साक्षीदार झाला

होता. किनाऱ्यावर फक्त वाऱ्याचा आवाज होता, आणि या दोन निरागस हृदयांची वेदना आता एका नवीन सुरावटीत विलीन होत होती...

तिने तिची जागा सोडली आणि हलकेच ओंकारला जवळ घेतलं. त्यानेही क्षणाचाही विलंब न लावता तिच्या खांद्यावर डोकं टेकवलं आणि सगळ्या भावना मोकळ्या केल्या. दोघेही स्फुंदून रडत होते.

इव्हेंटच्या ठिकाणी... प्रेक्षक स्तब्ध होते. स्टेजवर ओंकार आणि अद्विका अश्रूंमध्ये विरघळले ते पाहत होते. स्क्रीनवर त्यांचा प्रत्येक भाव स्पष्ट दिसत होता. अद्विकाची आई अस्वस्थपणे सीटवर हलत होती. वडील मात्र शांतपणे सगळं पाहत होते. त्यांच्याही हृदयात एक जाणीव उमटत होती, पण ते अजून काही बोलले नव्हते.

सगळ्यांच्या हृदयाचा ठोका चुकवणाऱ्या या क्षणात श्रुतीच्या आश्रमातील एक किशोरवयीन मुलगी उठली आणि ती जोरात ओरडली,

"यु आर द बेस्ट कपल एव्हर, ओंकार आणि अद्विका! यु आर मेड फॉर ईच अदर!"

क्षणभर स्तब्ध असलेला सारा परिसर श्रुतीच्या टाळ्यांनी सुरवात होत अचानक जल्लोषाने दुमदुमला. टाळ्या, शिड्या, आवाजांचा एकच कल्लोळ झाला. प्रेक्षकांनी त्यांना डोक्यावर घेतलं होतं.

अद्विकाचे आई-वडील त्या मुलीकडे पाहत राहिले. तिच्या शब्दांत एक निखळ सत्य दडलं होतं. अद्विकाची आई अजूनही विचारात होती, पण वडिलांनी तिचा हात हलकेच दाबून तिला आश्वस्त केलं.

तिकडे उर्वशीच्या डोळ्यांतही आनंदाचे अश्रू होते. ती स्क्रीनकडे बघत होती, तिच्या गालांवर अश्रू ओघळत होते. बाजूला सुरेंद्रही गप्प होता. तो हळूच खाली पाहत होता, जणू तो स्वतःच्या निर्णयांवर विचार करत होता. शेवटी आपली हार मान्य करून त्याने हलकेच मान हलवली आणि मंद स्मित केलं.

"यू हॅव प्रूव्हड् मी रॉन्ग, माय चाईल्ड... लव्ह इज बियॉन्ड मनी, बियॉन्ड एव्हरीथिंग! इट्स अबाऊट हार्ट अँड सोल... आय एडमिट!"

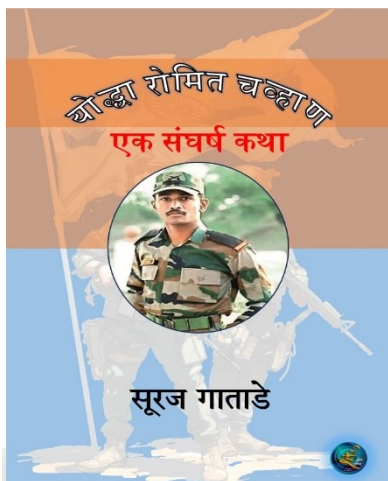
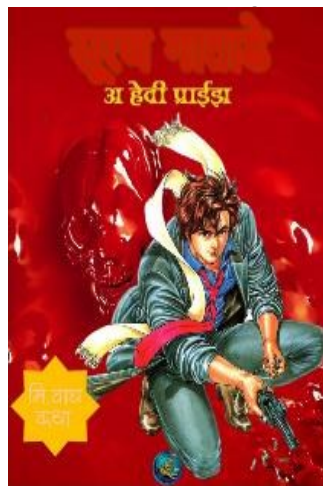
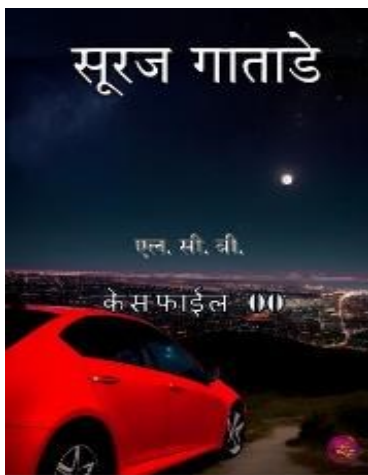
समुद्र किनाऱ्यावर सकाळच्या त्या आल्हाद ऊन्हात ओंकार आणि अद्विका एकमेकांना बिलगलेले होते. त्या क्षणात त्यांच्यासाठी त्या दोघांशिवाय तिथे कुणीही नव्हतं...

काही काळ या रम्य शांततेत एकमेकांत हरवून ते तिथेच बसून राहिले होते. समुद्राच्या लाटांची मंद गाज कानांवर आदळत होती.

मग वाळूत ओंकार आणि अद्विका शांतपणे पुढे चालत राहिले. ओंकारच्या एका हातात ट्रॉली बॅग होती आणि पाठीला गिटार केस अडकवलेली होती. दुसऱ्या हातात अद्विकाचा कोमल हात होता, घट्ट पकडलेला.

त्या वाळूत उमटणाऱ्या त्यांच्या पाऊलखुणा आठवणी मागे सोडत मागे राहत होत्या. पुढे मात्र... एक संपूर्ण नवीन सुखद असा प्रवास त्यांची वाट पाहत होता..

सूरज काशिनाथ गाताडे

यांची यापूर्वीची
प्रकाशित

17 पुस्तके

